

LA CASA del ORFEÓ CATALÀ

La casa dels cants

Això de que's cants tingan casa és una cosa que, segons com, fa tristesa i segons com fa alegria. Perque de primer sembla que'l cant lo que vol és aire y anar vibrant al infinit dels vents; y que's homes sols puguin cantar, lo que se'n diu cantar, corrent pels camps y a la llum del sol, que és lo que's dona la gran alegria, o bé misteriosament per la nit estrellada, que fa cantadora la tristesa dels amors recòndits.

Però també és bell fer ressonar una volta ab uns bons cants que sembla que las parets en tremolin extremintse de delícia. És lo mateix que quan omplim de flors la casa en las grans festes nostras: que sembla que tota la flaire del món se'n en hi entri y se'n hi fassi nostra, penetrantnos desafortadament pera farnos sentir tota la forsa de la festa propia.

feó d'un modo o altre; y aqet seguit de festes que ressonin sempre entre unes mateixas parets, aniran ennobilitas, las aixoparan de cants, las faran harmoniosas; y jo crech que vindrà un dia en que's cants que volan lliures pels aires se n'hi aniran tots sols cap allà dintre com aucells al reclàm. Y allavoras ¡quina riquesa serà la nostra!

¡Tenir un reclam que fassi acudir els cants de tot el món, y que's els fassi tots nostres! No vull dir esclavissarlos, no. No més ferlos passar per allí. Fer passar per allí la corrent eterna del cantar ¡sabeu? Que tot el món dels cants sigui nostre y nosaltres de tot el món dels cants. Vull dir estar tots en llibertat en la gran armonia ¡m'enteneu? Això és lo que vull dir.

Serà una casa gloriosa aquella. Una casa en la que haurán gloriat tants cors escoltant la veu del oracle marvellós, la veu del cant. De pares a fills ens hi trasmetrém la gran sabiesa d'escoltar

Palau de la Música

La casa nova del "Orfeó Català"

Els prohoms del «Orfeó Català» s'han posat al cap dotar a llur corporació gloriosa y a Barcelona d'un veritable Palau de la Música, y, ab l'ajuda de Deu y dels homes de bona voluntat y de possibles, han d'eixir ab la seva, com de tantas empresas altas han eixit, cada vegada ab més honra y més profit pera l'art y pera la patria.

L'Orfeó ja no hi cap en aquella casa espayosa de la plassa de Sant Just, despulla venerable de la vella noblesa catalana; y se troba verament desairat quan té de portar sos cants als pobres teatres de Barcelona pera que'l poble n'hegui esment. Per altra banda, la música pura y sense màcula de teatralisme no té enlloch ahont manifestarse a Barcelona ab la deguda serietat ¡vergonya fa haverho de dir! desde que van tirar a terra la Sala Beethoven. Donchs veus aquí com venen els prohoms del Orfeó a satisfer aquesta doble necessitat de llur casa y de Barcelona basint un Palau de la Música digne de la una y de l'altra.

Pensada y feta va ser la cosa, que la fé salva montanyas; y ni la retracció actual del diner, ni la por ab que la gent que'n té mira avuy el pervenir y pensa no més que en estalvis, van espantarlos als iniciadors de la idea. Homes pràctics y progressius alhora, varen fugir de tota mena de concursos pera portar a cap el seu pensament, y de bell entuvi varen adjudicar el premi al projecte que fés el mestre venerat de tot el jovent d'arquitectes que honra avuy a Barcelona; l'artista eminent, d'extensíssima y ben païda erudició, l'autor de tan bellas obras com desde'l llorejat projecte del palau d'Institucions Provincials fins al grandiosíssim del Hospital de Sant Pau s'han desenrotllat aquí y fora d'aquí: el casal dels senyors Muntaner y Simón, el restaurant del Parch, el Gran Hotel Internacional, el Palau del senyor Muntaner, l'hermés taller den Thomas, el Manicomí de Reus, l'Hotel de Palma, las obras del Palau de Comillas, y tantas altras. No cal dir que's tracta del arquitecte Domènech y Muntaner.

Y el projecte que ha fet en Domènech ha sigut verament la bella obra que d'ell tots esperavan.

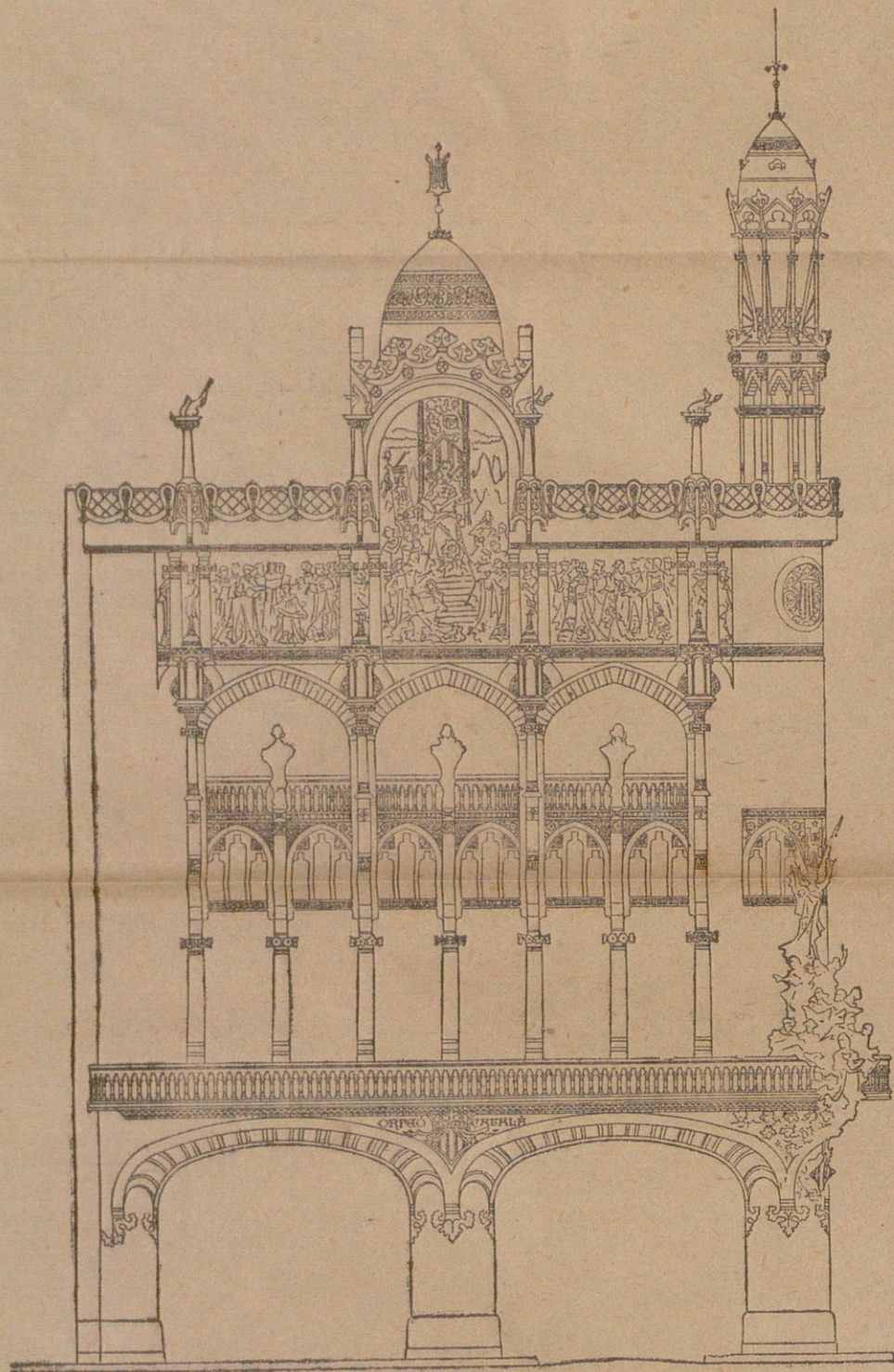
L'Orfeó va posar a sa disposició prop de 36.000 pams de terreny a la cantonada del carrer de Sant Pere Més Alt y del carrer nou que s'ha obert al lloch on hi havia'l claustre vell de Sant Francisco, y el mestre ha tret de la regular superficie un partit admirable.

El frontis principal mira de cara al carrer Més Alt, y en ell s'hi acusan dos pisos: el primer, que correspon, per una gran balconada, a un espayós saló de descans y de petits concerts, en el plà de la platea de la gran sala, que gairebé ocupa tota la planta, y el segon, que correspon, per uns balconets sortints y decorats, a una sala de descans destinada al públich del primer y del segon pis. Sobre dúas grans arcades a la planta baixa s'alsan tres amplas finestras que agafen els dos pisos, al bell mitg dels quals y en sa part alta s'hi destacarán probablement, sobre fons apropiat, las figuras dels tres patriarcas de la música: Palestrina, Bach y Beethoven. Per demunt y en ample fris policromat figurarà la glorificació de Catalunya per las institucions chorals més características y populars de nostra terra. L'agulla de la cantonada portará, arran del primer pis, una bella alegoria de la música en gran relleu sortida, y será rematada ab una superba llauterna. Recordéu de la bellíssima ab que en Domènech va rematar la Torre de Tramontana del Restaurant del Parch, un dels fragments arquitectònics més ben dibuixats de Barcelona. En la planta baixa hi haurá las dependencias del Orfeó Català: classes,

Joan MARAGALL.

Vista general del edifici

Fatzada del carrer Més Alt de Sant Pere

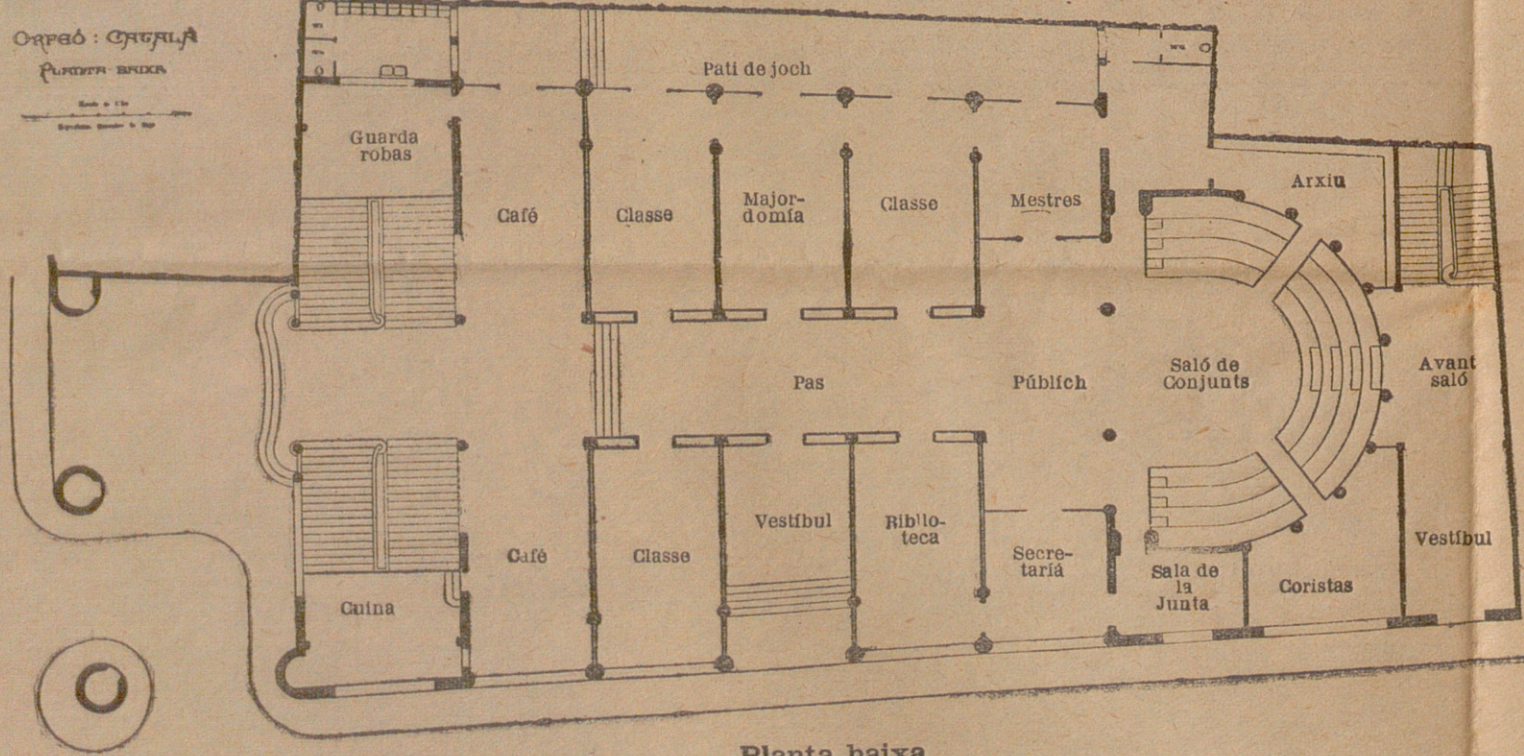
Ompliu la casa de llum a la nit, poseu foc en la llar y flors en tots els gerros, y la taula ben abastada de pa y vi y dels més dolços fruits de la terra, y feui uns bons cants sonant instruments que moguin els cossos en la gracia de la dansa, y us semblará que totas aquestas cosas filles de la llibertat dels camps se us fen propias, y que la casa és un món. Y encara més: n'hi haurá molta, els més purs de cor, que, parlant de la casa en festa, dirán «Allò era un Cell» Com volent dir: «Allò era l'essencia del món.»

Donchs ja veyeu com no és una cosa indiferent que l'Orfeó Català tingui una casa. Perque allí cada dia és festa; cada dia se n'hi entra l'alegria del món pera fèrseus propia (tots ne som del Or-

ab els cors palpitants: será una cosa sagrada, ab el temps.

Y encara que ab el temps s'enruni, mentres resti una pedra sobre pedra, el qui s'aturi a escoltarlas hi sentirá una armonia de sons y de cors a l'hora.

El sol tornarà a entrar pel sostre esfondrat, las herbas y las flors cobriran per fi las runas, y encara en aquell aire que corri lliure per lo que fou clòs de las parets que ja no clourán res, l'esperit dels cants se complaurá en surarhi invisible; y el caminant que passi per aquell camp, desprevingut de tota historia, s'hi aturarà en un instant de delitós encantament y no sabrá lo que li passa...

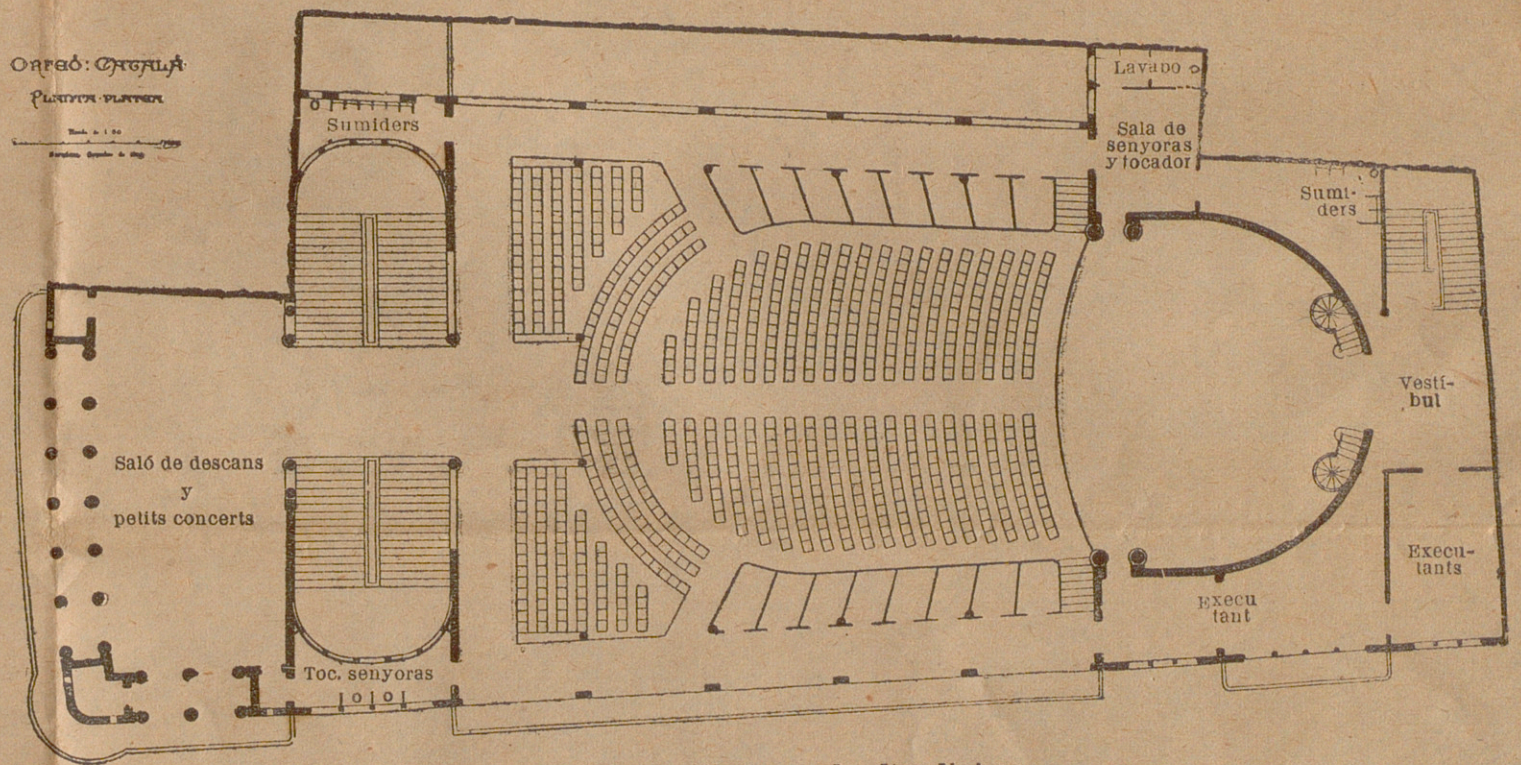

Planta baixa

biblioteca, salas de juntas y dels mes-
tres, arxiu, café, cuina, water-closet,
etcétera, y en el fons una sala semicir-
cular pera'ls ensaigs de conjunts. Pel
gran portal de la esquerra del carrer
Més Alt s'entrará dretament a n'aques-

res, y demás dependencias necessarias.
Al primer pis hi haurá 27 palcos molt
espayosos y 180 butacas disposadas en
anfiteatre; y al pis segon una llarga fi-
lera de 105 butacas que retornará tot
l'ampit de la Sala, y lloch, en una exte-

La massa és segurament lo que falta
mourre, y aquesta és feixuga per tot en
cambi, tenim un nucliu més gros cada
dia de gent que's mira ab simpatia y
patrocina l'establiment del bon gust.
En aquest moviment ajudan forsa'ls in-

Planta-Platea, sala d'audicions

tas dependencias, y pel de la dreta en-
trarán els carruatges pera sortir pel
primer portal del altre carrer y pendre
y deixar així a aixopluch els concu-
rents als concerts. Abans d'arribar a
las dependencias ditas, y a dreta
y a esquerra, se troban duas am-
plas escalas de tres metres d'am-
plaria, per hont s'ha de pujar a
la Sala de Concerts.

Aquesta sala té la seva platea,
com ja s'ha dit, en el primer pis
del casal, y s'alsan fins dalt de tot
d'aquí en dos pisos més. La pla-
tea té una extesa de 24 metres de
fons per 12 d'amplada, mes els
sis metres darrers quedan coberts
pel sol del primer, tallat en se-
micercle, de manera que'l buit
propiamet dit de la sala és de 18
metres de fondaria per 12 d'am-
plaria. Els corredors de la platea
son ben esbarjosos y així y tot,
hi queda lloch pera 16 palcos, 400
butacas y 259 cadiras circulars,
y el lloch vulgarment dit *sota l'orga*. A la testa de la sala hi há
las *taulas o lloch* pera'ls execu-
tants, ab graderia en el fons pe-
ra'ls instruments de vent, rema-
tada per una orga poderosa que
ahora decorará'l fons de ditas
taulas.

Tindrà aquest lloch, tallat en
forma de semicercle, 11 metres de
fons per 13 de ample, y en sos
costats y al darrera hi haurá salas
pera'ls mestres y pera'ls cantai-

tas graderia de darrera, pera 1.140 per-
sonas. Ab tot això resulta que cabrán a
la Sala 2.500 personas assegudas.
Com se veu, l'Orfeó Català no s'ha
contentat ab ferse hostatge nou y digne
de sa fama, sinó que ha volgut fer pera
Barcelona la gran sala de concerts que
tanta falta fa. En altra terra que no fos
aquesta, un tan necessari Palau de la
Música fora fet a despesas del municipi
o bé del Estat; aquí, ben segur que ni
un ni altre contribuirán a sa erecció
més que ab els destorbs burocràtics
de ritual, y que no ha de faltar l'acció
fiscal de qualsevol oficina de contribu-
cions o d'ingressos y gastos que sapiga
dificultar, tot lo que puga, la generosa
empenya dels prohoms del Orfeó.

Ja que no pot comptarse, donchs, en
aquesta pobre terra, ab l'acció civilisa-
dora oficial, y que tot lo que de bó y de
bell se fassi ha de sortir de bona vo-
luntat y de possibles no regalegin son
diner pera ajudar a tan bella obra.
L'Orfeó ha fet una emissió d'obliga-
cions, que rendarán el 4 per 100 d'inté-
rés, ab títols de cinchocentas y de cent
pesetas, pera que tothom pugui tenir
la seva part en el Palau de la Música, y
aquesta emissió no està encara total-
ment coberta. No's cap el més petit
dubte de que's cobrirá, però convé que
això sigui prompte, pera que com més
aviat millor tingui l'Orfeó son me-
rescuti casal, y pugui ostentar Barcelo-
na la sala de concerts de bonas condi-
cions, decorosament tinguda y ab el de-

telectuals cooperant en tota ocasió a
perfeccionar la corrent inicial pera l'a-
vens de las arts bellas, y així veyem a
propòsit de la estrena de *Els Mestres
Cantaires*, sortir a llum un ramell d'o-
bras originals y traduccions de gran
valor, no solament consideradas litera-
riament, sinó bonas y adequadas pera
solidar els coneixements necessaris a
fer ductil la comprensió d'un geni com
era en Wagner, ab sas obras.

Comensant per l'ordre ab que han eixit
de l'estampa aquests treballs, resulta
ésser el primer la traducció dels
Mestres per en Ribera y Lleó, de
quina ja varem parlarne a l'ocasió de
posarse a la venda.

Segui a n'aquesta *Los Maestros Can-
tares de Nuremberg*, obra original del
estimat company don F. Suarez Bravo,
conegut crítich del *Diario de Barcelona*,
obra que fou pera nosaltres de verda-
dera sorpresa, ja que tot coneixent
sas aficions wagnerianas com pertoca
a persona d'instrucció, cap indici ens
havia arribat que permetés esperar el
llibre que de sopte va venir a nostras
mans. Y en això en Suarez Bravo, ab
aquesta actitud modesta, va privar que
molt, ignorantne la aparició, assistís-
sin a la estrena sense la suficient noti-
cia que's permetés capir la importan-
cia del poema, perquè gent hi há a qui
una traducció no acaba de complaure.

Y el llibre den Suarez ompla precisa-
ment aquesta necessitat; hi mancava
pera aquells a qui un estudi profund
de llibre y música se'ls fa llarch, però

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No's tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

CANUDA, 15, 1.er

Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda

Apartat de correus núm. 26

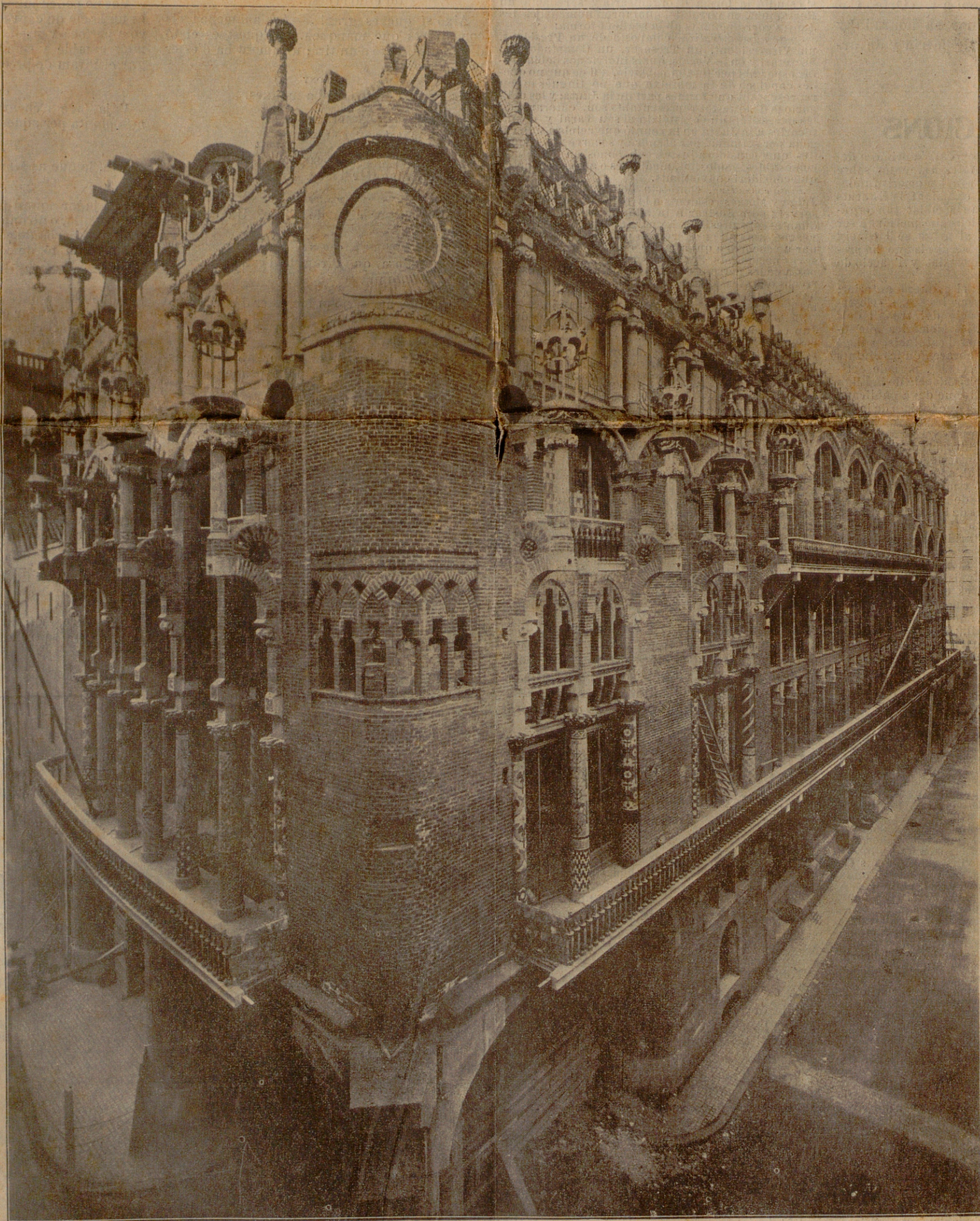
Espanya, mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponal 2'75

Número solt 5 cèntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 cèntims

Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de fácil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes

5 números	7 pessetes semestre
25	30
50	50

Edifici del «Orfeo Català»

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 a 8 del vespre.

Oficina gratuïta de colocacions
Les ofertes en la 4.ª plana.

L' ORFEÓ CATALÀ

Aquesta benemèrita corporació, es especialment digna per son caracter ample que no li ha fet perdonar medi pera pagar el noble art de la música a tots els estaments. «L' Orfeó Català» ha seguit varis poblets de nostra terra, infiltrant arreu el benefactor esperit de sos cants, y fins en les presons han anat sos notables coristes, pera contribuir a la dignificació dels reclusos ab l' encant marvellós de l' harmonia. El diumenge, dia 9 del corrent obri l' «Orfeó» sa nova casa, fotografies de la qual honren nostres planes, devant de nombrosissim públich, vingut de tota Catalunya a l' acte d' overtura de l' estatge novell. Aquest estatge es un ver palau de la música. En l' acte d' obrir-lo y de benefici-lo hi feren dos parlaments En Cabot y En Millet, respectivament, y s' hi cantaren algunes de les escullides composicions que formen el repertori de nostra primera societat coral.

Per molts anys desitjem a l' «Orfeó Català», que pugui continuar sa honrada y enlayrada obra de pau, de patria y de artística cultura.—C.

ORIENTACIONS

Agrahim a la «Societat Cooperativa primera del Ter» les notícies que 'ns ha fetes arribades sobre 'ls estudis y obres socials de son benemèrit fundador, en Ferrán Alsina. Hem examinat 'ls Estatuts d' aquella fundació, y 'ns han semblat tan orgànics y al ensemps tan pràctics que mereixen ser proposats com a model. Si al arbre se 'l coneix pe 'ls seus fruits, ópims han sigut els que ha produït en el terror social l' apostolat y l' acció de l' Alsina.

Ja 'n diguérem quelcom en el número anterior; pero avuy després de repassar les seves «Observacions sobre la reglamentació del treball dels noys en tallers y fàbriques», les Memòries que sobre l' «Criteri econòmic general catalanista» l'legi en les Assemblees que se celebraren en les ciutats de Manresa (1892) y de Reus (1893), període activíssim de sa vida durant la presidència de la Lliga de Catalunya y altres treballs que dèxa publicats, debem refermar-nos en la idea que teníam de la poderosa mentalitat y l' ànima que 'ns ha donat aquest gran mestre. Autor de «Noves científiques», fundador de «La Mentora» y Laboratori del Tibidabo, del sociolèch y filantropi, promotor del self-help català y de la transformació de nostre proletariats en organisme vital, sa y vigorós, capàs de redressarse materialment y moral y de articular-se per les vies pacífiques de la justícia y del amor ab els altres organismes de la societat. Aquesta sana orientació ha deixat prosélits, entre 'ls quals ens complavem en contarhi la «Societat catalana d' Estudis econòmics» y altres grups que treballan pera desvetllar l' atenció de la classe mitja y dels productors catalanistes, y fixarla, com cal en les presents tristíssimes circumstàncies, en que Barcelona es víctima novament de salvatjes e inhumans procediments de violència y odi social, sobre 'ls problemes del treball. Baldament se multipliquin les generoses iniciatives de totes les bones voluntats que 's proposen armonisar dintre l' ordre de la justícia y del amor els interessos del Treball y del Capital!

L' exemple de Roda

Totes les poblacions tenen les seves bones y males qualitats, que la perfecció no es pas patrimoni del home sobre la terra; mes n' hi ha algunes que tenen sobre 'ls seus defectes, inherents a totes les coses humanes y a tots els nuclis socials, condicions d' empresa, de diligència, de constància y de serietat que preponderan d' un modo visible y les fan dignes d' honor y de respecte.

Aquestes nobilíssimes qualitats nos ha semblat sempre dominar en la fàbrica població de vora el Ter, d' una manera tan característica que, dins de la Plana de Vich, mantenint vius els elements ètnics generals de la Comarca, li donan una fesomia especial y ofereixen un exemplar molt notable.

Allà, en aquella Vila fabril partia pel Ter y bona part escalonada per les roques que comensan les costarudes pujades del Collsacabra, s' hi ha realitzat un ideal hermós, que no han pogut assolir plenament moltes nacions de les que passen per més avançades: l' organització de les cooperatives de producció. Es veritat que l' empena inicial y la direcció deturadora d' un home de tanta capacitat intel·lectual com l' Alsina, arrebatat suau per la mort a les investigacions científiques, podian assegurar anticipadament l' èxit d' una tentativa com aquella; mes hi ha no es ningú, un home sol no es may res per molt que valga, per talent organitzador que tinga y per fascinator prestigi que li donen les propies aptituds y l' amor y docilitat dels qui segueixen les seves inspiracions.

Quan a Roda s' es arrelat tant bè y ha tret tant bella florida l' hermós pensament de la Primera Cooperativa del Ter, es que la terra era bona y estava assahonada per la germinació de les idees redemptores del obrer y elevadores del poble en la gerarquia industrial.

Una altra prova d' aquest esperit pràctic y col·lectiu acaban de donar-la aquells vehins ab l' organització de la beneficència local. Han embestit la qüestió de la mendicitat y l' han resolta. Aquesta com tantes altres de les que constitueixen la que ab nom sintètic s' es convingut en anomenar «Qüestió social», ofereix indubtablement grosses dificultats en la pràctica, y únicament ab bona voluntat y ab decisió y fermesa poden esser venudes de manera conforme a la justícia social. Com les han sortejades les dificultats del problema ho diu ab irrefutable eloqüència dels fets la Memòria que ha circulat la Junta municipal de Roda. Es per nosaltres una demostració palpable del bon sentit y solidaritat simpàtica de la fàbrica població, y a la vegada una prova de com dins del patriotisme local, que es la base ferma del esperit regionalista, poden tenir tots els problemes de Sociologia la solució més fàcil, més prompta y més permanent.

Deixem parlar als de Roda y aprenguem tots, que tots hi podem aprendre molt, del seu exemple.

«Convengut l' Ajuntament que lo fet de prohibir la mendicitat pública era una obra absolutament moralisadora, ja que aixís debía evitarse la concurrencia en la població de centayres de ofici y de mal-factors disfrazats de pobres transeunts, a ultims del any 1906 prengué l' acord de prohibirla, pero ab lo intent de que no fos lo nostre poble sols lo quin ho fes. A fi donchs de que dongués millors resultats, oficià al Alcalde de Vich, (cap de partit), explicantli l' idea y suplicantli que si per ell y per l' Ajuntament signés aprobada, convoqués una reunió d' Alcaldes del partit pera comunicarsela, y si bé la trobavan, implanteria cada qual a la seva respectiva població. La reunió tingué efecte; tots los Alcaldes, a excepció de un sol, la aculliren benévolutament y es comprometeren a executarla. Se sollicità y s' obtingué la venia del Excm. Sr. Gobernador civil de la provincia, y en 49 poblacions se publicà un bando prohibint la tal mendicitat, qual bando caygué en desús en totes elles, a excepció de la nostra que volgué executarlo y l' executà Pero, pera no deixar demanar caritat era precis buscar medis pera poguer s'ocorrer les necessitats dels pobres de la nostra vila, y a tal efecte, es convocà al poble a una reunió pera consultarlo y d' aquesta reunió sortí l' idea de que havia d' establirse com una especie d' institució benèfica que cuidés d' enterarse de les necessitats dels pobres convelhins y les socorregués en lo que fos necessari, pero no podia així ferse sense poguer comptar ab fonsos suficients y aleshores fou nomenada una comissió organitzadora, la qual se cuidà en primer terme de buscar subscripcions setmanals ab cuota mínima de 10 céntims de pesseta, y ab una verdadera satisfacció se vagé que el poble responia, puig que, componentse de poch més de 500 famílies, basaren de 400 les que nes se comprometeren a pagar setmanalment 10 céntims uns, 20 altres, 25, 30, 50, 75, 1 pesseta y un de 2 pessetes, donant aquesta subscripció un resultat de unes 80 pessetes setmanals. L' Ajuntament se va suscriure per 250 pessetes cada trimestre.

Vegent que l' institució havia entrat ab bon peu, s' estudià la forma d' organitzar-la y s' redactà un Reglament, en virtut del qual foren nomenades les Junes corresponents ab la següent forma:

Junta administrativa, composta de un President, un Vispresident, un Tesorero, un Comptador, un Secretari y onze Vocals, quals individus debian estar esparçats per tota la població, a fi de que no quedés cap lloch de la mateixa que no tingués lo seu representant que formés part de la Junta; y les obligacions d' aquestes representants son, enterarse de les necessitats que existeixin al seu varal y comunicarles a la Junta en la reunió que celebra una vegada per setmana, per atendre y socorre totes aquelles que considera justes, ab bonos en metálich, comestibles, caldo, llet, medicines o altres conceptes que consideri convenientes.

Junta consultiva, composta del Alcalde, Párroco, Jutge y Metges residents a la població, qual Junta serveix pera ilustrar a la administrativa en totes quantes consultes li fassi, y pera renunciar als pobres vergonyants que prefereixen patir miseria a demanar un socorro a qui avuy té deber d' atendre a les seves necessitats. Per aixó aquesta Junta està composta de les persones que, en virtut dels seus càrrechs o professió, han de introduirse en totes les habitacions, desde la del potentat a la barraca de les persones més abandonades de la fortuna.

Junta municipal; aquesta està composta de les dues Junes mentades anteriorment y del Ajuntament, essent President de la mateixa l' Alcalde y Secretari el del Municipi. Les obligacions d' aquesta son: reunir-se una vegada al l' any en lo segon diumenge de Janer, examinar y aprobar o censurar els comptes del any anterior y elegir els 8 vocals de l' administrativa que deuen substituir a igual número que deixa de formar part de dita Junta per haver-se retirat o mort; a anys, qual tasca ha complert ja en l' any present, aprobant los comptes del any anterior y dictamen dels oídors Srs. Andreu Petitpierre y Miguel Vilar, y elegint los indicats Vocals que formaran part de l' administrativa durant l' actual bieni.

Els resultats qu' enumera la Memòria y demostra ab xifres no poden esser més satisfactoris: mes avuy ens falta temps y espay per dar-ne compte, com ho farem, si a Deu plau, altre dia, complavents mentre tant en trametre la més afectuosa enhorabona a tots els promotors de l' obra benèfica y a tots els que hi han contribuït, qu' es com dir a tot el poble de Roda.

M. DAUSA.

Tenim el gust de reproduir el següent fragment de la poètica traducció d' En Joseph Carner; aquesta està feta en polit llenguatge y sos versos son fins y bells.— Forma part de la Biblioteca popular dels grans mestres, que publica les obres compostes del tràgich anglés.

El somni d' una nit d' Estiu de Guillem Shakespeare Fragment

II

La mateixa ciutat d' Atenes. Una barraca

Entren CONVENIENCIES, CAPDELL,
FLAUTA, FATXA,
CODONY y MORT DE GANA

CODONY
Tota la nostra colla es aquí?

CAPDELL
Valdria més que 'ls cridessiu tots, primer l' un y en acabat l' altre, passant la llista.

CODONY
Aquí estan, en aquest registre, els noms de tots aquells qui a Atenes han sigut jutjats capaços de jugar la nostra funció davant del duc y de la duquesa durant la vetllada de les nocces llurs.

CAPDELL
Digneunos primer de tot, mon bon Pere Codony, quin es l' argument de la peça; després llegiu els noms dels comedians, y així farem alguna cosa.

CODONY
Au, dones; la nostra peça es *La molt lamentable comedia y el traspassament molt espaventable de Píram y Tisbe*.

CAPDELL
Una obra com no se n' escriuen, tan cert, y ben xiroia... Ara, mon bon Pere Codony, crideu els vostres actors seguint la llista... En rengle, senyors.

CODONY
Vosaltres respongueu quan jo us cridi... Lau Capdell, teixedor.

CAPDELL
Sóc aquí. Digueu el paper que 'm toca, y amunt.

CODONY
Vós, Lau Capdell, esteu apuntat per fer el paper de Píram.

CAPDELL
A què es Píram? Un amant o un tirà?

CODONY
Un amant qui es mata molt gentilment de tan enamorat.

CAPDELL
Per jugar bé aquest paper hi hauran d' haver els seus plors. Si jo n'estic encarregat, ja's poden preparar els ulls de l' auditori, perquè engiponaré un dolor que farà goig de veure.

A Codony

Amunt, tireu endavant... No obstant, es per fer de tirà, per lo que tinc més tirada. Podria jugar l' Hercules d' una manera com no s' estila; un paper que ho esqueixaria tot y faria una restellera de desgracies.

Entufismats els rocs,
ab llurs terribles xocs
van rompre'ls panys extranyos
dels arraulits paranyos;
y el gran carro apol·li
lluirà lluyendá
y farà y desfará
tot estupid destí.

Aixó sí que es gran!...—Ara anomenen els comedians que manquen...—Aquest es el tó d' Hercules, el tó d' un tirà; un amant ha d' esser més planyivol.

CODONY
Francesc Flauta, adoba manxes.

FLAUTA
Sóc jo mateix, Pere Codony.

CODONY
Vós heu d' agafar Tisbe.

FLAUTA
Què ve a esser aixó de Tisbe? Un cavaller errant?

CODONY
Es la bellesa, que Píram te d' estimar.

FLAUTA
No, francament, no'm feu esser dóna, tinc la barba que pren ufana.

CODONY
Tant-se val; juguem el paper ab una mascara, y feu una veneta tant prima com us plaugui.

CAPDELL
Si em que tapar la cara jo demano per fer actor de Tisbe. Ja sabem com se desprimalgaçar la veu d' una manera terrible. Veieu, així: *Tispa! Tispa! Ah Píram, mon car amant, ta Tisbe volguda, ta dama apreciada!*

CODONY
Fóra raons; cal que vós juguem el Píram, y vós, Flauta, la Tisbe.

CAPDELL
Què s' hi farà! Endavant.

CODONY
Robí Mort de gana, el sastre.

MORT DE GANA
Sóc jó, Pere Codony.

CODONY
Robí Mort de gana, vós juguem la mare de la Tisbe... Tomas Fatxa, calderer.

FATXA
Sóc aquí, Pere Codony.

CODONY
Vós feu el pare de Píram, jo el pare de la Tisbe. Vós, Conveniencies, l' ebanista, fareu el paper del lleó. Y heus-aquí, me sembla, una peça ben repartida.

CONVENIENCIES
Teniu la lliçó del lleó apuntada en un paper? Si el teniu, doneu-me'l, us ho prego, perquè en aixó d' aprendre hi sóc romancer.

CODONY
Podeu molt bé refiarvos de la improvisació, perquè no més cal braolar.

CAPDELL
Deixenme fer el lleó a mi també; braolaré ab tanta gracia que tothom se divertirà en gran manera de sentirme; braolaré tan bé, que 'l due dirá:—Que braoli més, que braoli més.

CODONY
Si ho fessiu d' un estil massa esglaiador, esparverariu la duquesa y les dames, qui es posarien a xisclar; y n' hi hauria prou y massa perquè ens penjessin a tots.

TOTS

Ja ho creeu, aixó faria penjar tots els fills de nostres mares!

CAPDELL
Estic ab vosaltres, amics, de que si tornessim aqueixes dames folles de terror, els quedaria, just, la mica de seny que cal pera fernes penjar. Però jo contindré la meua veu fins a braolar tan dolçament com una tortora qui parrupa. Rugiré de tal manera, que's pensaran que es un rossinyol.

CODONY
Vos no podeu jugar sinó Píram. Veieu, Píram es un home de cara agradosa; un home gentil com pertoca veuren un dia d' estiu, un home molt amable y com cal; per tant havem de jugar el Píram de precis, de precis.

CAPDELL
Vaja, me n' encarrego. Quina barba faria més planta per aquest paper?

CODONY
Bah, la que us sembli.

CAPDELL
Puc jugar aquest paper ab una barba de color de palla, o ab una barba de color de taronja, o ab una barba de color de porpra, o ab una barba d' un tó de corona de Venus, d' un groc perfecte.

CODONY
Aqueixes corones no admeten gaire'l pél; us arriscariu a jugar el vostre paper sense barba... Però, senyors, heus-aquí els vostres papers, y us haig de pregar, demanar y recomanar que us els aprengueu pera demà al vespre. Ens aplegarem en el bosc vehí del palau, a una milla de la ciutat, al clar de lluna; allà farem l' assaig. Car si ens aplegessim dins la ciutat, sens enganxaria una gentada de badoocs, y ens sabrien tots els trucs de la peça. Mentre tant vaig a fer la nota de tots els estres que calen per la representació. Ja ho teniu entés. Ara no falteu.

CAPDELL
Allá'ns trobarem, y podem assajar ab més llibertat y ab més ardidosa. Apliquevos, mireu de ferho com els primers; adeu'ssiau.

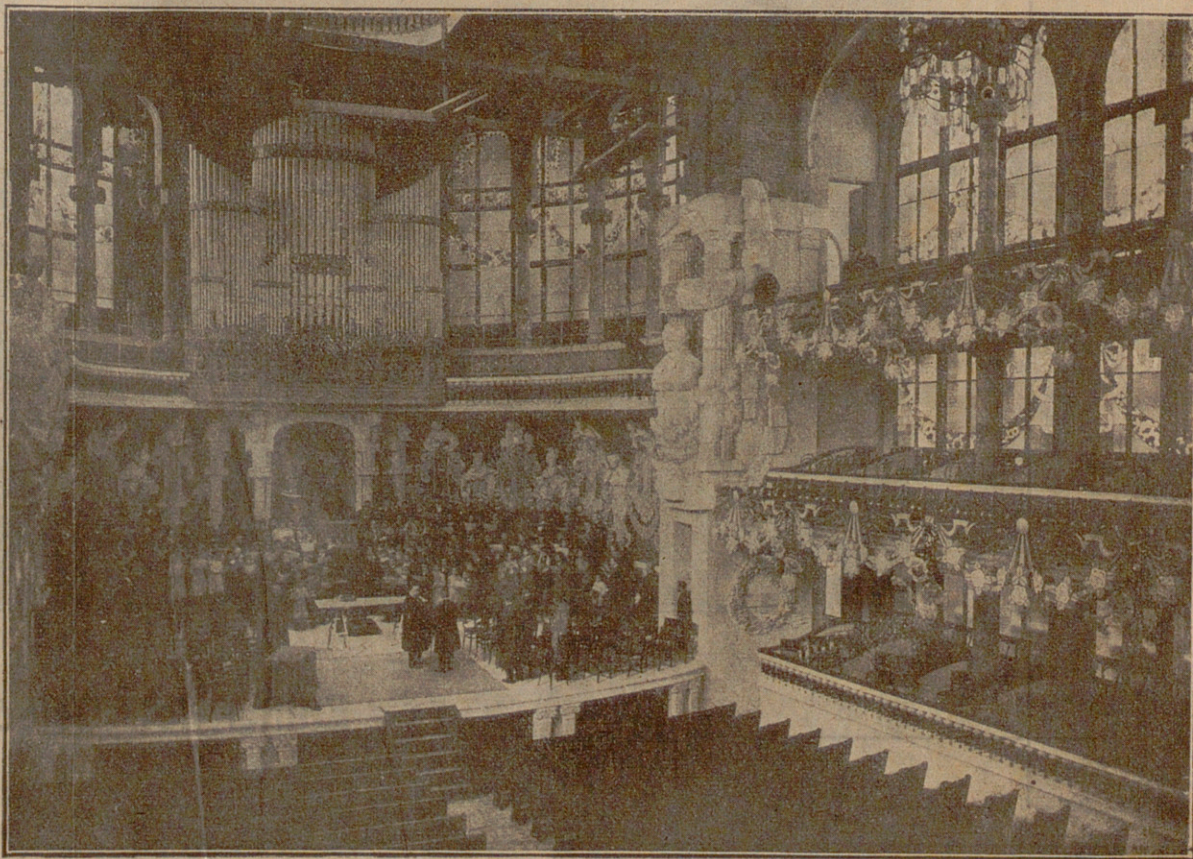
CODONY
A l' alzina del duc ens ajuntarem.

CAPDELL
Cap altre mot; hi serem, que les cordes de l' arc tivín o se trenquin.

Exeunt

JOSEPH CARNER

Hi ha un pahis hont les dones manen. Se tracta d' una petita comunitat indiana de l' Hopi, en l' Arizona, composta de 2.000 habitants, hont no hi ha hospitals, ni presons, ni delictes. La dona disfruta allà dels majors respectes, y sa posició, tant en la vida pública com privada, es molt superior a la de l' home, el qual acata dita superioritat.

PALAU DEL ORFEÓ CATALÀ.—Escenari y orgue

D. Lluís Millet,
mestre del «Orfeo».D. Lluís Domènech,
arquitecte del edifici.D. Joaquim Cabot,
president del «Orfeo».

EL LLITET (*)

Es el teu llit
una esquisitesa,
silenciós níuet
d'amor y puresa.

Oneja a pleret
per la seda estesa,
lleu perfum secret
de viola malmesa.

Cortina sedosa
escamp religiosa,
tremant, claror blava...

A un angel vegi
boyros serafi
qu' inmovil vetllava...

JOSEPH GRANGER.

(*) D'una col·lecció llorjada als Jochs Florals d'Hostafranchs.

Actualitats

(DE TOT ARREU)

Espanya

Corunya, 9.—Mitinch solidari al Teatre-Circh de Pardo Bazán.

Inglaterra

Londres, 11.—Una colla de «sufragistes», amagades en conductores, s'han presentat davant de la Cambra dels Comuns, intentant entrar-hi per sorpresa. Hi ha acudit la policia, trabant-se una batussa y quedant detingudes 54 «sufragistes».

Marroch

Settat, 7.—Combat entre francesos y Hafidistes, entrant els primers a la població.

C.

CORRESPONDENCIA DE PARIS

En les cambres s'están discutint dues lleys de gran importancia: la del retiro pe'ls obrers inválids y la del impost progressiu sobre la renda: dues lleys, com se ven, nivelladores, que tenen per objectiu desgravar de la contribució als pobres y assegurar l'existència decorosa als que han sacrificat la vida a la patria en la milícia del treball.

En la ley del impost sobre la renda s'estudia la manera d'afavorir la familia y la paternitat, calculant tants propietaris com individus tinga la familia.

Está clar que no s'arribará pas a la justicia absoluta.

Per més excepcions que la previsió de la ley senyali, sempre resultaran diferencies. (Dues families a la mateixa renda y ab el mateix nombre de fills, l'una tindrà més necessitats que l'altra, segons la constitució y estat de salut de les criatures y dels pares; segons la professió a la qual pertanyeixi, y segons es diferenciïn les moltes circumstancies qu'influeixen en la vida íntima y social. Pero quan menys es traurá la desigualtat present de que al venir un nin al mon, si naix en lo bressol imperial aporti als pares una renda nova, y si cau en lo bressol del pobre ls porti un nou gasto y un nou impost. Ab aquesta ley cada fill portará a la familia una disminució de contribució y aquesta disminució ve a ser la pensió en la qual l'Estat contribuïx al sosteniment de la criatura que després serà un contribuent, un ciutadà y un soldat de la patria.

Per la ley obrera de retiros, el Govern demostra una gran voluntat a la qual no corresponen les forces del Tresor públich. Els càlculs que s'han fet, indican que pera satisfer decorosament les necessitats totes del Estat en aquest punt, es necessitarien 250 milions de francs al any, que per ara no hi hauria modo de pagar sense desgastar la màquina funcionaria del Estat. Es probable que per de prompte s'fixi per aquesta obligació, una quantitat fixa (la de 100 milions de francs), deixant a l'esdevenir la qüestió de buscar nous recursos.

Ab aquesta ley nova, l'Estat francès contribuirá respectablement a la classe treballadora, fins ara expulsada del presupost nacional. Son ja moltes les pensions a les caixes obreres, a les societats de socors, a la Borsa del Treball, etc.

Mentres s'están proposant aquestes lleys generals, tentadores pe'ls obrers, no faltan cassos particulars que, citats aisladament, farían formar de França un concepte molt distint.

Tres n'hi han hagut aquesta setmana, en el centre de París, d'una eloqüència atterradora. Un d'ells es el d'un pobre home, jove encara, que acabava de passar una malaltia al Hospital. Al sortir del Establiment va començar a buscar feyna: tots els esforços foren enebades. Extenuat per la fam en plé dia y en plé Bulevar de Sebastopol, va tirar-se dos cops de revolver, deixant un escrit explicant els movils del suïcidi.

L'altre es d'un subjecte que, essent ignoscent, fou en altre temps condemnat a presiri, ahont hi ha passat vint anys. Demostrada l'ignoscencia, fou absolt: torna a França, pero l'haver vingut de presiri l'rodejava d'una atmósfera de tanta prevenció que, decoratjat, ha demanat per favor al president de la República, que l'torni portar a presiri, ahont se troba lliure d'aquesta prevenció fatal d'una societat irreflexiva e injusta.

El tercer es el d'una mare que no poguent mantenir, segons ella, una filla ab l'escàs producte del seu treball, va abandonar-la al mitj del carrer, ab un paperet al coll explicant el destressament del seu cor de mare, al separarse de la noyeta pera no véurela patir.

les de los documentos expedidos á las nodrizas, así como también del estado de salud de los niños que estén sometidos á lactancia mercenaria en la localidad, estableciendo á favor de éstos la vigilancia necesaria bajo la dirección de los inspectores municipales.

Enviarán asimismo á la Junta provincial los datos estadísticos relacionados con la obra protectora y cuantas observaciones juzguen de interés, especialmente las referentes al movimiento de aislados á que se refiere el art. 11 de la ley, denuncias formuladas y servicios prestados por la Junta.

Art. 33. Podrán designar los Auxiliares que, á su juicio, crean necesarios para ejercer la vigilancia é inspección protectora bajo la dirección é inspiraciones de la Junta, dando cuenta al Consejo de dichos nombramientos.

CAPÍTULO V

De las secciones

Art. 34. Tanto el Consejo como las Juntas provinciales, para el mejor desempeño de su cometido, se dividirán en Secciones, con arreglo al art. 10 de este Reglamento.

Art. 35. La Sección 1.ª, llamada *Puericultura y primera infancia*, se ocupará:

a) De procurar el exacto cumplimiento del artículo 8.º de la ley de 13 de marzo de 1900, referente al trabajo de las mujeres durante la gestación y después del alumbramiento, fomentando para ello la creación de mutualidades maternas, comedores gratuitos para embarazadas y madres indigentes que lacten á sus hijos, y cuantas instituciones tengan por objeto velar y proteger la vida del niño antes de su nacimiento y en los primeros meses de la vida.

No es pas un cas aislat aquest. Pera ferse compte basta estudiar els elements y gastos de la classe obrera a París.

Copio aquí 'ls datos publicats recentment per en Bruckère. Una noya a París, necessita anualment:

1.º Aliments (menjant dos ous, sopa, pa y vi, a rahó de 1 franch 40 céntims cada dia) al any...	511 fres.
2.º Lloguer de cambra a 10 francs cada mes...	120 »
3.º Vestits...	55 »
4.º Roba blanca...	33 »
5.º Calsat (3 parells de sabates al any)...	30 »
6.º Calefacció y llum...	25 »
7.º Bogadera...	48 »
8.º Petits gastos, guants, botons, agulles, etc...	40 »
Total al any...	862 fres.

No pot pas sonar gayre llarch ab aquest compte, ni n'portará pas gayres d'anells y arrecades. Ni viurá pas en cap primer pis, ni n'tindrà molts de balcons al carrer.

Els guany consisteixen en els productes de 155 dies de treball, per terme mitj. Els 210 es perden entre 60 dies de festa, dies de vaga forosa, de tongades sense feyna o indisposicions, altres 150 jornals perduts, per terme mitj. El guany de 155 dies a tres francs, salari regular calculat pe'ls senyors Drumont y Charles Benoit, es d'un total de 460 francs, deixant un déficit de 397 francs cada any que s'han de traurer de l'alimentació y dels vestits, o s'han de suplir per medi de feynes fora del treball. Pero ¿quants milers de noyes hi ha a París que guanyan solament 90 céntims, 75 céntims y fins 60 céntims al dia? ¿De qué viuen aquests milers de criatures sino de l'anemia que les porta a la tisis, o del vici que les arrastra a l'infamia y a la vergonya?

Contra aquest quadro de miseria podria posarse 'l de les grans vendes y 'ls de les grans pensions oficials y de les grans societats capitalistes.

Aixís, per exemple, la Companyia del *Crédit Lyonnais* té 'l següent quadro d'assignacions:

President honorari Mazerat, per any	750.000 fres.
del Consell...	1.000.000 »
2 Vispresidents, cada un...	750.000 »

MATTHIEU.

Paris, 15 febrer 1908.

CRÓNICA SOCIAL

Renovació patronal y obrera del Institut de Reformas Sociales

En la *Gaceta* s'ha publicat la següent disposició del ministeri de la Gobernació, contestant a una consulta de l'Institut de Reformes sociales, referent á la renovació patronal y obrera.

«1.º Con arreglo á lo dispuesto en el artículo 52 del reglamento del Instituto de Reformas Sociales, se procederá á la renovación de los vocales propietarios y suplentes, obreros y patronos que forman la representación electiva de dicho centro.

2.º La elección de los seis vocales del Instituto que han de tener la representación de los patronos y de los seis vocales que han de tener la representación de los obreros, así como la de suplentes de unos y otros, se verificará el domingo 8 de Marzo próximo en el salón de actos de la Casa consistorial de cada Ayuntamiento de capital de provincia, bajo la presidencia del alcalde.

b) De la vigilancia de las nodrizas y de las agencias, recogiendo los datos necesarios para la mejor inspección, así como comprobando si se cumple el precepto de la ley que exige que el niño de la nodriza quede alimentado por el pecho de otra mujer.

c) De las estadísticas de los niños lactados en las inclusas y en el seno de las familias ó entregados á nodrizas fuera del hogar paterno.

d) De reunir todos los datos que se relacionen con las Casas cunas y Centros de protección de la primera infancia, proponiendo al Consejo las disposiciones convenientes á fin de que los niños no sean objeto del menor abandono, descuido ó servicio.

e) De estudiar los medios que contribuyan al abaratamiento de la leche y á conservar su pureza en el mercado.

f) De proponer las recompensas á que sean acreedoras las nodrizas ó personas encargadas del cuidado ó vigilancia de los niños, procurando los medios conducentes para garantizar la salud y los salarios de las nodrizas.

Art. 36. La sección de *Higiene y educación protectora* se ocupará con preferencia:

a) De mejorar las condiciones higiénicas de las Escuelas y Asilos donde se reúnan los niños, promoviendo la creación de inspectores médicos y dando cuenta á las Juntas respectivas del estado de los locales y del mobiliario.

b) De reunir las estadísticas de mortalidad por epidemias ú otras causas que puedan presentarse en la segunda infancia, estudiando su remedio más eficaz.

c) De recoger cuantos particulares de interés se refieran á la instrucción y educación de los niños, especialmente en las Escuelas maternales ó de párvulos, Escuelas sanatorios de anormales, etc.

3.º La elección se verificará por medio de compromisarios.

4.º Las asociaciones con derecho á nombrar compromisarios se reunirán para este fin antes del 20 del actual, y antes del 23 comunicarán al gobernador el resultado de la elección, que habrá de recaer en uno que pertenezca á la Sociedad.

5.º Reunidos los compromisarios de las Sociedades patronales en el salón de actos del Ayuntamiento de la capital, bajo la presidencia del alcalde, designarán en votación pública y nominal, dos Vocales por la Grande Industria, dos por la Pequeña Industria y otros dos por la Agricultura, é igual número de suplentes.

En la misma forma, pero en diferente acto, celebrado á diferente hora del mismo día se verificará la elección de los vocales obreros y sus suplentes por los compromisarios de las sociedades obreras. Cada compromisario no tendrá más que un voto por cada uno de dichos vocales ó suplentes.

6.º El cargo de vocal ó suplente requiere, como condición imprescindible, la vecindad ó residencia en Madrid, y su representación no es provincial, sino nacional, debiendo computarse á cada candidato los votos que hubiese obtenido en el mismo grupo en todas las provincias de España.

El escrutinio se verificará en el Instituto de Reformas Sociales el 18 de Marzo próximo.

Pera tot quan concerneix a aquest assumpt tan trascendental, recomanem el follet importantíssim publicat per la Oficina central de Treball de la «Acció Social Popular», Duch de la Victòria, 14, pral.

Es una verdadera enormitat la de concedir un plasso tan curt pera preparar la Elecció de vocals de representació social en l'Institut de Reformes sociales. ¡Cosos d'Espanya!

Contra el desafío

Conforme varem anunciar, el Govern espanyol prepara un projecte de Lley sobre tan important assumpt.

El projecte constará de tres parts: En la primera s'creen tribunals d'honor ab força legal pera dirimir les qüestions de honra.

Cada contendent, ofensor y ofés, nomenarán dos representants, y aquets quatre, reunits, designarán un quint, que será 'l president.

El tribunal deliberará sobre la qüestió sotmesa al seu arbitratge y dictará el laudo, el qual tindrà força de igual manera que si fos pronunciat per un tribunal de justicia.

En la segona part se pena ab major duresa l'injurias contra particulars, substituint l'actual procediment per altre molt més ràpid, eficaç y segur.

En aquest nou sistema s donará probablement intervenció al ministeri fiscal, previa denuncia del interessat.

Al propi temps s'anulen els gastos que eren originats al particular ab el nomenament d'advocat y procurador.

En la tercera part del projecte, considerant que ab els dos procediments susdits se garantisa per complet la honra individual, y s'atén a la reparació millor que ab el desafío, se fan desaparèixer els delictes del Códich Penal y la especialitat de la pena continguda en els articles 440 y següents del mateix, tota vegada que aquesta may s'imposa y aquella may era exigida.

Les persones que, no obstant les disposicions de la nova ley, se desafin serán castigades com autors d'un delict d'assassinat, homicidi o lesions, segons els casos.

Hem rebut de la Escola d'Arts y Oficis, Agricultura é Industria de Manresa, la Memoria (Curs 1906 a 1907) per En Narcís Masvidal Puig, Professor Secretari de la Escola: ab un extracte

d) De comunicar al Consejo cuantos casos de sevicia puedan existir en dichos Centros, á fin de que sean objeto de represión ó castigo por las Autoridades.

e) De contribuir al fomento ó creación de Escuelas, de los sistemas Fröbel y Manjon, refectorios, casas maternas, refugios, dispensarios, etc., y cuantas instituciones se dediquen á recoger, alimentar, sanar ó educar á los niños necesitados de protección.

Art. 37. La Sección de *Mendicidad y vagancia* se ocupará:

a) De la investigación de los casos previstos en la ley de 23 de julio de 1903.

b) De formar, con el auxilio de las Corporaciones benéficas, un registro de familias pobres cuyos niños estén moralmente abandonados.

c) De fomentar las instituciones de asistencia por el trabajo y socorrer á domicilio á los padres indigentes, como medio de reprimir y evitar la mendicidad.

d) De formar un registro donde se clasifiquen los niños amparados por las Autoridades ó Asociaciones benéficas á que se refiere el art. 8.º de la citada ley de 1903, á fin de ejercitar la inspección protectora, mejorando en lo posible, fisica y moralmente, á aquéllos.

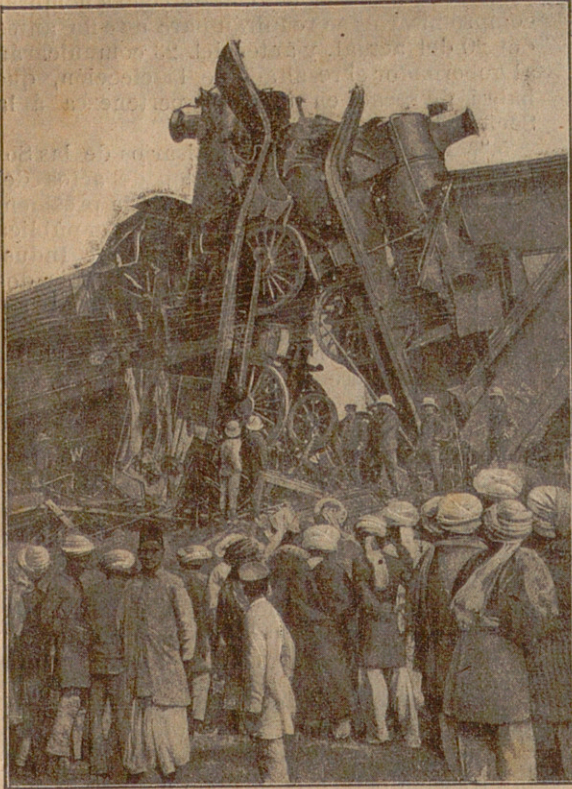
e) De cooperar á la extinción de la mendicidad y de la vagancia.

Art. 38. La Sección de *Patronato y corrección paternal* se ocupará:

a) De recoger y denunciar al Consejo cuantos hechos lleguen á su conocimiento de malos tratos ó corrupción de menores por parte de padres, encargados ó gentes extrañas al niño.

b) De estudiar los medios de ejercer protección

CATÀSTROFE FERROVIÀRIA EN LA INDIA

Extranya posició en que quedaren les locomotores dels trens que en 27 de Desembre últim toparen prop de Ladhiana (Índia) qual accident costà la vida a 20 passatgers, resultant gran número de ferits.

del discurs de mercès del Batlle. En tal memòria's poden apreciar els avenços dels deixebles pertanyents en llur majoria a la classe treballadora, que concorren a dita escola.

Hem rebut de la «Biblioteca de autors vigatans», qu'edita «Gazeta Montanyesa» de Vich; els volums III i IV titulats: «L' Ausa Romana y el seu Temple» del il·lustrat M. Joseph Guàrdol, y «Narracions Casolanas» de N. Martí Genís y Aguilar. La primera d' eixes obres es un interessant estudi respecte'l temple romà vigatà; s' hi intercalen qualques grabats. La segona obra es un aplech de remarcables contes del notabilíssim Martí Genís y Aguilar. Son ben recomenables abds volums. Remerciem l' envió.

Pe'l descans dominical.

Una Comissió d' obrers ens ha fet avinent que s' tracta d' interpretar en un sentit laxe l'

aplicació del reglament de la Lley del Descans dominical. Com que creyem que ls obrers están en son dret al reclamar que s' compleixi lo més exactament possible la legislació protectora del Treball, trasludem per escrit aquesta llegítima reclamació als Diputats catalans, que tenen el deber de vetllar pera que aquestes lleys no sian defraudades, com a algun diputat ho hem dit ja de paraula.

Operacions de Recrutament y Reemplás

S' ha fixat el següent anunci a les cantonades:

«En virtut de lo disposat en l'article 91 de la lley vigent de Recrutament y Reemplás de l'Exercit, el diumenge, día primer de mars vinent, a les vuit, comensarà l' acte de la classificació y declaració de soldats, dels minyons concorrents a l'actual reemplás, continuant la susdita operació els dies següents fins que se acabi, verificantse en els locals que a continuació s' expressen:

- Secció 1.ª Escola de párvuls, carrer de Santa Madrona, n.º 25 baixos. (Barcelona)
- 2.ª Escola de párvuls del Parch.
- 3.ª Escola, carrer de la Ciutat, n.º 6, pis primer.
- 4.ª Escola de párvuls, carrer del Bruch, 102, baixos.
- 5.ª Tinència d' arcaidía, carrer de Sarduri, n.º 13.
- 6.ª Carrer de Corts, 568, baixos.
- 7.ª Carrer de Santa Eulària, Tras tinencia d' Arcaidía. (Hostafranchs).
- 8.ª Ex-casa Consistorial de Gracia.
- 9.ª Id. de Sant Andreu.
- 10.ª Id. de Sant Martí de Provensals.

Reunió

Ultimament el comissionats dels carreters y contractistes d' obres celebraren una reunió pera buscar una fórmula d' arreglo en les diferencies que entre ells existeixen.

Se creu que arribarán a una avinensa.

Midas ministerials

Se diu que en el darrer Consell de Ministres en que s' tractà de la qüestió terrorista s' acordà dictar un Real Decret obligant a n' els propietaris de les cases de Barcelona a que instal·lin porteries en les escales o de que tanquin els portals durant el día.

Caixa de pensions

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d' Estalvis, ha rebut per

imposicions la quantitat de 41,776 pessetes y ha pagat per reintegres d' estalvi y per plassos mensuals de pensió 15,515 pessetes.

El número de nous imposants durant la setmana ha estat de 81, corresponent 52 a la secció de pensions y 29 a la d' estalvis.

Conferencia important

Ho es la celebrada per l' arcalde ab el capitá general sobre lo referent al minyons inscrits al Montepío Nacional de Quintes y no redimits per aquest.

El general Linares va manifestar que, sense infracció manifesta de la lley, no podia concedir als interessats cap prórroga pera que s' redimissin, a no esser que vinguessin una autorisació especial del ministre de la Guerra.

L' arcalde transmeté la resposta a la comissió de pares dels minyons.

La reforma interior

Malgrat lo que s' havia dit de que les obres de enderrocament d' edificis comensarian lo día de Santa Eulària, fins avuy tot está de la mateixa manera que avans de pensarse en tirá endavant el projecte.

Primer s' havia dit que comensarian a la tardor, després a l' hivern, ara a la primavera y es fàcil que a primers de Juny se ns digui que al estiu probablement no d' aquest any sino del mil noucents... no volem completar la xifra pera no incorrer involuntariament en el vici que en la actualitat está mereixent la censura de tot Barcelona.

Y es lo pitjor del cas que ab semblants allargos venen causant una llarga serie de perjudicis no solament a la classe obrera que comensa a desengayarse de les promeses que se li feren sino també a n' els propietaris de les cases afectades per la Reforma; especialment a n' els industrials quins establiments se trovan en una situació d' interinitat que pot ocasionalshi bastant desajulibri en sos respectius negocis.

Ultimament els industrials afectats per la primera secció de la Granvia A han acudit al Ajuntament fent entrega d' una exposició en la que usen de rasonables arguments en defensa de la propietat industrial que creuen lesionada per la forma com se preten comensar la reforma y per la disposició jurídica en que se apoya.

En dita exposició se fixa la conveniencia de que el Ajuntament prengui com a nort en materia de expropiacions no la Lley de 1879 que s' refereix a la propietat immoble sino la de 1895 que dona regles respecte a la propietat industrial.

Demanan també que l' Ajuntament comensi els treballs de overtura d' la Granvia A per la part del Sur de la mateixa y que fins a última

hora no s' enderroquin les cases del carrer de la Plateria y de la Plassa del Angel.

També proposan la exenció de tot arbitre municipal a favor dels peticionaris per rahó de les noves instal·lacions que tinguin de realisar degudes al cambi de lloch de sos establiments.

Concurs

L' Ajuntament d' aquesta ciutat anuncia un concurs pera l' suministre de carros y animals pera la conservació de clavaguers, y un altre pera l' suministre de carros, animals y corrons pera la conservació de camins y afermats de l' interior.

Al negociat de Foment donarán detalls a qui en vulgui.

Constitució gremial

La Societat gremial de cerrallers y ferrers ha renovat la seva Junta Directiva que ha quedat constituída així:

President, Antoni Ribas; vispresident, Enrich Campmany; tresorer, Joan Canudas; comptador, Esteve Andorrà; secretaris, Joan Cadena, Ramón Serra, Isidro Bel; vocals, Agustí Toda, Francisco Fornés, Manel Pasques, Agustí Bayó.

Secció de la Mutua.—President, Antoni Ribas; tresorer, Joan Canudas; secretari, Ramón Serra; vocals, Agustí Toda, Francisco Fornés.

Junta Consultiva.—Joseph Perpiñá, Pauli Inglés, Joseph Mercadé, Geroni Cadena, Sever Gibert, Vicens Ibáñez.

Hem rebut el nombre 16 de la notable Revista *Cataluña Textil*, ab el següent sumari: Text:—Professorat català: D. Lluís Papell y Riera.—Articles: Análisis. Algunas reglas y observaciones prácticas para tejidos, con el auxilio de las máquinas Jacquard, Vincensi, etcétera, per Lluís Papell Riera.—Perfeccionamiento en las peinadoras, del «The Textile Manufacturer».—Tejidos especiales. Piqués, per Francesch Saladrigas.—Secció de Química Textil: Los tiñidos, per el Dr. J. Prats.—Estado económico de las fábricas alemanas de materias colorantes, per J. P. A.—Nous colorants.—Revista de patentes extranjeras.—Miscelanea: Nuestro muestrario, por R.—Conferencias técnicas.—2.^{on} Concurs Ténich de *Cataluña Textil*.—Notes soltes.—Grabats: Don Lluís Papell y Riera.—Mostres fotograbadades. Números 1 y 2.—Facsimil del quadro dedicat al Mestre D. Lluís Papell y Riera per sos deixebles, composició y dibuix de Joseph Llaveria y Ballester.—Mostres Teixides: Números 31, 32 y 33. Lligaments fundamentals.—Mostres tenyides: Número 1: Blau Algol C. F.—Número 2: Blau Algol 3 I.—Número 3: Vert Algol B, de la casa Frederick Bayer y C.^a, de Elberfeld (Alemania).

Imp, carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIO D' ANUNCIS

PELUQUERIA

A. SARRÁ

RAMBLA DEL CENTRO, 1, ENTR.º
Frente al Teatro del Liceo

COLOCACIONS.—Se necessiten:

Oficials blondistas.
Aprentas pera modistas de sombreros.
Aprentas pera la confecció de roba blanca.
Caixistes.
Aprent enquadernador.
Meritori pera farmacia.
Aprent de 14 anys.
Aprentas corbatineras.
Sabaters.
Enquadernador d' impresos.
Oficials ebanistas.
Aprent daurador.
Aprent pera tenda de robas.
Noy per carboneria.

Aprent pasticer.
Oficial torner.
Oficial lampista.
Aprent lampistas.
Rétocador de clixés.
Planxadora.
Oficials platers.
Aprentas sastres.
Oficial relloger.
Oficials modistas.
Oficials enquadernadoras.
2 obrers teixidors pera una fabrica de fora de Barcelona.
Noya pera empaquetar articles de perfumeria.

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta unicament extindrà els seus serveys a las colocacions consignadas en el adjunt anunci lo que fem present a las personas que faltas de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigitran a la Oficina de colocacions.

Hores de despaig a la redacció: De 12 a 1 del mitjdia.

NOTA.—Nostres serveys pel caràcter aventual de la majoria de colocacions no podem extendrels a las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui a crear una excepció a n' aquella regle se ns deurán fer les peticions personalment.

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.—Plaza de Santa Ana, 4.—OFERTAS:

2 Meritoris.
Corredor a comissió.
Recader 5 ptas. setmane.
Dependents de sederies.
Aprent fuster.
Noy de 14 a 16 anys.

Dependent adrogueria.
Meritori.
Mecanógraf.
Dibuixants cromistas.
Aprent.

Jefe de comptabilitat.
Empleyat pera magatzem.
Aprent escriptori.
Noy que sàpiga escriur y bó pera recados.

(En la secretaría de la institución hay nuevas listas)

CALLICIDA PIZÁ

emplastos y de los líquidos en general. Es económico, una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA
Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.
Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros las farmacias, droguerías

SEDLITZ GRANULADO DEL DR. FERRER

Dr. E. FERRER PORTALS
Plaza del Angel 6 y 7
EN TODAS LAS FARMACIAS
AL POR MAYOR S. V. FERRER Y C. BARCELONA

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

FOR

RAMÓN B. GIRÓN

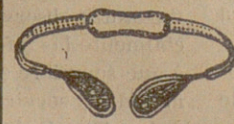
TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:
Diputación, 286, Barcelona.

HERPES (Brians)

La pomada y esencia anti-herpéticas de Botta preparadas por Borrell, curan de un modo prodigioso los herpes y demás enfermedades de la piel por inveterados que sean. Son tan eficaces las virtudes de estos remedios, que se han curado con ellos personas que tenían muy arraigados los herpes y que cada año tenían que tomar baños y aguas sulfurosas sin lograr su curación.—Unico depósito:

Botica Borrell, calle Conde del Asalto, núm. 52, esquina a la de San Ramón

Curació infalible de les trencadures mitjansant el
Braguer Medical Vives

Es aquest perfeccionat aparell l' ultima paraula de la ciencia pera l' alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferència aconselat a tots els trencats per les eminencies mèdiques mes notables.
Demandis follet explicatiu que s' regala y envia gratis a totes parts.

Hores de 9 a 12 y de 3 a 7.—RAMBLA DEL CENTRE, NUM. 12, PRAL.

WERTHEIM

MAQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món.

Máquinas para totes les Indústries.

[Máquinas rectilíneas SEYFERT para mltjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA

SUSCRIPCION

Barcelona, un mes. . 1 pta.
Fuera, trimestre. 4'50 pts.
Extranjero, id. 9'00 pts.
Número suelto. . 5 cts.

Anuncios, esquelas, remitidos
y reclamos
a precios según tarifa

LA VANGUARDIA

DIARIO INDEPENDIENTE
BARCELONA

EDICIÓN DE LA MAÑANA

Año XXVI. Número 12570

Lunes 16 de Diciembre de 1907

OFICINAS

Calle Pelayo, 28
Teléfono 699

Dirección telegráfica
VANGUARDIA-BARCELONA

No se devuelven los originales

FUNDADORES

D. Carlos y D. Bartolomé Godó

DOÑA FRANCISCA SUBIRANA DE GUASCH

natural de La Habana

FALLECIÓ EL 5 DEL CORRIENTE

HABIENDO RECIBIDO LOS SANTOS SACRAMENTOS Y LA BENDICIÓN APOSTÓLICA

(Q. E. P. D.)

Sus desconsolados esposo don Baldomero Guasch, hijos Francisca, Angélica, Bienvenido y Roberto Guasch y Subirana, hermano Gabriel Subirana, tío, primos y demás parientes (presentes y ausentes), al recordar a sus amigos y conocidos tan dolorosa e irreparable pérdida, les suplican se sirvan asistir a los funerales que, en sufragio de su alma, se celebrarán mañana martes, a las diez, en la iglesia de la Casa Provincial de Caridad, favor que agradecerán inmensamente.

Las misas después del oficio y en seguida la del perdón

Por respeto a la santidad del templo, el duelo se da por despedido

No se invita particularmente

El Emmo. y Rvdo. señor Cardenal Casañas, Obispo de Barcelona, se ha dignado conceder 200 días de indulgencia a todos los fieles de su jurisdicción por cada oración o acto de piedad que dediquen en sufragio del alma de la finada.

El Excmo. Señor

Don Juan Giner y Guimerá

Comendador de la Orden de Isabel la Católica

falleció cristianamente en Morella, el día 11 del pasado Noviembre

HABIENDO RECIBIDO LA BENDICION APOSTÓLICA

(E. P. D.)

Su aflijida esposa doña Dolores Carpa, hijas Dolores y Pilar, hijos políticos Juan Carsi y Heriberto Puig, nietos, hermanos y hermana políticos, sobrinos, primos y demás parientes, al recordar a sus amigos y conocidos tan sensible pérdida, les ruegan le tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir a los funerales que, para el eterno descanso de su alma, se celebrarán mañana martes, día 17, a las diez, en la parroquial iglesia de San Pedro de las Puellas.

Las misas después del oficio y en seguida la del perdón
Agradeciendo la asistencia, el duelo se da por despedido
No se invita particularmente

ANIVERSARIO DEL FALLECIMIENTO
DEL SEÑOR

Don Juan Pascual y Batlle

Ingeniero y Maestro de obras

falleció el día 21 de Diciembre de 1906

habiendo recibido los Santos Sacramentos y la Bendición Apostólica

(E. P. D.)

Su desconsolada esposa doña Juana Boatell y Mullerat, hermano Pedro, hermanas políticas, sobrinos y el P. Comellas, de la O. J. (ausente), primos el Rdo. don José Mas y Batlle (cura párroco de Corbera) y demás parientes (presentes y ausentes), al recordar a sus amigos y conocidos tan dolorosa pérdida, les ruegan le tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir a las misas que, de ocho a doce de la mañana, del día 17 del corriente, se celebrarán en la capilla del Santísimo Sacramento de la iglesia parroquial de Santa Ana, siendo de ofertorio las de diez a doce, por lo que recibirán especial favor.

Por respeto a la santidad del templo, el duelo se da por despedido

No se invita particularmente

El Emmo. y Rvdo. señor Cardenal Casañas, Obispo de Barcelona, se ha dignado conceder 200 días de indulgencia por cada Comunión que reciban, misa que oigan, rosario que apliquen sus diocesanos en sufragio del alma del finado.

NAVIDAD Y REYES

Espléndido surtido de juguetes.—Los mejores y en barato los más finos.
—L. M. FEBRER, calle Santa Ana, 6, entresuelo

Turrón de l.^a, Cajas, Cestas y Objetos

para regalos Navidad. Únicos artículos a que se dedica y vende con tanta ventaja la casa Camps y Riera, Pelayo, 12, y Mayor, 106, Gracia. Teléfono 2.189.
NOTA: Expedición de paquetes al extranjero.

Exquisita Manteca de Milán

Se recibe diariamente.—Colmado Subiela, Rambla Flores, 4

MOYA. Cortes, 642

Objetos de arte para regalos de Navidad, especialidad para bodas y bautizos.

CABALLOS

en venta, magníficos troncos de razas extranjeras y caballos españoles de silla y tiro; precios sin competencia. Diputación, 311, Sport.

ÚLCERAS EN LAS PIERNAS

Curación radical por nuevos procedimientos. Doctor J. Grau Solé.—Consulta de 3 a 5.—Gobernador, número 19, principal.

DR. C. COSTA

Especialista enfermedades garganta, nariz y oídos.—Consultada de 2 a 5; festivos del 1 a 12. Cortes, 636 1.º, junto paseo Gracia

HOMEOPATÍA

Gran Farmacia Homeopática Especial Grau Alá. Sucesor R. Valls Sabater. Unión, 8, Barcelona.

La Senyora

NA DOLORS MILLET Y VILLÀ DE MILLET

Mortí'l día 29 de Novembre darrer, a les cinc de la tarda
havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica
(A. C. S.)

Els seus desolats espòs En Lluís Millet, fill, mare, germans, cunyats y cunyades, oncles y tíes, nebots, cosins y demás parents y la Junta directiva de l'Orfeó Català, preguen a llurs amichs y coneguts, que l'encomanin a Deu y se serveixin assistir al funeral y misses que, en sufragi de la seva ànima, s' dirán demà dimars, dia 17 del corrent, a les deu, en la parroquial iglesia de Sant Francisco de Paula, de lo que'ls hi quedarán eternalment reconeguts.

Les misses després del ofici y desseguida la del perdó

El dol se dona per despidit
L'Emm. y Rvdm. senyor Cardenal Casañas, Bisbe de Barcelona y l'ltm. senyor Bisbe de Vich, han concedit 200 y 50 dies d'indulgencia, respectivament, als fidels de llur jurisdicció, per cada misa, rosari, acte de pietat o almsina donada que apliquin pera l'ànima de la difunta.

ANY 1907

La Excm. Señora

DOÑA DOLORES NOLLA Y GRAU

viuda del Excmo. Sr. D. Claudio Iglesia

falleció el día 8 del corriente

habiendo recibido los Santos Sacramentos y la Bendición Apostólica

(E. P. D.)

Sus afligidos Director espiritual P. Roca, hijas doña Catalina y doña María Iglesia, hijo político don Casto López Brea, nietos, nietas (presentes), sobrinos y sobrinas (presentes y ausentes), al recordar á sus amigos y conocidos tan irreparable pérdida, les suplican la tributen un recuerdo en sus oraciones y se sirvan asistir á los funerales que, para el eterno descanso de su alma, se celebrarán mañana martes, día 17 del corriente, á las diez, en la parroquial iglesia de Jesús, de Gracia.

Las misas después del oficio y en seguida la del perdón

Agradeciendo la asistencia al duelo se da por despedido

No se invita particularmente

LA SEÑORA

Doña Julia de Bezares y Almirall

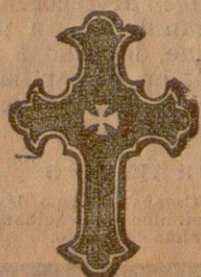
VIUDA DE TORRES
HA FALLECIDO

habiendo recibido los Santos Sacramentos y la Bendición Apostólica

(E. P. D.)

Sus afligidos hijos Vicente, Julia y Juan, hermanas, primos y demás parientes (ausentes), el Jefe del **Cuerpo de Telégrafos** y demás jefes y oficiales, al participar á sus amigos y conocidos tan irreparable pérdida, les suplican la tributen un recuerdo en sus oraciones y se sirvan asistir á la casa mortuoria, calle de Balmes, núm. 90, hoy lunes, á las tres de la tarde, para acompañar el cadáver á la iglesia parroquial de Nuestra Señora de Belén y después al Cementerio antiguo.

No se invita particularmente

Todas las misas que se celebrarán mañana martes, 17 del corriente, en la parroquial iglesia de la Purísima Concepción, y las de diez á doce en la capilla del Santísimo Sacramento, de la propia iglesia, serán en sufragio del alma de

D. JUAN RIBAS Y FOIX

fallecido el 22 de Diciembre de 1906

habiendo recibido los Auxilios Espirituales y la Bendición Apostólica

(E. P. D.)

Su esposa, hijos y demás familia, al recordar á sus amigos y conocidos tan sensible pérdida, les ruegan le tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir á alguna de las citadas misas.

No se invita particularmente

El Emmo. y Rvdo. señor Cardenal Casañas, Obispo de Barcelona, se ha dignado conceder 200 días de indulgencia á todos los fieles de su jurisdicción por cada oración ó acto de piedad que dedicaren en sufragio del alma del finado.

Dr. Serrallach

VÍAS URINARIAS, Aparatos para ver el interior de la vejiga. Ronda Universidad, número 33.—De 1 á 2 y de 3 á 6.

Automóvil

Por ausentarse se vende un 24 H. P. Hispano-Suiza último modelo, casi nuevo, en condiciones ventajosas. Para verlo dirigirse Garage Marsans, calle Cortes.

CENTRO JURÍDICO

ADMINISTRATIVO. Fundado en 1878

Francisco Subirachs y Clará, Agente de Negocios Colegiado
Andrés Subirachs y Giró, Abogado
Ancha, 1, 2.º—BARCELONA

Representación de ayuntamientos, particulares y sociedades mercantiles é industriales ante la Hacienda y demás oficinas públicas.

Seneamiento de cargas y títulos

en fincas, censos é hipotecas

CORRESPONSALES EN MADRID

Horas de despacho: de 9 á 12 y 4 á 6. Telf.º 2491

TRASPARENTES

Antigua fábrica y despacho, Morera, n.º 61.º

SANTO DEL DÍA.—Stas. Albina vg. y mr. y Adelaida emp.

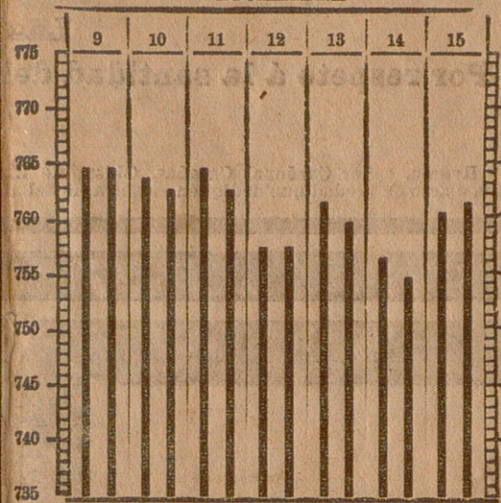
SANTO DE MAÑANA.—S. Lázaro ob. y S. Francisco de Sena, cfs.

COORTE DE MARIA.—Nuestra Señora del Carmen, en las Gerónimas, en Santa Ana, 6 en Santa María del Mar.

QUARENTA HORAS.—Iglesia parroquial de Nuestra Señora del Carmen, en las Gerónimas.

NOTAS LOCALES

Alturas barométricas en Barcelona
DICIEMBRE

Habiendo tenido el gobernador civil aviso confidencial de que en cierta casa de la calle de Sepúlveda se jugaba á los prohibidos, encargó al delegado de vigilancia señor Carbonell que averiguase lo que había de cierto en la denuncia.

El citado funcionario, con varios agentes á sus órdenes, se presentó en la casa de referencia anteayer por la noche, y, según manifestaba, consiguió entrar en la misma valiéndose de una contraseña especial; pero cuando todavía estaba en la escalera, debió infundir sospechas, por cuanto sonaron silbidos y otras señales de alarma y se negaron á franquearle la entrada del piso.

Provisto de un auto judicial, practicó poco después un registro, observando ciertas señales que reputó como indicio de que poco antes se hallaban reunidas varias personas en aquel local, creyéndose que estaban jugando por la circunstancia de haberse encontrado algunas fichas; esta sospecha aumentó de grado cuando poco después los agentes que vigilaban la citada casa detuvieron á cuatro personas, que salían de otra contigua que parece tiene comunicación con aquella; además, en el interior de esta última encontraron también á otras diez personas, las cuales no supieron explicar satisfactoriamente su presencia en aquel sitio.

De todo ello se levantó el correspondiente atestado, habiéndose remitido al Juzgado correspondiente.

El gobernador dispuso que el secretario del Gobierno civil, señor Villanueva, instruya expediente al delegado del distrito donde está situado el edificio de referencia, á dos inspectores que se presentaron cuando el señor Carbonell practicaba la indicada diligencia, al inspector del barrio y á otro inspector, que ejercía de portero en dicha casa; estos dos últimos funcionarios han sido, además, suspendidos de empleo y sueldo.

El señor Ossorio impuso también una multa de 500 pesetas al dueño del mencionado local y como quiera que se enterase de que aún no había satisfecho otra de igual cantidad que le impusiera hace algún tiempo, ordenó su detención, encargándose de efectuarla el inspector señor Castro.

Este la realizó en Vallvidrera, donde se encontraba dicho individuo, el cual, cuando ya le conducían al Gobierno civil, hizo efectiva la cantidad con que había sido multado.

—**LUCILE**. Rambla Flores, 4, y Perfumerías.

En la calle de Pelayo, frente al número 12, chocaron ayer por la mañana el coche número 43 del tranvía eléctrico de circunvalación y el ómnibus número 41 de «La Catalana», resultando los dos vehículos con averías.

El conductor del tranvía, Alfonso Díaz Sánchez, de cuarenta y cuatro años de edad, fué auxiliado en el dispensario de la calle de Sepúlveda de una herida leve en el rostro, causada por uno de los cristales del coche que, á consecuencia del choque, quedó hecho añicos.

—Una boca esmaltada de dientes limpios y sanos, constituye el bouquet de la hermosa ra sostenida por el **Licor del Polo**.

Un niño de once años de edad, llamado Carlos Fábregas y López, prodújose ayer por la mañana, trabajando en un taller de cerrajería de la calle de Alcolea (Sans), una herida por desgarrar en el dedo índice de la mano derecha.

El paciente fué conducido al dispensario del distrito, donde el médico de guardia le amputó el dedo lesionado.

En el «Centre Excursionista de Catalunya», hoy, á las nueve y media de la noche, don Pelegrín Casades y Gramatxes dará la conferencia LXXXIII de Arquitectura, 6.ª de Erruria, desarrollando estos puntos:

«Arquitectura militar.—Trabajos de utilidad pública.—Fortificaciones.—Fundación de ciudades.—Ceremonial.—Muros, torres y puertas.—Obras hidráulicas.—Puentes.—Carreteras.—Arquitectura religiosa.—Emplazamiento y orientación de los templos.—Ritual.—Disposición y planta.»

—Cura los granos Cerevisina Fita.

El C. N. R. Fivaller («Ateneu del districte sisé») invita á sus socios á la reunión general que, para proceder á la elección de Consejo directivo de la sección de deportes y excursiones, se celebrará el próximo jueves, á las once de la noche.

—Calefacción agua, vapor y aire; **Prekier**. Ronda Universidad, 14.

Un niño de ocho años, llamado Jaime Ramón Aguirre, que se hallaba jugando con otros de su edad en la calle Alta de San Pedro, fué arrollado ayer por una bicicleta que montaba un joven.

El paciente, que resultó herido levemente, fué curado en el dispensario de las Casas Consistoriales.

—Para aprender idiomas extranjeros, **The Berlitz School**. Pelayo, 58, piso 1.º

Dos sujetos, vecinos de la calle de Margarit, disputáronse ayer de madrugada en la calle de Entenza, esquina á la de Sepúlveda. La disputa degeneró en reyerta, resultando ambos contendientes con heridas de pronóstico reservado, que les fueron curadas en el dispensario de la calle de Sepúlveda.

A las nueve de la mañana, en la plaza del Borne, dos vendedores llegaron también á las manos, saliendo ambos de la refriega con heridas leves, que les fueron curadas en la casa de socorro de la Ronda de San Pedro.

La Unión Gremial de Barcelona nos comunica que tendrá á disposición de todos los gremios su local social, sito en la calle del Regomir, 5, pral., hasta el 20 del actual, para que puedan efectuar sus respectivas votaciones para la provisión de cargos patronales vacantes en la Junta local de Reformas Sociales, cuyo escrutinio tendrá lugar el día 21.

Los gremios adheridos á la misma pueden también pasar á depositar su voto en favor de los candidatos proclamados en la última reunión habida.

La guardia civil del puesto de Villanueva y Geltrú comunica que en una casa de campo sita en aquel término municipal, un niño de ocho años de edad, llamado Fernando Ramos Roig, hijo del colono, se cayó á un estanque al intentar sacar un cubo de agua, pereciendo ahogado.

El dueño de un establecimiento sito en la calle del Comercio, ha denunciado á la policía que le han sustraído una cartera que contenía varios documentos y la cantidad de 170 pesetas.

La ley del descanso dominical, según los informes oficiales, se cumplió ayer con bastante regularidad, mucho más que el domingo anterior.

Fueron denunciados veinte comerciantes, acusados de oponer resistencia á los agentes de la autoridad encargados de velar por el cumplimiento de dicha ley.

Los infractores han sido unos denunciados al juzgado y á otros se les ha impuesto una multa gubernativa de 25 pesetas.

En la calle del Aguila, de la barriada de Hostafranchs, durante la noche pasada fueron detenidos nueve individuos que armaban escándalo é intentaron agredir á los inspectores de policía que les amonestaron.

Estos últimos se vieron obligados á requerir el auxilio del sereno de la citada calle y el de un guardia municipal.

—Cura el estómago el **Elíxir Saiz de Carlos**.

La guardia municipal detuvo ayer en la calle de Gombau á un sujeto, llamado Julio Monedro Ortiz, de 19 años, que vendía participaciones de diez, cuatro y dos reales del billete de la lotería de Navidad, número 35.693, habiéndose comprobado que dicho billete no obra en su poder.

El detenido, en unión de 74 talones y de una pistola cargada que se le encontró, fué puesto á disposición del Juzgado de guardia.

En la reunión celebrada ayer por los propietarios de la calle de Balmes para tratar de la desaparición de las vallas del ferrocarril de Sarriá, se acordó el nombramiento de una nueva comisión encargada de practicar las gestiones necesarias.

Forman parte de dicha comisión los señores D. Ramón Sol, presidente; don J. M. Gay, secretario, y vocales don Ramón Freixa, don Martín Puig y Gálcerán, don Victoriano Bisbal y don Francisco Martí Dalmau.

—**OBSEQUIO AL PÚBLICO**. Cuellos, 450 docena. Puños, 650 docena. Juego cuellos y puños, 0'90. Nudos, tres por 2'25. **Camisería Grau**, Jaime I, núm. 11. Sin rival.

Procedentes de Lérida han llegado á esta capital los señores barones de Casa Fleix, ha-

Parlez-vous français?

Si no, puede V. aprenderlo en poco tiempo y por poco dinero en **The Berlitz School**. — **PELAYO**, 58, 1.º—Fida catálogo explicativo.

Nuevas clases de inglés, francés, alemán, italiano, español, árabe, etc.

Pidiendo jornaleros

París 15, 4:50 tarde.

Los gobiernos argentino y chileno han comunicado al de Italia, que darían trabajo a treinta mil emigrantes albaneses y carpinteros.

La autoametralladora

Esta mañana ha salido de Lallamaria para Udja la autoametralladora de que será dotado el grueso de los convoyes con objeto de protegerlos de los ataques de que suelen ser objeto por parte de la tribu de Benimassen.

Sin novedad

El Estado Mayor ha declarado que no hay noticia alguna de las colonias, lo cual hace suponer que las operaciones emprendidas siguen su curso normalmente.—Blasco.

Donativo

Roma 15, 5:25 tarde.

El Vaticano ha agradecido el cuantioso donativo recibido de un inglés que se ha dedicado a enriquecer las bibliotecas y museos de los seminarios.

Contra el desafío militar

El Quirinal ha secundado la iniciativa del ministro aceptando el patronato del Círculo Militar Antiduelista, mostrándose complacido por las numerosas atenciones recibidas.

Para los obreros

El gobierno ha acordado rebajar la tasa contributiva de los velocípedos, con objeto de facilitar su uso a los obreros de los suburbios.

Obispos españoles

Han llegado los obispos de Osma y de Jaca, con objeto de asistir a la imposición del capelo al arzobispo de Burgos.

Anarquista detenido

En Florencia ha sido detenido un anarquista, de quien se sospecha está comprometido en la conspiración de Montenegro.

Justo tributo

La Sociedad de la Prensa de Milán ha ofrecido un banquete al vencedor del premio Nobel, acuñando medallas conmemorativas que serán distribuidas entre los alumnos sobresalientes.

Percance marítimo

En las costas de Calabria se ha presentado un ballenato que en sus evoluciones ha volcado una barca de pescadores, de los cuales cuatro perecieron ahogados.—Montero.

Luis de Baviera

Berlín, 15, 2:30 tarde.

El príncipe Luis, que parece llamado a ocupar el trono de Baviera, llegará hoy a Berlín y asistirá mañana a un banquete ofrecido por el Comité del Museo alemán.

Supónese que en el brindis que dirigirá al emperador no dejará de calificar de legítima la susceptibilidad de la población bávara, provocada por la falta de tacto del presidente de la Liga Naval, el ex-german Keim.

El maestro Manén

En los centros artísticos musicales aguaránse con interés la primera representación de la ópera *Acté*, del maestro Manén, que será representada en el Teatro Real de Dresde.

Acté será puesta en escena por el director general von Schuch, y el papel de la heroína de la obra será interpretado por la célebre cantante Mme. Wittich.—Siegfried.

Más de Marruecos

Tánger 15, 12:10 tarde.

Ha regresado de Rabat la embajada francesa, siendo recibida con los honores reglamentarios.

El ministro M. Regnault viene bien impresionado respecto al resultado de su misión, pues fía mucho en los propósitos que animan al Sultán para cumplir cuanto antes los acuerdos de la Conferencia de Algeiras, con el fin de estrechar las relaciones entre Marruecos y Europa.

Anunciase para dentro de breves días el regreso de la embajada española, siendo ya elogiada por propios y extraños la labor diplomática de nuestro ministro señor Llaberia en pro de los intereses de España en Marruecos.

Sábase que al Sultán agradó mucho el tacto y la habilidad demostrada por el ministro de España en su misión en Rabat.

—Comunican de Casablanca que varios moros que salieron de la población fueron atacados en las inmediaciones por algunos kabilios.

El general francés ordenó entonces que salieran tropas con objeto de castigar a los merodeadores, obligándoles a huir, después de un ligero tiroteo.

También comunican que la región de Garb, cerca de Tánger, se halla en estado de insubordinación, en vista de lo cual el Sultán ha mandado refuerzos de hombres y cañones, con objeto de proteger la población de Arzila.

—Las últimas noticias de Mogador confirman el regreso de Muley Hafid a Marrakech, obligado por haberse sublevado importantes kabilas que antes le eran adictas.

Asegúrase que hoy, por la citada causa, se ha decidido a reconocer a Abd-el-Aziz como legítimo Sultán.

Sea de ello lo que fuere, lo cierto es que Muley Hafid va perdiendo cada día partidarios.—Farid.

Enseñanza obligatoria

París 15, 10:15 noche.

El ministro de Instrucción pública de Rusia ha presentado a la votación de la Duma un proyecto estableciendo la enseñanza general obligatoria.

Expedición meteorológica

El gobierno belga organiza para el estío del próximo año una expedición meteorológica al polo.

La dirigirá el director del Observatorio de Bruselas, é irá a la isla de Spitzberg, en cuya atmósfera practicará una serie de exploraciones y estudios.

Candidato

En Lima se han puesto de acuerdo el partido civil y el constitucional para proclamar al señor Lezina candidato a la presidencia de la República del Perú.

Fallo

El Tribunal Supremo Federal de Venezuela ha dictado fallo en el pleito sostenido por el Gobierno de la República y la Compañía de ferrocarriles franco-venezolana.

El Tribunal anula la concesión hecha a favor de la Compañía y condena a ésta a pagar daños y perjuicios, que serán valuados por una comisión de técnicos.

Por su parte, el Gobierno tendrá que satisfacer algunos perjuicios de escasa importancia.

El Gobierno reclamaba, en este pleito, una indemnización de un millón de dólares.

Condena

En San Petersburgo se ha dictado sentencia en la causa instruida contra los demócratas acusados del delito de alta traición.

Once de ellos han sido condenados a quince años de trabajos forzados; trece a reclusión; treinta, antiguos miembros socialistas de la Duma, entre ellos Auskine y el príncipe Tchepardz Zeretelli, jefes ambos del partido socialista demócrata, a destierro en la Siberia.

Dieciocho acusados, entre ellos siete diputados de la Duma, han sido absueltos.—Blasco.

Propaganda crónica

Viena 15, 8:10 noche.

Arrecia de nuevo la propaganda revolucionaria en la Armada rusa.

Hoy mismo, en Kielce, han sido arrestados dos oficiales de artillería que habían producido agitación revolucionaria entre los soldados.

En el cuartel han sido halladas cartas que les comprometían.—Strauss.

Gobernador que dimite

Viena 15, 8:12 noche.

El general gobernador finlandés M. Gerhardt ha presentado la dimisión a causa de haber sido nombrado subgobernador el general Leyn, reaccionario.

Discurso enérgico

En el Parlamento húngaro el primer ministro Wekerle ha interpelado enérgicamente al presidente del Consejo de ministros porque no había contestado con todo el vigor a los ataques é injurias de algunos diputados contra Hungría.

Este discurso ha hecho sensación.

Un partido más

En Belgrado se ha constituido un nuevo partido republicano a consecuencia de la situación desesperada del país, al que arruinan las guerras domésticas y las rencillas políticas, y las represalias aduaneras que sostiene con Austria.—Strauss.

Más noticias de Marruecos

París 15, 5:31 tarde.

El corresponsal de *Le Temps* en Safi, que pretende tener informes exactos de los movimientos y planes de Muley Hafid, asegura que el pretendiente, después de haber estado en Mazagan, se proponía castigar a las tribus que no habían acatado a los gobernadores nombrados por él. Pero después de la primera etapa, cambió de propósito y de dirección, yendo hacia un poblado cerca de Marrakech, desde donde se proponía diseminar sus fuerzas con objeto de realizar la primera parte de su primitivo plan.

Estos movimientos son incomprensibles, pues denotarían no solo debilidad de carácter, sino desconfianza en la opinión pública de la población de Safi, siendo así que toda la región continúa siéndole favorable, atribuyéndole mil promesas imaginables y continuando los rumores desfavorables contra su hermano Abd-el-Aziz.—Blasco.

El temporal en Inglaterra

Londres 15, 9:50 noche.—(Por cable).

El Tamesis está cuatro pies sobre su nivel normal, a consecuencia de las lluvias que aún continúan.

Los desechos que se reciben de las costas dan cuenta de muchos naufragios, con sensibiles desgracias personales.

Han sido suspendidos todos los servicios a través del canal de la Mancha.

Muchas líneas telegráficas y telefónicas han resultado destruidas, calculándose los daños materiales en un millón de libras esterlinas.

Explosión

En una mina bulera del país de Gales se ha producido una explosión que ha causado siete muertos y muchos heridos.

En América como en Inglaterra

En las costas de Nueva York se han desencadenado también violentas tempestades, causando numerosos naufragios y la pérdida de muchas vidas.—Wilson.

A Stokholm

París 15, 12:55 madrugada. (Por cable). Dicen de Hendaia que el infante don Fernando ha cruzado la frontera.

La princesa de Battenberg

La princesa de Battenberg, madre de la Reina Victoria, ha llegado a Uxda.

El telegrama añade que en Uxda se oye el cañoneo que el frente de la columna de Felinau sostiene con kabilas rebeldes.

El general Lyantey, acompañado de su Estado Mayor, marcha sobre el frente enemigo.

Solicitando perdón

Veinte notables de las kabilas de Benisassen han formulado ante las autoridades francesas una nueva demanda de perdón.

André derrotado

El general André, antiguo ministro de la Guerra, que pretendía como candidato radical la senaduría por Dijon, ha sido derrotado por M. Philipo, candidato radical independiente.

Asalto de un tren

Una partida de bandidos ha hecho descarrilar un tren en la línea de Nicolaieff. Después de descarrillar los bandidos asaltaron los coches y desbalfaron a los viajeros.—Blasco.

Terremoto en Siena

París 15, 1:45 madrugada. (Por cable). Telegrafían de Siena que se ha sentido en dicha población un fuerte temblor de tierra.

Los habitantes huyeron desprovistos a las afueras.

El fenómeno sísmico ha causado considerables daños en los edificios.

Hasta ahora no se tiene noticia de que hayan ocurrido desgracias personales.—Blasco.

Telegramas comerciales

Valladolid 15.—En los almacenes del Canal se ha pagado el trigo a 49 reales fanega de 94 libras y en los Generales a 49'00.

Mercado sostenido.—El corresponsal.

Medina del Campo 15.—El trigo a 48'00 reales fanega de 94 libras.

Mercado sostenido.—El corresponsal.

Arévalo 15.—Se ha cotizado el trigo a 47'50 reales fanega de 94 libras.

El centeno a 33'50 a 34 y la cebada a 26.

Mercado en baja.—El corresponsal.

Rioseco 15.—El trigo a 47'50 reales fanega de 92 libras.

Mercado flojo.—El corresponsal.

Salamanca 15.—El trigo a 47'00 reales fanega de 92 libras.

El centeno a 38 y la cebada de 28'50 a 29.

Mercado sostenido.—El corresponsal.

Nava del Rey 15.—Se ha cedido el trigo de 47'50 a 48 reales fanega de 94 libras.

El centeno a 34 y la cebada a 30'00.

Mercado sostenido.—El corresponsal.

Peñaflor 15.—Se ha detallado el trigo a 47'50 reales fanega de 94 libras.

El centeno a 32'00 y la cebada a 30'00.

Mercado sostenido.—El corresponsal.

Movimiento marítimo

(Servicio particular de LA VANGUARDIA)

Alicante, 15.

Llegados los vapores Juan Forgas, Ausonia y Hangesund.

Salido: Juan Forgas.—Ferré.

Bilbao, 15.

Llegados los vapores *Pencia*, *Chio*, *Marta Teresa*, *Jabot*, *Maria Magdalena*, *Santaña*, *Rosell*, *José Jardon*, *Esperanza*, *Carranza*, *Portugalete*, *Maria*, *Glattser*, *Gorlis* y *John Gander*.

Salidos: *Gaitero*, *Jabot*, *Santa Antolin*, *Universa*, *Loice*, *Sumbean* y *Madriñeno*.—Repáraz.

Málaga, 15.

Llegados los vapores *Sevilla*, *Ciudad de Mahón*, *Juanita*, *Pelayo*, *Industria* y *Jacinta*. Salidos: *Algarve*, *Juanita* y *James Haynes*.—Sans.

ULTIMA HORA

Madrid, lunes 16, 4 madrugada.—(Urgente.)

Telegrafían de Vitoria que en la sesión celebrada por la Junta municipal para discutir los presupuestos de aquel Ayuntamiento, correspondientes al año próximo, a propuesta de un vocal, acordóse restablecer el impuesto de consumos sobre los artículos de primera necesidad, que en el anteproyecto de la Comisión de Hacienda se suprimían.

También se acordó consignar 9.000 duros paa festejos.

Los referidos acuerdos han causado gran disgusto en la mayoría del vecindario, preparándose mítines y manifestaciones de protesta.

—En Ciudad Real se han verificado, con excelentes resultados, las pruebas de un aparato aislador é interruptor eléctrico, inventado por don Emilio Blancas.

—El jefe del gobierno portugués, Joao Franco, y los nacionalistas católicos han llegado a un acuerdo para luchar coligados en las próximas elecciones.

—En la iglesia de la Victoria, de Málaga, se ha celebrado funerales por el alma de la actriz Concha Constans, costeados por la Academia de Declamación.

—La Sociedad Económica de Cartagena ha celebrado una reunión con objeto de tratar de la protección a la infancia.

Han asistido las autoridades y los diputados señores Maestre y Moreno.

Se pronunciaron varios discursos y se acordó crear una escuela-cantina para los niños abandonados.

—De San Sebastián dicen que llegó en el expreso monseñor Vico, arzobispo de Jeripe, nuevo nuncio apostólico en Madrid, para donde ha salido con objeto de tomar posesión del cargo.

—Ha fallecido en Sevilla el ganadero don Anastasio Martín.

—Ha llegado a Cádiz una comisión del Puerto de Santa María con objeto de protestar ante el gobernador civil contra los arbitrios aprobados en la última sesión del Ayuntamiento.

El gobernador ha ofrecido apoyarles en su petición.

La semana en la Bolsa

A pesar de la disposición favorable a sostener y mejorar la cotización que sigue manteniendo nuestra plaza, el movimiento bursátil en el transcurso de la semana que termina puede decirse que carece en general de interés, pues ni las operaciones efectuadas han revestido la importancia necesaria para imprimir una corriente de acentuado avance ni la actitud de las demás plazas ha sido lo suficiente despejada para determinarlas.

Como consecuencia de ello, tanto la Renta Interior como los valores locales limitáronse en principio a mantener con ligera alza los tipos alcanzados al finalizar la semana anterior, dando después un juego algo accidentado, sin que la comparación de cierres acuse mejora notable.

En Madrid mantuvieron también los valores del Estado desde principio de semana un curso sólo sostenido, acusando ligero avance el cierre de ayer con relación al de la semana anterior, pues queda allí la Renta Interior a 82'40 contado y 82'55 fin, cotizando el Amortizable a 100'45, en tanto que las acciones del Banco de España y Arrendataria de Tabacos, quedan a 459'00 y 409'50, respectivamente, ó sea sin variación alguna, respecto al cierre de la semana anterior.

La plaza de París ha seguido esta semana sin orientación alguna, así es que particularmente los valores españoles han dado lugar a continuas fluctuaciones, cerrando el Interior español a 72'60, el Exterior a 92'75, los Nortes a 275'00 y Alicante a 34'40.

La Renta francesa ha oscilado durante la semana entre 96'15 y 96'20, para cerrar a 96'12 y la Renta rusa queda a 94'35.

Las sesiones de ayer resultaron en nuestra plaza muy desanimadas y de marcada indecisión por la ligera baja que señalaron las cotizaciones de París y Madrid.

El 4 por 100 Interior que en la sesión de la mañana quedaba a 82'55, abrió en Bolsa a 82'51, dando su juego después entre 82'52 y 82'47, para quedar a 82'50.

El Amortizable serie A se cotizó a 100'55 y 100'50 y las series B y C a 100'50, no operándose para fines.

Los Nortes abren a 65'65 y oscilan entre 65'60 y 65'45, y los Alicante dieron su juego de apertura a 89'70 y durante la sesión entre 89'80 y 89'55, quedando de cierre estos valores a 89'75 y 89'75, respectivamente.

En Orenses se operó entre 23'25 y 23'40 y de cierre a 23'35; en Coloniales entre 74'50 y 74'55, y en acciones de la Catalana de Crédito entre 17'75 y 18'00.

Durante la sesión del Casino Mercantil se operó también poco, pero con tendencia sostenida, tanto en el corrio de Interior como en Nortes y Alicante, dando el cierre las diferencias que a continuación consignamos:

	7 dicbre.	14 dicbre.	Diferencias
4 por 100 Interior..	82'35	82'52	alza 0'17
5 por 100 Amort..	000'00	000'00	0'00
Nortes..	65'70	65'70	0'00
Alicantes..	89'80	89'85	alza 0'05
Orenses..	00'00	23'35	0'00
Coloniales..	73'75	74'25	alza 0'50

En Madrid cerró ayer el cambio de francos a 13'75 y el de libras a 28'66, quedando éstos en nuestra plaza a 13'90 y 28'71.

NONELL ROVIRA Y MATAS

Valores y Cupones

Rambla del Centro, 16, y Unión, 2

J. Marsans Roí é hijos

Valores, Cupones, Círcos, Cambio de monedas

Rambla Canaletas, 2

Negociamos el cupón Interior 4 por 100, Almansa, Segovia y San Juan vencimiento 1.º Enero próximo.

Espectáculos**Teatro Principal**

Avny a les 5. Un cop d'estat. A les 6. T' estimo. Vespre, a les 9, funció de moda. Vetrada de beneficencia. ¡Porí y La Santa Espina.—Demá, a les 5. ¡Porí a les 6. T' estimo. Vespre, a les 9, primer diars selecte, el drama d'en Rusiñol: *La mare*, per Maria Morera.

Gran Teatro del Liceo

Mañana martes, 5.ª salida del célebre tenor Anselmi. 1.ª representación de la ópera del maestro Massenet: *Werther*.

Pasado mañana miércoles, debut de la eminente artista Mme. Darclee, con *Tosca*.

El jueves, última de *Werther*, por el célebre tenor Anselmi.

Se despacha en contaduría.

Teatro Catalá (Romea)

dilluns, tarde, a las 3 y 1/2. Funció extraordinaria de broma, ¡a riure! *La taca de café* (3 actes) y *Els porcos* (2 actes).—Nit, a las 8 y 1/2, funció de moda. Repetició de las obras del Teatro Intim. Programa de grandios éxit: *Baratería*, *Pal de panotxa* y *La má de mico*.

Dimars: *Animas perdudas* y *La má de mico*.

Divendres, estreno: *Tristos amors* (comedia tres actes, Glicerio, Oller).

Peí dia 28, aconeximent cómich. Detalls per programars.

Teatro Tivoli

Gran compañía cómica-lírica. Directores *Ventura de la Vega* y *Cruset*.—Hoy lunes, tarde, a las 5, sección sencilla. *Bohemios*, por Gabina de la Muela, y *Cinematógrafo Vincens*. A las 6 y media, sencilla. *El día de la Africana* y *Cinematógrafo Vincens*.—Noche, a las 9 en punto, especial. 1.º *La Chupén*. 2.º *La vida alegre*. 3.º *La alegría de la huerta*. 4.º Películas nuevas del Cinematógrafo Vincens.

Mañana: *Ruido de campanas*.

Miércoles: *La patria chica*.

Viernes, estreno: *Los falsos dioses*, con magnífico decorado y vestuario.

Todas las tardes, a las 5 y a las 6 y media, secciones sencillas.—El público puede esperar dentro del teatro de la sección de las 5 a las 6 y 1/2.

Teatro de Novedades

Hoy lunes, debut de nueva compañía, figurando en la misma atracciones de primer orden. Primer día de campeonato de boxeo, por 6 afamados boxeadores (nuevo en Barcelona). *Los Dionea*, célebres baristas. *Mr. Gey*, el hombre serpiente. *Les Hassan*, trabajo sobre el alambre. *Les Massan*, célebres musicales. El fenomenal jongleur *Josep Blank*. Los sensacionales ciclistas *Henri and Tyler* y otras notables atracciones. A las 9.

Eldorado (teatro de Cataluña

preciosas películas. A las 10, sección doble. El perito chico.

La Virgen de Utrera

y sección de Cinematógrafo, con películas nuevas. Miércoles, 13, estreno en este teatro de la aplaudida obra:

LA PATRIA CHICA

Todos los días laborables habrá sección de Cinematógrafo en todas las secciones sin aumento de precio.

SALA MERCE Gran éxito de la in-

CASAMENT DEL INFANT

Charles de Borbó a Wod-Norton y de la sensacional: Le petit presentador. Programa tot nou y extraordinari. Gran éxito de les GOTES MARAVELLOSES. El día 21 del actual, inauguració d'un GRAN PESSEBRE.

DIORAMA De astro en astro. En películas: «Carrera de bañeros», «Jiu-Jitsu».

«Barba azul» y otras. Se alquilan y venden películas e instalalan máquinas.

Palacio de la Ilusión

Cinematógrafo.—Cortes, 299.

Junto al monumento Gual. Continuamente estreno de interesantes películas. Hoy debut del clown «Carpi», con sus puros saltadores. Hoy debut de «Mr. Hivvin», alambriero cómico. Gran éxito de «Geo. Conson», con el arriesgado «Salto de la muerte». Acontecimiento de «The Boll Ark», excentrico-musical. El aplaudido de «Mr. Niram», con sus autómatas. Gran suceso de las «Hermanas Benitez», en el trapecio, alambre y bambú. Exito de «Mariani», notable malabarista. AVISO.—Dichos números alternarán en las secciones de tarde y noche.

Cinematógrafo Belio-Graff

Rambla del Centro, 36 y 38.—Estreno: La señora tiene caprichos.—Naufragio de un acorazado.—Trabajo del marino francés.—«Sorda muda».—Talento desconocido y otras.

BELIO-GRAFF—Paseo Gracia, 3

GRAN CINEMATOGRAFO

Naufragio y salvamento de un

ACORAZADO

interesante película de la casa Marro, Soler y C.^a

POLIORAMA Hoy los excentricos cómicos Daviso y Arduo. Exito crecient de los simpáticos gimnastas Graetli. Los aplaudidos musicales Pretzmann's. Películas nuevas. Próximos debuts.

Sala Balmes

Todos los días, éxito sin igual de los números de concierto a cargo de la señorita Amari y de los señores Marti, Sugrañes, Sanz, Iturmend y otros. Exito admirable de los clowns musicales The Janes. Cinematógrafo Cine-Vineens.

Frontón Condal

Gran partido para hoy a las 3 y 1 1/2. Rojos: Chapa y Pantalón.—Azules: Esterlés y Escoriaza.

Detalles por carteles.

Entrada 150 pesetas.

DIVERSIONES PARTICULARES

Teatre Principal

Demá, a les 9 del vespre. 1.ª funció d'abonament dels dimars selecte, el drama d'entremés Rustinoli.

LA MARE

protagonista Maria Morera, amb obsequi a la junta organitzadora dels «Dimars selecte», el tenor P. Vidalés cantará en un dels entreactes, racontant de «Lohengrin», en catalá y el somni de l'òpera: Manon. Continúa obert l'abonament a quatre «Dimars selectes» y se despatxan vales d'entrada y butaca a ptas. 150 (inclós timbre), per la funció de demá a la Casa Aurigemma, Ferrán VII y Quincalleria «El Vano», Hospital, 19.

Teatro Romea

Per la funció de avuy, tarde y nit, se despatxan vales en la sombrereria de Gill, Hospital, 16.

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLANTICA

Lineas de Cuba y Méjico

El 17 de diciembre saldrá de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de la Coruña el vapor

ALFONSO XII

directamente para la Habana y Veracruz. Admite pasaje y carga para Costafirme y Pacifico, con trasbordo en Habana al vapor de la línea de Venezuela-Colombia. Combinaciones para el litoral de Cuba a Isla de Santo Domingo.

Linea de Nueva York, Cuba y Méjico

El día 23 de diciembre saldrá de Barcelona, el 28 de Málaga y el 30 de Cádiz, el vapor

MONTSERRAT

directamente para Nueva York, Habana y Veracruz. Combinaciones para distintos puntos de los Estados Unidos y litorales de Cuba a Isla de Santo Domingo. También admite pasaje para Puerto Plata, con trasbordo en Habana.

Linea de Venezuela-Colombia

El día 11 de enero saldrá de Barcelona, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

MANUEL CALVO

directamente para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto-Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, de donde salen los vapores al 12 de cada mes para Sabana, Curacao, Puerto-Cabello y La Guayra, admitiendo pasaje y carga para Veracruz con trasbordo en Habana. Combina pases ferro-carril de Panamá con las Compañías de navegación del Pacifico para cuyos puertos admite pasaje y carga con billetes y condescuentos directos. Combinación para el litoral de Cuba y Puerto Rico. Se admiten pasajes para Puerto Plata con trasbordo en Puerto Rico, y para Santo Domingo y San Pedro de Macoris, con trasbordo en Habana. También admite carga para Maracaibo, Carapano, Coro y Cumana con trasbordo en Puerto Cabello, y para Trinidad, con trasbordo en Curacao.

Linea de Filipinas

El día 4 de enero saldrá de Barcelona, habiendo hecho las escalas intermedias, el vapor

ISLA DE PANAY

directamente para Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, sirviendo por trasbordo los puertos de la costa oriental de Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japón y Australia.

Linea de Buenos-Aires

El día 3 de enero saldrá de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

P. DESATRÚSTEGUI

directamente para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linea de Fernando Póo

El día 25 de enero saldrá de Barcelona y el 30 de Cádiz, el vapor

SAN FRANCISCO

para Fernando Póo, con escalas en Casablanca, Argán y otros puertos de la Costa Occidental de Africa y Gambia, Guinea.

Linea de Canarias

El 17 de cada mes saldrá de Barcelona, y el 22 de Cádiz el vapor

M. L. VILLAVEDE

directamente para Langer, Casablanca, Mazagán, Las Palmas Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, con retorno a Santa Cruz de Tenerife para emprender el viaje de regreso, haciendo las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alicante, Valencia y Barcelona.

Linea de Tánger

Salidas de Cádiz: Lunes, miércoles y viernes.

Salidas de Tánger: Martes, jueves y sábados.

AVISOS IMPORTANTES.—Rebaja en los fletes de exportación. —La Compañía hace rebajas de 30 % en los fletes de determinados artículos con arreglo a lo establecido en la R. O. del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio y Obras Públicas de 14 de abril de 1904, publicada en «La Gaceta» de 22 del mismo mes.

Servicios Comerciales.—La sección que de estos servicios tiene establecida la Compañía, se encarga de trabajar en Ultramar los fletes y de la colocación de los artículos de venta como ensayo, deseen hacer los Exportadores. Para más informes en Barcelona Sres. Ripol y C.^a calle Dor mitorio de San Francisco 25, principal.

Sociedad Anónima de Navegación Transatlántica

(Antes A. FOLCH y C.^a S. en C.)

Rambla de Santa Mónica, n.º 21, principal

Linea de la América del Sur

para Montevideo y Buenos Aires

Saldrá a últimos de diciembre el vapor

José Gallart

Admite carga y pasaje para dichos puntos y también para Río de Janeiro y Santos

La carga se recibe en el tinglado de la Sociedad (muelle de la Barceloneta).

Para fletes, pasajes y demás informes dirigirse a las oficinas de la Sociedad.

SOCIEDAD FARMACEUTICA ESPAÑOLA

Especialidades del Dr. Formiguera

PURGEN

7 PURGANTE IDEAL

El más eficaz y suave de los purgantes. —Los niños y las personas de más delicado paladar lo toman con gusto.

El Purgen se prepara en tres clases distintas. Para niños: cajitas de 25 pastillas de color de rosa. Para adultos: cajitas de 25 pastillas de color crema.

Para enfermos en cama o las personas que necesiten fuertes dosis de purgante, cajitas de 6 pastillas de gran tamaño. Al comprarlo indicar la clase deseada.

De venta en todas las buenas farmacias, droguerías y depósitos de especímenes de toda España. —Concesionario exclusivo para la venta al por mayor en España.

JENSEN'S ICEBERG BRAND

ACEITE JENSEN

Es el aceite de hígado de bacalao, más puro y de mejor sabor de todas las marcas conocidas.

PETROLEO GAL PARA EL PELO

Confíenle en el acto la caída del pelo y fortalece su raíz; desinfecta y limpia la cabeza disolviendo la caspa; perfuma y suaviza el cabello facilitando el peinado; y cura la calvicie, la pelada y demás enfermedades parasitarias del cuero cabelludo.

Un certificado del Laboratorio Municipal de Madrid, que acompaña a los frascos, garantiza que el Petróleo Gal es absolutamente inofensivo y no puede inflamarse. Premiado con medallas de oro en las Exposiciones de Higiene de París y Londres. Desconfíese de las imitaciones.

LA IODHYRINE del DOCTOR DESCHAMP

(Sellos pilulares)

HACE ADELGAZAR

progresivamente en pocas semanas. Es el Específico por Excelencia de la

OBESIDAD

Unico producto serio, garantido absolutamente inofensivo. Sin acción nociva sobre el Corazón, el Estómago, los Riñones. No deja arrugas. Conviene a ambos sexos. LABOR. DUBOIS-LELEUF, 7, Rue Jadin, PARIS (France), y en todas las buenas Boticas.

UNICOS REPRESENTANTES en ESPAÑA: DOMENECH y A. LOPEZ, Pl. Nueva, 3, BARCELONA.

NO MÁS FATIGA MARCHA SILENCIOSA

WOOD MILNE PAD

No más tacones deformados. Gran economía usando los tacones de caucho de WOOD-MILNE. El Wood milne (de fabricación inglesa) es conocido en el mundo entero y dura cuatro veces más que los otros tacones. De venta en curtidors, gomas y zapaterías. Al por mayor: Wood-Milne Heel Co., Continental Office AMSTERDAM

„WOOD-MILNE“

Dispepsia, Gastralgia

Todas las funciones digestivas se restablecen en algunos días con el

ELIXIR GREZ

tónico digestivo. Es la preparación digestiva más conocida en todo el mundo. Depósito en todas las farmacias.—Collin & C.^a, París.

JUGO DE CARNE PURO

Dr. H. Scholl Munich

Exigiese envoltorio cartón rosa. En farmacias

Ventas

Cinematógrafos Vendo 10.000 metros película a real. Rech. 10, 1.º

Maginaria de ocasión

Ha trasladado el almacén de la calle Casanovas, 44, a la de Aldana, 3, entre Ronda de San Pablo y Marqués del Duero.

La Palmera

Gran surtido de calzado de lujo, abrigo y demás clases a precios sin competencia. Aribau, 16, y San Antonio Abad, 1. «La Palmera».

TIENDA acreditada y céntrica, de paraguas, sombrillas, abanicos y perfumería, se vende ó traspañase por no poderla regentar. Razón: F. Sangrà, calle Valencia, 245.

E. G. DE FELIU

Pelayo, 44

Reforma de sombreros para señoras a precios reducidos

Garage gratuito para la venta de automóviles. Dirigirse a la casa de Lamprecht and Sons, paseo de Gracia, 18.

OCASIÓN 13 mil palmas terreno y edificios junto al mar, a 70 céntimos palmo. Badalona. Trato directo. Aribau, 105, 1.º 2.º

Magnífica casa en la Ronda de San Pablo que renta el 7 por 100 limpio, se vende por 14.000 duros. Sitjas, 3, 1.º

Alquileres

Gran tienda con cinco puertas para alquilar: calle Cortes, 569, esquina a la calle Muntaner.

CUADRA GRANDE

le planta baja y un piso, con máquina de vapor, dotada de mucha luz y ventilación, grandes patios, se alquila en condiciones ventajosas, situada en el paseo de San Juan. Razón: Ripoll, 20, tienda.

CASA-TORRE en San Gervasio para alquilar. Toda clase de comodidades. Razón: Bertrán, 69.

Grande almacén para alquilar (sin estar afectado por la Reforma) en el pasaje de la calle de Montesión, letra C. Razón en el mismo ó la letra A.

Demandas

Capitalista para una nueva y gran invención que revolucionará la industria del automóvil, se necesita. Informes y detalles: Apartado 250

Señora FRANCESA desea acompañar señoritas que sepan un poco el francés para darles lecciones de conversación. Referencias de primer orden. Dirigirse: Lista correos L. de G. 150

Un sujeto práctico en contabilidad, ó como auxiliar, presentaría 2 ó 300 duros a módico interés ó bien gratificaría con 20 duros a persona que le pudiese ocupar solidamente 8 ó 10 horas al día en algún escritorio, con garantía sobrada si conviniere y cómodo el precio de esta ocupación. R. Alta 8 Pedro, 41, 1.º 1.º, de 2-6 tde

Persona con las referencias que se quieran, se ofrece como administrador ú otro cargo análogo de casa de alguna importancia. Dirigirse: calle de Junqueras, número 15, 1.º 2.º

Caballero 40 años contraerá matrimonio como Dios manda soltero ó viuda capital 10 ó 30 mil duros para igualarse. Por escrito Vanguardia 747.

SE DESEA socio que dis- dure para una industria acreditada y de buenos rendimientos; tendrá colocación en la misma industria con buen sueldo. Sitjas, 3, 1.º

Joven alemán poseyendo español, inglés, italiano, con buenas referencias, se ofrece como corresponsal, etc. J. C., calle Claris, 38, portería

Compras

Al precio más alto se compran alhajas, brillantes, perlas, esmeraldas, oro, plata, platino, moneda, joyas y dentaduras. No vender sin antes visitar esta casa. Rbla. Canalejas, 1, portal y p.º 3.º 1.º

ALHAJAS brillantes, perlas, esmeraldas, oro, plata, platino y dentaduras. Paga más que nadie. Asalto, 6, tienda (frente Crédito Lyónés).

Alhajas brillantes, perlas, esmeraldas, oro, plata, platino y dentaduras. De todo su valor. Raurich, 8, tienda, entre calle Fernando y Boquería.

Huéspedes

Casa particular en el paseo de Gracia, cede habitaciones bien amuebladas con asistencia a caballero. R. Zurbano, 5, anuncio

Habitaciones con asistencia, baño, luz eléctrica, calefacción. Rambla Cataluña, 77, 1.º, 2.º

Paseo Gracia, 59, 1.º, hermosa habitación con asistencia

Espaciosa habitación con asistencia a caballero de referencias. Razón: Hospital, 36, lotería

Habitaciones grandes con sol para 2 hermanos ó amigos a todo estar. 2 baños. Calle. Condal, 9, 2.º 1.º

Habitación a caballero con asistencia. Cortes, 635, 2.º, 2.º

Bonitas habitaciones con toda asistencia; calle Aribau, 90, 1.º

Préstamos

Préstamos a industriales Trato directo. Cortes, 635, 1.º 1.º

Préstamos rápidos a propietarios. Carmen, 30, 3.º, 2.º

SE piden doce mil duros. Buena hipoteca. Trato directo. Pelayo, 24, 1.º 2.º, Sierra

Varios

Contra desahucios. Defensa y apoyo eficaz de inquilinos y porteros amenazados de desahucio. Gran éxito. Rda. S. Antonio, 1, 3.º

Un groupe important

Industriels Espagnols et Etrangers détenteurs de faire une Exposition de Barcelone cherché un Monsieur du Meilleur Monde ayant relations dans le Monde officiel pour occuper la place de Commissaire Général pour la Catalogne. Ecrire en français E. H. M. La Vanguardia, Barcelona número 740.

VIAJANTE joven de 25 años edad, está colocado, conociendo toda España, se ofrece a casa de comercio para viajar ó trabajar la plaza en cualquier artículo sin pretensión alguna. Dará toda clase de referencias.

Por escrito Vanguardia 690.

Señora muy instruida

se ofrece para escribir, acompañar señoras ó educar niños. Toda clase de prácticas reconocidas se deseen. Dirigirse: Industria, núm. 476, 1.º 1.º (Campo del Arpa).

Carrera de Derecho

Conferencias por procedimiento que reduce el estudio a una hora diaria para cada grupo de cuatro asignaturas. Para quienes deseen aprobar toda la carrera en dos años y medio y para los alumnos del preparatorio, empezará próximamente una conferencia colectiva a precio reducido. Dirigirse por escrito A. B. Zurbano, 3.

Aviso verdad

Fuera pretensiones

El mecánico más antiguo y encargado de la casa Escuder, especial para dichas máquinas y con 35 años de práctica reconocida, recomienda al público no sirva visitar LA CORONA, Ciudad, 7, donde encontrará con gran rebaja de precios, las mejores máquinas para coser, costuras y accesorios de todas clases.

MODISTA Trajes y abrigos forma nueva y parisién a precios económicos. Gravina, 8, 3.º, travesía Pelayo

CASAMIENTOS

Se arreglan con actividad y absoluta reserva. Muchísimas señoras y señoritas de todas edades y con dotes ó fortunas desde 100 a 100.000 duros ó más, desean casarse como Dios manda. Todas son honradas. Instruidas y de buenas familias. Escribir con sello (dentro de la carta) a don R. Calderón, Rambla Cataluña, 46, 1.º.—Única casa anti-gua, seria y formal (en Barcelona) que puede acreditar a centenares de casamientos, hechos por mediación de la misma.

Maestro de 1.ª enseñanza

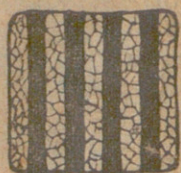
superior da lecciones particulares de todas las asignaturas del ramo, y además una profesora que enseña francés, italiano, solfeo y piano en casa y a domicilio. Mendizábal, 13, 2.º

Pérdidas

Ayer se perdió un dije con las iniciales J. P. Se gratificará su devolución. Vergara 4, portería.

Pérdida Perro perdigue-ro color canela claro, atende por MEDOR, collar metal inscripción: Juan Ribas-Bailén, 2.—Gratificarán Claris, 99, 1.º

METRALLA

AL

En Lluís Millet
Director de l'Orfeó

ORFEÓ CATALÁ

En Lluís Domènech
Arquitecte

FATXADA DEL PALAU

El cant de la Senyera

Himne de l'Orfeó Catalá

*Al damunt dels nostres cants
aixequem una senyera
que'ls farà més triomfants.
¡Au, companys, enarboremla
en senyal de germandat!
¡Au, germans, al vent desfemla
en senyal de llibertat!
¡Que voleyi! ¡Contemplemla
en sa dolça majestat!
Oh bandera catalana!
Nostre cor t'es ben fidel.
Volaràs com au galana
pel damunt del nostre anhel.
Per mirarte sobirana
alsarem els ulls al cel.
I et durem arreu enlaire,
et durem i tu'ns duràs.
Voleiant al grat del aire,
el camí assenyalaràs.
Dona veu al teu cantaire,
llum als ulls i forsa al bras.*

JOAN MARAGALL

METRALLA al Orfeo Català

Es al l'Orfeo Català, a qui METRALLA fa ofrena d'aquest nombre.

Es a n'ella, a la entitat que ab abnegació i constància ilimitades s'ha fet bressol de la Música Catalana, a qui nostre publicació rendeix avui homenatge de respecte i admiració. I ho es, perquè en mitx de la xardor d'una lluita de titans, d'una lluita de febles contra forts, ha sigut ell, l'Orfeo Català, la única veu que s'ha aixecat ardua, no a excitar instints, no a exacerbar lluites, sinó a consolar els caiguts en la brega, a prestar alé i braó als decaiguts, als desconortats.....

El nostre lluitar, el nostre treballar pera una reivindicació preuada, es sempre quelcom de vulgar, de usual, de materia; l'esperit, el nostre jo intern no'n gaudeix sinó engrunes de victòria, i encare aquestes engrunes, aquest no res de conquerit, foren amargantes, amargades per lluites i dissidencies que per ple-tora de vida esclaten dins nostre mateix camp, si no vingues el sanitó esbarjo de la cansó, de la fluida música Catalana, a pagar sobre-rament ab un instant de goig infinit, aquelles hores de amargor eternes.....

Esper xó que METRALLA, que més que ningú l'ha pujat el Calvari del lluitador idealista, la enrampada dressera de la puresa d'ideals, avui gira's ulls vers aquells que tantes vegades li han fet donar per ben empleats sos moments de vida activa en política, perquè ab llur art li han amortiguat el dolor de la pena, i agrada i catalana, torna favor per favor, noblesa per noblesa, afany per afany, i extraordinariament vesteix ses gales, i tota, tota ella s'ofereix als que son l'esperit, l'ànima, el fruit moral de nostres festes de la patria.

Avui l'Orfeo Català, dona l'últim pas de sa carrera; puja l'últim graó de la escala de victòries artístiques. Avui inaugura son palau; sa casa propia.

Guanyadors contra la pon-tificació i brutal política! veiem ab enveja que la acció artística ha guanyat el pasa la nostra acció; i ho veiem ab enveja, perquè la vida del Orfeo ens es un exemple i sa historia un mirall.....

¿Quan, nosaltres, aixecarem el nostre de Palau... la NOSTRA CASA PROPIA?... L'Art a Catalunya ja sel'ha guanyat ¿quan el guanya-rem nosaltres?

¿Saludemla i ofrenemla aquesta munió d'entusiastes companys conreueadors de la més bella de les manifestacions artístiques!

¿Respectemlo i veneremlo aquest Orfeo que ha sabut aixecarse del no rés, de la sola idea d'un desconegut músich, a la envejable situació de temple sagrat de la música de nostra terra!

¿Mireula bé, catalans aquella casa!

¿No os diuen res les artístiques voltes de sos balcons, els delicats brodat's de ses es-cultures, la majestuositat de son conjunt?

¿Sil... Os diuen ab un tó mitx sever i mitx burleta; mitx irat i mitx irònic..... "Catalans de la política!... ¿quan ho lograreu vosaltres, aixó pera la nostra causa?,"

¡Amunt els cors!

L'Orfeo Català, es estimat per la gent intel·lectual com un trobador nou que cantant desperta sentiments nobles refent l'ànima catalana, ajudant al revifament de les arts belles, peixant la fam d'ideal de nostre poble, aixecant lo de lo baix i material, i enlairant lo cap a les coses altes i espirituals.

Aquesta estima havem guanyat i aquesta estima havem de conservar, essentne cada moment més dignes. Pera lograr aixó, havem de tenir consciència tots de lo que som, i de nostre paper, que diriam, representem en el modern renaixement català.

Les necessitats del home son complexes. Format d'ànima i cos, d'esperit i materia, te

necessitats morals i materials; i així com l'es-perit es superior a la materia, les necessitats morals estan per sobre les materials.

Els homes formen rases, per necessitat de sang, de tradicions, de costums, de la terra i cel qu'els rodejen; aquest conjunt d'indivi-duus, forma com un gros individu, hu, indi-visible; un gran cos, i una gran ànima, que també te, i ab més forsa, les necessitats del individu simple; necessita del pa pel cos i del pa per l'esperit. Crist ho digué, *no viu solsament de pa l'home*; es a dir, viu del pa del esperit també. Pero aquestes necessitats tenen tants matissos, com matissos tenen les rasses.

Nosaltres som de rassa catalana; nosaltres

representem en aquest gran cos i ànima catalana, una part de son esperit, la part emo-tiva, la part sentiment; i com més aquest sentiment siga pur, noble i enlairat, més digne será la personalitat catalana. Catalunya ne té moltes de necessitats materials, pero potser no tantes com se pensa. Si els que som e'e-ment moral, no revifem de valent la part noble d'aquest ser, el desequi ibri el portará al embrutiment.

Veusaquí com es noble la nostra tasca i quan delicada. Havem de tocarli el cor al català, havem de cridarli continuament *Sur-sum corda* ¡AIXECA EL COR!, i perquè ell ho senti es precis ho diguem ab veu plena de emoció i amor, ab veu sincera d'abnegació;

havem de clamar ab veu que li remogui la consciencia de son ésser; ab veu que hi hagin ressons de la veu antiga de la Patria, la veu intima que guarda els accents de les alegries i tristeses del temps passat; que guarda els accents de la mare al fill, del espós a la es-posa, els accents dels que moren, dels que naixen, dels que gosan, i dels que sofreixen es a dir, amichs meus, si volem que Cata-lunya ens escolti, que vinga a nosaltres, que aixequi el cor enlaire: li havem de donar art seu propi, such de sos ossos, ART CATALÀ.

LLUÍS MILLET,

Mestre Director i Fundador de l'Orfeo Català

La música catalana ja té casa parada. Que creixi y multipli-qui.

A. NICOLAU

Febrer 1908.

El bell somni de l'Orfeo

Qui la sab la forsa d'un bell somni? Qui n'ha midat la potencia esperonadora?

Fa setze anys que l'Orfeo inicià tímida-ment ses cantades, semblants a la piudalissa d'auells tot just eixits del niu. D'allavors ensà, el bell

somni no ha abandonat ni un sol moment als cantaires.

En els primers temps, quan la vida de l'Orfeo era feble com la d'un infant, migrada i estreta com la pobresa, el bell somni s'ovirava lluny, lluny; tan lluny, que's mateixos que'l bressola-ven no estaven pas ben certs de que no fos una mena d'arrel de bogeria, de bogeria sublim. Perquè mireu que s'en necessita de força ima-ginativa perquè la trista i atuidora realitat d'una vida raquítica no acabi per destruir la visió d'una grandesa incomparable. I diem incomparable, perquè cap exemple encoratjador podia oferirse a la reflexió dels somniadors cantaires. Cap entitat artística de Barcelona havia pogut enlai-rar per la glorificació de son art, no direm un palau ni tan sols una barraca.

I els ardis orfeonistes, sense més riquesa que

la del rossinyol, posada tota sa fé a n'En Millet i tota sa esperansa en la patria catalana que anava ressorgint a la nova vida, somnia que somniarà i canta que cantarà, que no hi ha res que fassi somniar tan com les belles cansons, ni res que fassi cantar tan a pleret com un bell somni.

Passat un quant temps de lluitar ab la fosca de lo desconegut, el sol de la prosperitat comen-sà a brillar per l'Orfeo. Un dia el públic de Barcelona s'adonà de que's nostres cantaires no ho feien pas del tot malament i que tan mateix els cants de la terra eren ben hermosos. Una corrent protectora s'inicià i la vida del Orfeo anà fentse més desembrassada.

Un altre jorn els orfeonistes temptsats per l'idea d'un triomf obtingut en terra estranya i en lluita noble (oh ignocencia infantivol), em-

català no surtia el Goethe i el Schubert que sortí pera l'art alemany, el *gènero chico* ab música lleugera i sense ànima, calcada del francès, feu furor a Catalunya. ¡Es singular! els primers cultivadors d'aquest.... art—dígemen art— a Catalunya eren catalans. Sos noms els recordan tots els que passen de vinticinch anys, en Colomer, Palmada, Mateu, etc....

El poble català s'hi aficionà i ab la poderosa retentiva que té pera la música, popularisà els exotismes del couplet, el vals, l'ària i demés carrincloneries del estúpil genre; la musa popular catalana restave adornada.

En Clavé ja havia creat sa obra, mes aquesta —val a dirho—tampoche exerta d'exotismes, si bé senyalava un viarany més profitós pera la me-lodia del terror, no era ni de molt la resurrecció completa del cant popular del poble català. Escrites ses obres pera grans masses corals a les que era precis donalsi ans que tot facilitat i agradable melodia, ses composicions son una cascada, un devassall d'inspiració que admira per lo feconda, connou per lo ingènua, pero que en la majoria de les vegades no recorda el cant popular de Catalunya.

En Pau Piferrer, a mitjans del passat sigle ja havia publicat son admirable recull de cants po-pular, mes desgraciadament els conreueadors de aquest art no foren molts; una minoria, aquella minoria que trevallava pera el renaixement lite-rari de Catalunya i prou. El sabí Milà i Fontanals, en Pelay i Briz i el poeta Marian Aguiló seguiren ses petjades, sense el grandió exit que llurs treballs mereixien.

Ab l'esclat del catalanisme, pot dirse que co-men-sà a popularisarse l'afició a nostra música popular.

Aleshores nasqué l'Orfeo Català. I aqui deixo a la ploma mes ben trempada d'en E. Sunyol la historia d'aquesta gloriosa entitat, traduïnt al català l'admirable article següent, que ab sa be-lla descripció i consideracions, horrarà el mal efecte de la meua, desprovista de gales literaries i tècniques.

S. GIBERT

L'Orfeo Català

En el memorable Café de Pelayo, aont tants elements del catalanisme artístich i literari tin-gueren assiento, s'hi celebraven l'any 1891, uns concorts a quartet en els que hi prenia part, com a pianista, un jove, gaire bé un nen, viu i nervios d'esguart intel·ligent i aire bonatxó. Era en Lluís Millet.

Molt sovint concorria al tablau dels concertis-tes, un altre músich amich, jove també, de pel negre i abundant, de mirada ferma, i de cos ra-quítich en el que la Naturalesa no havia per-més que brassos i cames poguessin mouers ab el natural desembrás, de lo que segurament provenian certs esclats de mal dissimulada dis-placencia, que casaven molt bé ab l'aire marca-dament bohemi del jove músich. Era l'Amadeu Vives.

I allí, al costat de la mateixa taula de café concorrien també a diari, mitja dotzena de joves aficionats a la música, que moguts per llurs afanys artístichs, prompte contraguieren amistat ab en Vives i ab en Millet.

I allí per Setembre d'aquell any de 1891, va-ren aliar-se les iniciatives enérgiques d'en Millet, i els entusiasmes per l'art d'aquella mitja dotze-na d'aficionats, i va surgir-ne un fet: la fundació del «Orfeo Català».

El 17 d'Octubre del mateix any s'aprovava la oficialment el Reglament de la nova Associació, consagrada a la «creació i conservació d'un orfeo ben instruit en l'Art musical pera cantar ab per-fecció tota classe de composicions corals». Els primers mestres del naixent Orfeo foren, natu-ralment, Lluís Millet i Amadeu Vives, als qui s'uniren, primer en Jacinto Tort, més tart en Jo-seph M.ª Comella. En Janer de 1892 s'havien ja inscrit 28 socis coristes i 37 socis protectors, que assiduament concorrian al local del «Foment Catalanista» del carrer d'en Lladó.

Ben prompte pogueren apreciar els primers fruits del colossal treball que mestres i coristes s'havien buscat. El 5 d'Abril de 1892 aparexia per primera vegada l'Orfeo Català devant del públic congregat en la Sala Bernareggi del carrer de Ponent, cantant el «Ave Verum» de Mozart i la «Boda d'auells» d'en García Robles en un concert organiat per en Antoni Nicolau El 31 de Juliol següent apareixia en el Palau de Ciències, per sa primera «prova d'estudi» ab una massa de 30 coristes cantant tres cansons populars catalanes, una d'elles «Els Segadors» —que tanta popularitat han alcan-sat després,— i dos pessos noves, d'en Vives i en García Robles. I en Octubre, prenia part l'Orfeo en els célebres

ORFEO CATALÀ

De la música popular catalana

a l'Orfeo Català

Tenim fé de que després de l'idioma, l'afeció més cara que serva el poble català, es sa música. ¿Com s'ho explican aixó els que han negat al es- perit català tota intuïció artística? ¿Com s'acorda aquesta afeció ab l'afirmació de que Cata-lunya sols dona vida a la industria, i en materies d'art tots els pobles de la regió son reproduccions del lloch d'acció de «L'alegria que passa?» No es pas una afirmació gratuita aixó de que una de les fibres més sensibles de l'ànima catalana es la de la música.

Si manquessin altres proves, el mateix «Orfeo Català», ne fora una ben palesa. ¿Aont es a Es-

panya el grup choral que arribi a la mida del nostre Orfeo? Donchs aquest s'ha fet en el po-ble, jueu, sech, antiartístich, ensoptit i materialista. ¿Serà armonich, tal vegada, que's pobles més trevalladors siguin els més artistes? Aixis ho fa suposar a Espanya el que Catalunya i Euzkadi siguin els llochs aont més se venera i conreua l'art per excelencia, l'art dels arts: la música.

L'afició dels catalans a la música, no es res modern i no hi val l'argument vulgar del *per qué es moda*. No hi ha tal moda. Sigles i sigles fa que a Catalunya vam guanyar fama de excepcionals predestinats pera el conreu d'aquest art divi. Diguin si no les innombrables cansons populars que's coneixen dels sigles xv i xiv, essent de notar que en aitals cansons s'hi notan extraordi-naries coincidencies ab els cants populars del Nort lo que deixa demostrat plà bé, quines eren ja en aquell temps les aficions musicals del nostre poble.

Fidels guardadors de aquesta afició musical catalana, ne foren les «caramelles», festa tradi-cional que encare avui se conserva.

Les caramelles d'avans—que prengueren son nom de la paraula *caramell*, fluvial-tiple—artísticament s'alimentaven—si val la paraula—de música popular. ¡Qui sab si fou aquesta la causa de la gran empenya que en determinades épo-ques prengué la cansó popular!

Un autor diu que solsament pera festejar l'arribada a Barcelona de Carles III, se crearen inombrables cansons, aont se retratava el gran amor que al Arxiduch d'Àustria guardavan els catalans ¡i tant malament que's ho pagà!

Tal vegada fou aleshores quant se mistificà la poesia popular, que segons diu en son *Roman-cerillo* en Milà i Fontanals a les derrerries del Sigle xiv i durant el xv, época de decadencia a Catalunya fou bon xich contaminada pels ro-mansos castellans que propalaven joglars i can-tors populars i les families castellaness que aqui residien.

Aquest contagi feu creure a home tant eminent com en Menéndez Pelayo, que lo que aqui se conservava era la cansó castellana i aixis en sa hermosa «*Antologia de poetas liricos castellanos*», ha pogut dir que «... hay que agradecer al verdadero pueblo catalán, tan español siempre, el ca-riño y tenacidad con que ha conservado esta parte de nuestro tesoro poético, mostrándose en esto más castellano que los castellanos mismos».

L'erudit senyor desconeixia que les cansons castellaness que influenciaren nostre musa eren poquíssimes, tant poques, que el mateix Milà i Fontanals al volguer publicarles en son «Roman-cerillo» sols n'hi pogué incloure un nombre peti-tíssim.

Aquets datos que picant d'aquí i d'allà, he tras-crit a correuítia provan d'un modo evident, la afició gran que en totes épocas han sentit els catalans per la música.

D'allavors ensà, de la poesia i música popu-lars a nostres dies ¡cuantes evolucions! Verita-blement el gust artístich se malmetia. Pera l'art

concerts de la «Societat Catalana» dirigits per en Nicolau, cantant el «Agape Sacro» de «Parcifal» i la «Marxa fúnebre» de Berlioz. I arreu, arreu, l'aplauso consagrà'l mèrit i estimulà els esforços dels orfeonistes.

Al comensar l'any 1893, eran ja 73 els socis protectors i 50 els coristes. Els joves cantors havien ja aixecat el vol del niu que amorosament els havia permès fer en sa casa el «Foment Catalanista» i s'establien en pis propi en el carrer de Cambis Nous.

Mes els comensaments d'aquesta vida independent, siguereu, com molts, ben etzarosos, i l'any 1893 sigui per els fundadors del «Orfeó Català», un any de prova. S'arribà com se pogué al any 1894, entre dissidències i qüestions interiors de caràcter personal; en aquell any l'Associació se traslladà al carrer de Dufort; i als comensaments de 1895, apareixia novament l'«Orfeó Català» davant del públic en l'«Ateneu Barcelonès», aont sigui objecte d'una delirant ovació. Contava aleshores ab 109 socis protectors i 46 coristes. L'amor i la perseverança d'en Millet i de sos fidels, l'havien salvat.

I desde aquella memorable sessió del «Ateneu Barcelonès», que fou el bressol de la glòria del Orfeó, ja tot siguereu glòries i alegries. El cant de la «Patria Nova» de Grieg, ofegat per frenètics aplaudiments, fou la fita primera del triomfal camí. En aquell any de 1895, fou ja la vida artística activíssima; moltes sessions en diverses societats; un concert públic en el Saló de Belles Arts; la tarde del divendres Sant a Sant Pere, aont se dongué la primera mostra de la música polifònica ab el Benedictus de Palestrina; varies excursions artístiques a Masnou, Sitges, Badalona i Ripoll; i finalment, ab motiu de la vinguda a Barcelona de la celebrada «Capella Nacional Russa», un pas de gegant per el camí de la perfecció artística, un espectacle que feu conmourre i altre gran triomf.

Aleshores s'instituí la secció de nens, de quina educació artística s'encarregà primer en Joan Gai i després en Joseph M.ª Comella; al cap de poch se fundà la secció de senyoretas, ab el concurs de Na Emerenciana Werhle. El camp d'acció artística s'extenia cada cop més i aleshores pogué contar l'Orfeó ab un altre auxili; el del intel·ligent professor de solfeig Joan Salvat.

El malaguanyat Gallisà, dibuixava per l'Orfeó la famosa i hermosa Senyera, i ab ella enlaire pujava en Millet ab sos orfeonistes al Montserrat, allí al peu del Santuari rendia la senyera, per clavarla després triomfalment en la montanya com altre fila de sa gloriosa carrera...

Al comensar el 1897 contava ja l'Orfeó ab 400 socis protectors i 100 coristes.

L'«Orfeó Català» era ja una institució popular de les que en tot lloch i en tots els tons se deia que honran a Catalunya. Sa vida pròspera exigia més ample local, que'l modest pero altament simpàtic i sugestiu del carrer de Dufort, i se vegé obligada l'Associació a mudarse al senyorial palau de la casa Moxó, de la plassa de Sant Just... d'allí partiren els orfeonistes per pendre part en el concurs internacional d'Orfeons celebrat a Nissa, i allí tornaren ab la senyera llorejada, ostentant el primer premi d'aquell gran concurs.

Ningú havia oblidat la rebuda entusiasta que feu al «Orfeó Català», el poble de Barcelona, quan aquell tornà de Nissa. Tots els catalans considerarem aleshores com a propies les glòries del Orfeó. Desde aquell moment fou considerat aquest com una fundació nacional. Millet havia portat a terme a sos cantors. A Nissa hi elevà la tercera i definitiva fita d'una via de triomfs repetits...

D'allavors ensà çhi ha algun català que hagi oblidat l'història del Orfeó?

E. SUNYOL

La darrera etapa del Orfeó

No tot son llaurers lo que ha trovat l'Orfeó en son camí; que també ha trovat alguna espina i una d'elles es la que vaig a ressenyar.

Molts dels meus llegidors ja ho recordarán. Era'l dia 21 de Mars del any 1900 que l'Orfeó rebé una desagradable visita. Els agents del Fisch se li presentaren al local per procedir al embarch; puig l'Orfeó era acusat de defraudació a l'Hisenda Espanyola.

Va ser considerat com a una empresa industrial i com a tal se li exigia una crescuda contribució que's negà a pagar.

Presenciaren l'embarch ademés de varis socis del Orfeó, l Sr. Permanyer com a notari i el senyor Abadal (Raymond) com a advocat, els quins aixecaren acta del embarch.

Els objectes favorescuts foren tots els regals que havia rebut durant sa campanya i a més la

preciosa Senyera, l'hermosa obra d'art deguda al malaurat arquitecte Sr. Gallisà.

A l'endemà a la tarde, mercès a les actives gestions dels Srs. Abadal i Milà i Pi, president aquest últim de la Junta de Propietaris del Liceu, era deslliurada la Senyera poguentse presentar aquell mateix vespre al Gran Teatre aont el poble de Barcelona li dedicà una grandiosa ovació com a desgravi a son captiveri.

El dia 19 de Novembre del 1901 novament l'Orfeó deixava Barcelona per anar a visitar a sos germans de l'altra banda dels Pirineus.

En sa excursió, visità l'Orfeó les capitals de Montpeller, Marsella i Perpinyà alcansant en cada una d'elles un senyalat triomf.

Quan en l'any 1902 Catalunya vegé perdres a dos de sos més preuats fills, l'Orfeó s'associà al dol general i acudí en incorporació presidit per sa Senyera als respectius enterraments.

¿I qu'en direm de quan les dames catalanes acordaren fer ofrena d'una preciosa bandera a l'entitat mare del Nacionalisme? Tampoch aquella vegada foren les del Orfeó de les darreres en acudir a la crida.

Més tart quan se feu l'entrega de la Bandera—acte que tingué lloch a Poblet el dia 1 de Juny de 1903—l'Orfeó en incorporació acudí a Poblet, cantanthi un «Himne a la Bandera» escrit expressament per aquell acte pel poeta Maragall i armonisat pel Mestre Millet.

L'Orfeó ab tot hi aixó no oblidà pas sa missió, i el dia 24 de Juliol del any 1904, inaugurà al teatre Novetats la grandiosa «Festa Musical Catalana» complement artístich-musical, de la gaia festa dels Jochs florals.

Aquesta festa es concurs musical aont hi cab tota classe de música seria, teninthi lloch preferent la música popular.

En les tres «Festes» que porta donades ha lograt alcansar la sanció de la popularitat a part del grandios exit, que en cada una ha anat en augment.

Quan les societats autonomistes tingueren l'idea de solemnisar degudament la diada de Corpus, l'Orfeó s'hi adherí ab el major entusiasme ajudant al bon exit de la mateixa.

Quan tot Catalunya's disposava a festejar i a rendir públic homenatge als seus defensors en el Parlament Espanyol, tampoch li falta entusiasme per contribuirhi assistint a la gloriosa jornada del 20 de Maig.

A més, d'aixó ha donat molts concerts en varis teatres de Barcelona i també ha prés part en Festivals i funcions benèfiques.

Aqueixa es, explicada a corre-cuita la gloriosa darrera etapa del Orfeó, qu'es avui la 1.ª entitat choral d'Espanya.

En l'actualitat conta l'Orfeó ab uns 2,500 socis protectors i uns 200 coristes entre homes, dones i nois.

Un cop coneguda sa història permeteume que m'ocupi un poch de son Palau.

Ja fa temps l'Orfeó venia notant la falta que feia a Barcelona una Sala de concerts que reunís les degudes condicions acústiques.

L'Orfeó per sí sol no podia pas portar a cap una obra tant grossa, i sollicità l'ajuda de tots els aimants de la música. Feu un emprèstit de 600,000 ptas. en obligacions de 500 i 100 pessetes que agotà en poch temps.

Vensuts tots els obstacles en l'any 1904 l'Orfeó adquirí un espaiós terreny situat al costat de l'església de Sant Francesch i quina extensió es de 32,000 pams. Inmediatament s'encarregaren els plànols al eminent arquitecte Domènech i Montaner, comensantse desseguida les obres.

No es necessari detallar la fatxada ni l'interior, bastarà ab dir que hi caben 2,500 persones assentades ab comoditat i unes 1,000 de dretes.

L'únic apoi oficial en que ha comptat l'Orfeó per portar a terme sa obra es de l'Ajuntament i la Diputació; a Madrid sols s'han cuidat de cobrir crescuts drets i timbres.

Apropòsit d'aixó bó serà recordar el discurs que pronuncià l'avui ministre d'Estat Sr. Allende-Salazar al Congrés Espanyol quan l'allavors diputat per Barcelona Sr. Lerroux acusà al Orfeó de separatista.

El Sr. Allende-Salazar era allavors ministre d'Agricultura.

«Me he levantado solamente para defender al «Orfeón Catalán» de los ataques que S. S. (en Lerroux) le ha dirigido, ataques bien injustificados por cierto, pues me dejan claramente demostrado que S. S. no conoce más música que la de los manubrios. (Risas).

«Es posible, señores diputados, que haya alguien por ignorante que sea que al oír los delirados acentos que salen de aquella masa coral, una de nuestras más legítimas glorias, se le acuda a la mente, pensamientos tan descalabrados como los que tratamos?

«Es sobradamente ridículo, tratar de separatista la obra del Orfeón. No obstante, se había hablado tanto por desgracia en este Parlamen-

to del separatismo catalán y hasta, con motivo de cierta excursión por Francia, (la que feu l'Orfeó en Novembre del 1901) habíanse censurado en tan duros términos los cánticos de este Orfeón, que, debo confesarlo, señores diputados: asistí al concierto (Llotja 1905) con cierta prevención. Acompañado de las Autoridades presencié el concierto desde una galería-circular, donde no podían llegar cierta clase de manifestaciones... excesivamente populares.

«Pero apenas hirieron mis oídos los dulces acordes de Las Saetas que amor disparan y los lúgubres lamentos de «La muerte del monaguillo» (!) experimenté una sensación de orgullo patriótico, de admiración hacia aquellos mis hermanos que tan alto ponen el nombre de España en aquellas regiones donde el Sr. Lerroux queriendo nombrarse más patriota que ellos, siembra cizaña con sus epítetos de separatismo. (Muy bien. Grandes aplausos).

«Entonces fué cuando considerando servir a la Patria ofrecí al Orfeón la cinta gualdo-roja que tanto discute el Sr. Lerroux, y que ellos han aceptado con vivas muestras de regocijo.

«Entonces, también se me habló de una casa-palacio y sala de funciones, que dicho Orfeón tiene en proyecto. Yo al momento prometí, como es natural; y al Gobierno le ha parecido eso una buena ocasión de interesarse por quienes se desvelan en bien y honor de su Patria. A tal efecto el Gobierno tiene en estudio un proyecto de Real Decreto, en el que se concede un crédito ilimitado para construir y sostener la casa que con razón podrá figurar entre nuestros más admirados monumentos nacionales.

«Esa es la labor del Gobierno. Mientras vosotros echáis sobre nosotros, rencores y pasiones de política infectuosa, entorpeciendo, ó más bien, queriendo entorpecer nuestra misión sagrada, el Gobierno protege las sendas de la virtud y del arte que son las que han de llevar a nuestra amada Patria hacia el camino de la Regeneración. (Grandes aplausos).

No penso ferhi comentaris, sols recordaré que allavors presidia'l Gabinet el Sr. Maura. Per lo que's veu ni'l Sr. Maura ni'l Sr. Allende-Salazar ja no's recordan d'aquell discurs.

Ans d'acabar plaume moltíssim enviar desde aquestes planes ma coral i sincera felicitació a la Junta Directiva, Mestres i choristes del Orfeó, puig cada ha a mida de ses forces han ajudat a creixer aquest plansó gloria i orgull de nostra Patria.

ANTONI ALSINA.

Un concert de l'Orfeó Català

Estava anunciat el concert que l'Orfeó dedica tots els anys als socis protectors; era'l Desembre del 1904. El programa, excelent; entre altres composicions s'hi cantaven vuit composicions premiades en la primera festa de la música catalana. A casa un amic meu s'hi hostatjava una d'aquestes personalitats que a Madrid ne diuen grans homes, polítics d'altura.

Per veure quina impressió li faria'l nostre Orfeó, vaig tenir molt interès en que assistís al concert, regalantli una invitació que fou rebutjada, dient ab un tó desdenyós: muchas gracias, conozco los orfeones de París y Bruselas que seguramente son mejores que los nuestros... Insistint per nostra part en que acceptés l'invitació ho lograreu i la nit del 18 cap a Novetats falta gent.

Comensa'l concert ab l'hermós cant de la Senyera; i ja tenim al gran home que per la manera que quedà admirat segurament no's creia veure aquell espectacle tant hermós; segueix el concert i nostre home sembla que veu visions, pero lo que l'afecta en grau superlatiu es a l'última part quan cantan «Els Segadors». Tot era mirar endavant i endarrera i aquell entusiasme'l tenia aclaparar. I l'escenari anava quedant sense coristes, que'l nostre home encara estava assegut a la butaca fins que m'hi acostó:

—¿Qué impresión ha sacado V. de esta fiesta? —Primero—me costó—deseo hacerle una pregunta. ¿Cuánto cobran estos ejecutantes?

—Nada, al contrario, todavía pagan su cuota mensual.

—Pero, ¿es posible que por amor al arte toda esta gente tenga tanto trabajo y molestia?

—Oh, no; no es todo por amor al arte: por amor a Cataluña, para demostrar al mundo que somos un Pueblo, que sentimos el arte y la belleza. Y, dígame; ¿cuáles han sido sus impresiones?

—Dos; la primera muy grata, pues no podía suponer nunca que en Barcelona existiese un orfeón tan excelente y artístico; con razón me decía V. que era uno de los primeros del mundo... y la segunda impresión es muy dolorosa.

Cuando estaba escuchando «Els Segadors» y veía aquellos niños y hombres cantando con un

entusiasmo tan grande, y un público que puesto en pie aplaudía frenéticamente no la canción, sino su espíritu, francamente, he sentido una gran pena porque me he convencido de que no podremos entendernos nunca.

Aquestes son les impresions que un grande hombre político, un dels homes avui encara de prestigi de l'Estat Espanyol, treia de un dels concerts de l'Orfeó Català.

V. TORT.

Glorifiquemlo

Tal com Tirteu un dia encoratjava als combatents d'Esparta i ab sos cants els feu vencer en les lluites messíniques, igual avui per Catalunya, l'«Orfeó Català» també ab sos cants enlaire l'esperit dels lluitadors que cerquen l'autonomia, com a aspiració suprema i complement indispensable per la llibertat dels pobles.

Pels catalans aimants de la llibertat, l'«Orfeó Català» es un símbol, es l'ànima vivent de la nostra terra, es aquella cosa superior que viu i's manifesta com a força espiritual qu'enlaire'ls cors, i els hi fa sentir ansies hermoses d'una superior vida.

Els homes que lluitem, i lluitem baix aquell ordre qu'es acció en la vida colectiva, i ho fem portats per aquell amor a les coses justes, veiem, en eix conjunt armònic de cantors de la nostra terra, la força que'ns fa accionar i ens impulsa, donant coratge al esperit que's manifesta, desitjós de lograr aquella cosa, qu'en la vida colectiva, es justicia i llibertat a l'hora.

L'Orfeó, ab sos cants, s'ha passejat triomfant per la nostra Catalunya, i com sembrador de bona cosa, ha escampat la lleure, qu'ha anat fecundisant en el camp nacionalista, tot procurant per aquesta idea abundosa anyada.

Entusiastes per la gran obra, tots quants seguim les petjades, qu'en son romiatje per la nostra terra va marcant, com fites d'un camí que ab goig i plens d'esperansa seguim febreros, veiem en l'Orfeó molt més que un símbol, veiem en ell a la nostra Catalunya tal com volem i desitjem véurela, plena d'amor i de bona cosa, l'enveja sent de tots els pobles, per tot lo qu'es hermós i dignifica en grau elevat d'instrucció i cultura, qualitats indispensables pels pobles que volen i desitjen viure.

Nosaltres l'havem anat seguint, l'obra gran i ferma, plena tota ella d'un coratge esplèndid, que'l nostre Orfeó per tot escampa, i l'havem anat seguint, com la seguim encare, perque hi tenim fé, en que'ls pobles cantant progressen i's dignifiquen, i subjugats pels cants hermosos, obran com impulsats per un sentiment que dona força a les grans idees.

Seguiu cantant, els hi deiem avui plens d'entusiasme, canteu ab la fé que us porta, moderns Tirteus de la moderna Esparta, que ab vostres cants be enardireu l'esperit del poble, i allavors plegats, ab conjunt armònic, farem que l'autonomia sigui el pedestal aont hi aixecarem a la nostra Catalunya.

AGUSTI PEDRET I MIRÓ

Elogi del nostre chor

Quan el triomfador Theseu instituí nous ritus commemoratius en les solemnitats religioses de la Grecia bàrbara, fou allavors quan aparegué'l chor, en les danses gnossianes que s'executaven juntament ab un cant general, mentres se celebrava'l sacrifici de víctimes humanes. Després aparegué Orfeu qui suavisà les costums i transformà aquells cants de barbarie, en cántics místichs i simbòlics. Després els chors constituïren, ells sols, el teatre; i quan més tart s'introduïren personatjes a l'escena, l'chor quedà relegat com a element de segona classe, comentador de la acció escènica. I el poble grec que si be era de prodigiosa naturalesa artística, era també heròich; i com a poble primitiu, devia donar aquesta última qualitat a totes les seves institucions. No aixís succeí ab el chor; aquest d'institució selvatge se transformà en element artístich, sens tenir un caràcter marcadament heròich. I lo heròich per ells era la civilitat.

Tot altre cosa es per nosaltres, la genesi, la vida i fins l'idea de nostres chors.

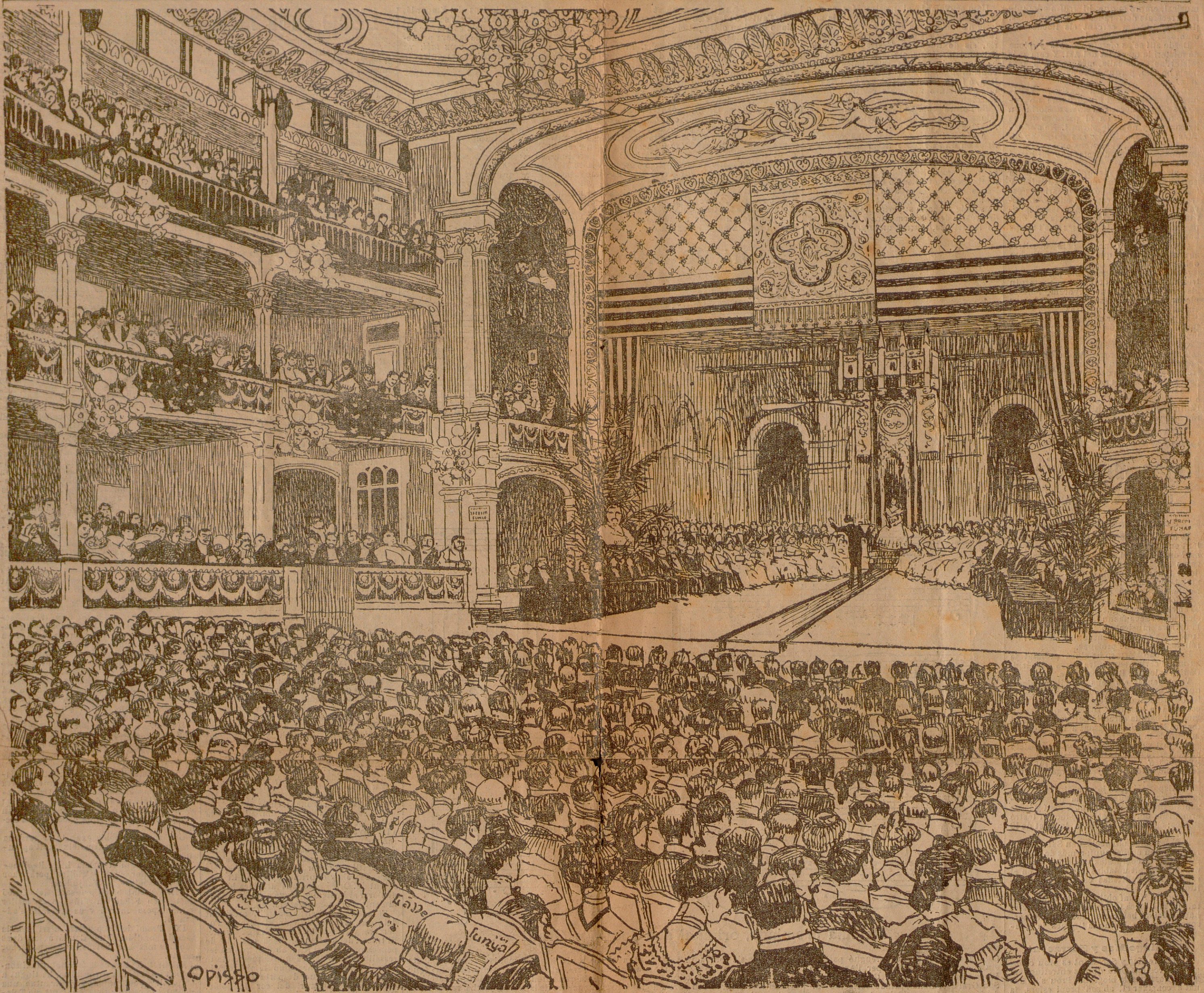
Quan l'heròich Clavé fundà'l primer chor a Catalunya fou una ratxa de petita civilitació, fou una empena decisiva per la factura d'una institució superior i nacional: l'Orfeó Català. Aquest refinà aquell cant primitiu i el convertí en gèstes de cultura, de civilitat.

Per aixó, al fer avui l'elogi del nostre chor, no puch menys de dirli heròicament civil.

Ell ens acobla, ab la sugestió màgica del art del ritme suprem. Infiltra en nostres esperits inquiet, l'entusiasme meravellós per tot ideal de lluita. Ens empeny, fent de nostres accions el desitx insaciable de tota redempció i llibertat. Ell ens presta'l màgich secret del viure en harmonia; pero anàrquicament. El càntich de cada un, es l'esforç individual de vibració afinada que's aixeca potent i seré ab l'esguart fit en l'ideal que acompanya tots els moviments i modula totes les tonalitats, que desenrotlla una civilitació de goig i de pau: el ritme suprem de la vida.

D. BONET I CEMBRANO.

Imp. J. Horta.- Barcelona.

La sala de Novetats en l'acte de la festa. Per Ricart Opisso

la Montanya», del insigne mestre que avuy ha presidit la festa. Al cap de poch l'Associació Musical de Barcelona ho feya ab el quadern de «Melodías Catalanas» del que ara és son director mestre Lamotte de Grignon, menudejant després els concursos ahont eran sollicitats nostres músichs. L'es- timul ha fet treballar foras y despertar ins- tints facils a la composició, essent la festa anyal que l'Orfeo patrocina la lluita no- ble y necessaria pera acabar de decidir una corrent ja de temps iniciada.

Hem dit que en la primera ráfega havíen acudit brans lluitadors y ho repetim ab satisfacció: quantas composicions de las premiadas ha deixat sentir l'Orfeo Cata- lá al teatre de Novetats, eus han deixat impresió agradosa; totes en el fer portan medi abundos de harmonia catalana.

Potser el desitg, l'influencia d'aquella sala caldejada per l'esperit catalanesch de

nostres aficions haurá pogut inflar un sen- timent pera apaibagarne un altre; tal volta las produccions d'aquet certamen siguin massa concretes, apuntes musicals en sa majoria quin desenrotlló podria continuar- se; però ningú els hi negará inspiració y correcte fer, lo qual és prou pera abundar- hi la bellesa. En excés satisfic els orga- nizadors d'una primera festa que aitals obras pot premiar, deuen sols demanar a las fu- tures igual entusiasme; la mateixa corrent; ja és prou.

Pera en Mas y Serracant, pera en Sancho Marraco, pera en Grant, Alfonso, Pecanins, Serra, pera tots els llorejats sentim l'en- tusiasme que desperta una causa hermosa. El Orfeo Catalá y ells han completat el renai- xement d'aquells quants poetes isolats de mitg sigle passat. Mentre viuen las na- cions hi ha qui las canta; donchs per la sort de Catalunya no hem de temer.

Desde avuy dos vincles poderosos cantan- rán la Patria un dia determinat de l'any, el de la poesia, el dels avis, y el que's jo- ves avuy institueixen: Els Jochs Florals de la Música.

M. de URGELLÉS.

La festa de tots

La instauració de la Festa de la Música Catalana, és una nova y gran manifestació de l'ànima de la terra; és una altre passa cap a l'afirmació de la personalitat de Catalu- nya; y baix un altre punt de vista, és una gentíl ofrena que fé a la Patria la primera entitat chorat, l'«Orfeo Catalá», que és qui la ha iniciada.

De manera que la Festa de la Música Catalana no és pas una festa més, un acte, un motiu pera reunir gent y felshi sentir música; sinó que, novella y tot com és, es- devé, ja al néixer, transcendental y robusta, perque porta empena esperansadora y s'ha nodrit ab la sava d'un bon eplech d'anys de treball constant, encaminat a fer revivre el cant popular de la nostra terra. No és una festa de músichs solament, perque llavors ne diríam Festa de la Música, y no Festa de la Música Catalana. Música Cata- lana vol dir quelcom més que no és ex- clusiu dels que conreuan l'Art divinal, y que no's circumscriu a las inteligencias dels privilegiats. Música Catalana vol dir mú- sica nostra, de tots, del poble en la més exacta significació del mot.

Música Catalana és una manifestació de l'ànima d'aquet poble. És un sospir, un ge- mech, una rialla; empró sospirs, gemechs

y riallas del poble que prenen forma, si aixís pot dirse, y se succeeixen pera que's fills riuguin ab las riallas dels pares y plo- rin ab sas maleixas llágrimas, tot encami- nat a fer eterna la personalitat d'aquesta terra.

La veyéu la trascendencia d'aquesta Festa que l'Orfeo ha fet florir en la nostra ter- ra! Veyéu com ella, al ensemps que enca- mina y la aprofitables las iniciatvas dels homes amadors de la Música, se consti- tueix en sagrari guardador de l'ànima mu- sical de Catalunya!

Per tot aixó, els que no entenem en músi- ca, també la sentim y la volém nostra aquesta Festa.

Perque, encara que la música no's parli ab el llenguatge que deu parlar als privi- legiats, als seus sacerdots, ens parla ab el llenguatge del cor y'n el sotragueja y con- mou y ens porta a nostres ulls las llágr-

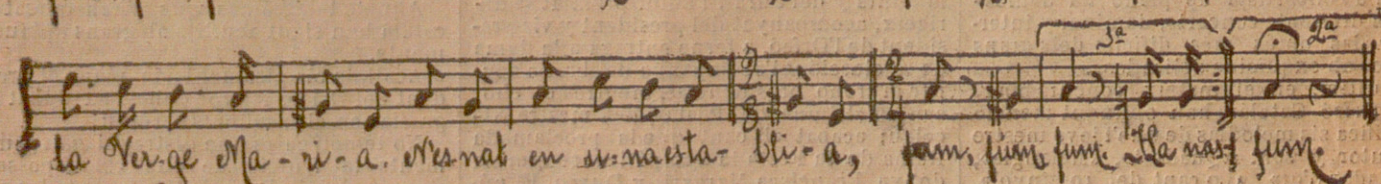
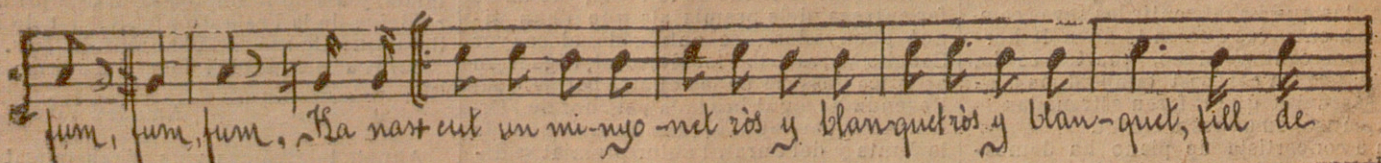
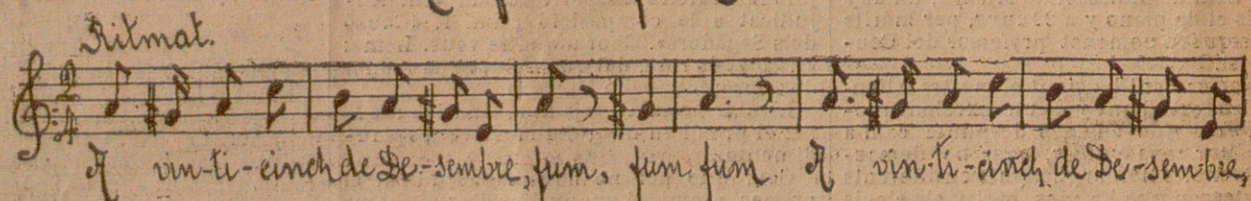
mas y a nostres llabris els somriures, que entreteixits ab els signes convencionals que no enteném, guarda perfectamen- la música catalana.

No's compadiu pas als que no entenem en música. Si sabessiu quin encant, quin goz inexplicable fruitx sentintia y no entenentia! Com s'hi sent l'ànima d'atreta, d'enamorada y de dolament esma-per- duda!

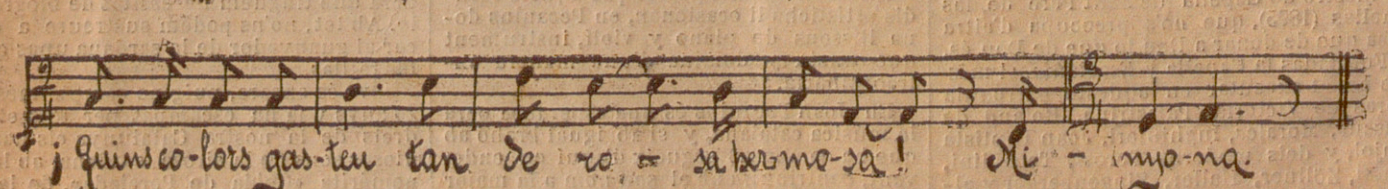
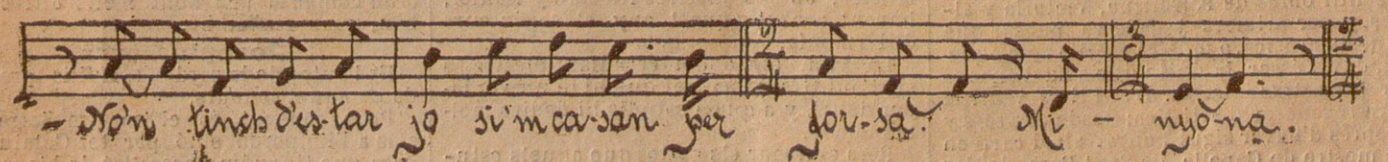
Y és que's profans, no som els més fi- dels adoradors; perque no entenem el seu mecanisme, la seva construcció, ens en- canta més la grandesa de lo ignorat y ens cor-pren més el nimbe de misteri que la circóna.

No podem fruit tota la bellesa, és cert, empró la fruit més verge, si se'm deixa dir, menys educada, més en escorça. No podem pas adorarla desde's setial, del presbiteri d'aquet gran temple del Ar-

Fum, fum, fum

Rosa del Tòllo.

musical, empré lo que hi fruíu adorant-la, arcebrats darrera les altes columnats. Lo que hi goséu cercant els llochs més ombrosos i més amagats.

Desd'aquí se'n ofereix boirosa i plena de misteri la magestat del Art. Y com més misteri's embolcalla, més goséu i més fideles no som, perquè la féns la engrandí.

Doixéu-noshi estar en els llochs invisibles. Que no'ns vegi ningú i que no vegem a ningú, nosaltres! No'ns desdormi un gesó del intel·ligent en el passatge que'ns ha corprés, y no'ns desencanti. No s'adongués ell de nosaltres y ens mirés ab esguard compassiu, al veure's extasiats passants per ait el defecte que ell haurá descobert!

Aixís la estimém els profans a la música nostra. Aixís ella'ns endolceix l'ànima y ens parla al cor. Ella és reliquiari de nostres records perquè cap com ella podrà servir a través del temps y entre les flexibilitats dels seus cants, la memoria de dias passats y de moments ditsosos que'l temps hauria esvalit.

Qué hndra, donchs, per nosaltres aquest Art divinal que desteix la obra del temps?

Quin misteri impenetrable para nosaltres hndra, que sas tonades ens retornin als temps ditsosos que anyorém, fentnos plorar ab els mateixos accents ab que abans ens havia fet somriure?

Es per tot aixó, per aquest encís ab que a tots ens atrau la música nostra, per aquest gran amor ab que a tots ens estima, que la Festa de la Música Catalana és la festa de tots. De tots és, perquè és un lloc de la nostra ànima, perquè és un sospir del nostre cor, y llegríes de nostres ulls y amargors y dolcesas dels nostres llabís.

Es un bés immens que'l poble tot envia a la excel·la música popular. Fentli ab tota l'ànima, que ella' recullirí y ens el tornará en noves harmonias...

Joseph M. FOLCH Y TORRES

Notas biográficas dels autors premiats

Joseph Sancho Marraco

Es el guanyador del segon premi consistent en 250 pessetas, del premi extraordinari de 200, y del accésit de 75 per les seves composicions «Canó dels segadors» (chor d'homes), «Adoro te devotes», motet para chor d'homes, y «Montanyas regaladas», canó popular harmonizada.

El jove mestre, puig no compta més que 25 anys, és ja conegut entre l'element musical per la seva facundia, puig en sa curta carrera musical té ja escrites més de trescentes composicions; entre ellas 177 de religioses y 121 de profanes.

En Sancho Marraco ha sigut premiat ja en molts certaments, entre altres a Madrid, Cádiz, Valencia, Barcelona, etc.

Va comensar els seus estudis musicals que era un nen encara, entrant a la capella de música de Jesús de Gracia, ahont comensá a aprendre solfeig, que seguí més tard baix la direcció del seu oncle el mestre Marraco, ingressant a la capella de música de la Catedral.

Més tard va estudiar piano y composició ab el mestre de capella de Sant Pere de Sant Miquel y Sordani, y entre aquell y el seu oncle varen ensenyar-li l'orga y la instrumentació.

La disposició que'l jove mestre tenia per la música feu guanyar-li la plassa d'organista de la iglesia de Sant Agustí y la de armonium del quintet que toca al teatre Romea; aquí va entrarhi a la edat de 19 anys.

Peró las obras musicals den Sancho Marraco no han acabat aquí; a més de las esmentadas, té compostas vuit missas, algunas d'ellas molt notables que figuren en el repertori d'acreditadas capellas de Catalunya.

Ab aquest triomf obtingut als Jochs Florals de la Música Catalana, el jove mestre hauria deixat ben cimentada la seva personalitat musical si no la tinguéss ja guanyada.

Domingo Mas y Serracant

El mestre Mas y Serracant és prou conegut a Barcelona para que'ns entretinguem a ferli nosaltres la biografia. Prou s'ha donat a conèixer ell ab son propi esforç, ja component ab conciencia obra's religioses d'un carent d'interès musical, ja en diferents obres profanes que han obtingut l'aplaus d'iniciats y lleics. Y fins encara, ha sabut consolidar la seva fama posant a una altura envejable la jo notabilíssima Capella de Sant Pere de las Puellas.

Comensá el mestre la seva carrera artística entrant a la Capella de música de la Catedral, en quina Escolania va estudiar solfeig durant molts anys, encarregant-se més tard de la direcció de la mateixa per encàrrec del mestre Marraco, del que n'era deixeble predilecte.

El piano va estudiarlo ab el mestre Bau, obtenint com a fruit dels seus estudis un primer y segon premi.

En la orga, que hi obtingué senyals triomfals, hi fou iniciat pel mestre Candi, guanyant la plassa d'aquest instrument. Sant Agustí, quan encara era jove, sent l'admiració d'intel·ligents y mestres, que al sentir las sevas improvisacions, s'havien interessat para saber qui era l'organista, fins a ferse companyar al Chor y es-trenyer entre sos brassos al novell mestre. Entre aquests recordem als mestres Grana-dos, Arnau, Giró, Bau, y altres personas que'ls diu-nosges acostumava a oír missa en aquella parroquia.

Allí feu els primers focs en la música religiosa exultantes baix la direcció del mestre Marraco una missa a dos chors, composta para la Festa Patronal.

El estudi d'Harmonia va ferli baix la direcció dels mestres Balart y Pedrell, encarregant-li aquest últim la organissació y direcció dels chors interiors d'aquellas sabies conferencies donadas per l'esmentat mestre al nostre Ateneu l'any 1893.

Per primera vegada en Mas va conèixer y sentir obras de Palestrina, Victoria y altres, y per primera vegada va pensar que aquesta música, o música escrita com aquella, devia ésser la única que s'h'executava en nostres iglesias. D'allí li va venir la seva regeneració artística; desd'allavors y després d'haver sigut honrat ab el carrec de mestre de Capella de Sant Pere de las Puellas (1895), que no's preocupa d'altra cosa que de donar a Deu lo que de Deu és.

Formadas la Capella y Escolania, el mestre ha fet executar en aquesta parroquia obras de Victoria, Palestrina, Roland de Lassus, Morales, Inghini, Joan Baptista Pujol, y d'altres moderns Parosi, Tebalini, Bossi, Zöllner, Haller, Singenberger y altres.

Hem senyalat ja al mestre Mas com a compositor; no més cal afegir que la majoria d'obras que ha escrit son de caràcter religiós, entre ellas quatre missas de Gloria, sis de Requiem, Te-Deums, Motets, Salves, Benedictus, etc. Ha compost també una preciosa Marxa Eucarística sobre'l Tantum Ergo, para ser cantada al elevar a Deu, a fi de desterrar la Marxa Real, ja que tots els himnes nacionals están prohibits a las iglesias.

En l'ordre profa té diferents cançons catalanes, marxes nupcials, melodias, armonisacions de cançons populars, etc.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre lletre den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó

Joaquim Grant

Es l'autor de las «Melodias» para cant y piano que han obtingut el premi del Ateneu Barcelonés.

Es també de soca de músichs. El seu pare és molt conegut a Reus, d'hont també és fill el jove mestre, hont se pot dir que no hi ha ningú que no recordi las delica-das harmonias del clarinet de'n «Florin», nom ab que era conegut mentres va viure a n'aquella ciutat.

Es clar que en Grant, havent nascut entre solfas lo més natural era que hagués segut pel cant que'l portava la corrent, però no fou aixó la que desparí en ell las sevas aficions musicals. Fou un acontexi-ment ocorregut a la casa del clarinet: la entrada d'un piano de taula, pago o comisió d'uns instruments que havia fet ven-dre'l pare del nostre Grant. El noy que no havia pogut may arrencar sons del clarinet de son pare, va veure que passant els dits per sobre las teclas no treya harmonias que'l feyan sentir ab una intensitat que ell mateix no podia explicar-se. Desde

Fill d'aquell bonich tros del Empordá, als cinch anys va comensar els seus estudis musicals a la Escola dels comtes de Perelada; als nou ja componia la seva primera sardana, y als onze ja era prou abí; va deixar d'assistir a la escola para entrar a la còpia de que avuy és director.

Quan tenia quinze anys ja va dalir-se para la regeneració de la nostra música y junt ab el seu germá Miquel varen reformar la «Còpia de Perelada»; que quedá constituída en la forma que ho está encara. D'aixó fa catorze anys y la «Còpia de Perelada» és encara avuy la que porta la devantera de las del Empordá y fou la que en el concurs de coblas celebrat a Barcelona en las memorables festas de la Mare de Deu de la Mercé d'ara fa dos anys va obtenir el primer premi.

Desde l'edat de 15 anys va entrarhi la afició de compondre sardanas, la que li dura encara, tenintne escrites més de 150. D'aquestas, las que més han sobresortit son las següents:

«Lo despertar d'un somni», «Sospirs del

MON FOÇAR

Lema. Anhel

M. 50 = d. Pesant.

Melodia premiada, original den Joaquim Grant

Canigó, ab quina entitat prengué part en el Concert Wagner donat per l'Associació Wagneriana, cantantse la Consagració del Sant Graal del Parsifal, quina associació d'agra-dia, li enviá un magnífich retrato del mestre de Bayreuth, y el títol honró de soci honorari.

En els Jochs Florals de la Música Catalana li han premiat el motet a veus mixtes «Christus factus est».

Aquesta és a grans pinzelladas la vida musical del mestre, honra ja de la música de la nostra terra.

Joaquim Pecanins

Es el més jove dels premiats, puig no compta més que 21 anys. Fill del Lluissanés ha concorregut a la crida del Orfeó Catalá ab un recull de cançons de la terra aplegadas y armonizadas ab l'amor del que ordena els records de la seva infantesa. Y el jurat ha premiat el seu treball que té a enquistat ab noves obras l'aplech d'armonias encantadoras que revelan l'ànima catalana.

En Joaquim Pecanins prové de nissaga de músichs, puig que ja ho era son avi, que l'iniciá en els primers passos d'aquest art. Vingué després a Barcelona, sent un nen encara, ingressant al Conservatori del Liceu, hont estudiá baix la direcció del mestre Lamotte de Grignon.

Més tard se'n aná a Vich, hont va seguir els seus estudis musicals ab el mestre Bosch, director de la Banda municipal d'aquella ciutat. En una temporada que passá al seu poble natal, Prats de Lluissanés, s'encarregá de la direcció del «Orfeó Lluissanés», que dirigí el mestre mossen Miquel Serra, y per consell d'aquest senyor vingué a Barcelona para fer estudis superiors d'aquest art, para'l qual sembla que Deu l'ha cridat.

Aquí estudiá a la Escola Municipal de Música, ab els mestres Nicolau y Daniel, havent acabat aquest any el segon curs d'Harmonia.

La gran afició del estudiant-mestre és el «Cant Gregorià»; pel que hi té un verda-dere deliri, y a quals estudis li dedica molta atenció.

Para sufragar els gastos que aquests estudis artístichs li ocasionen, en Pecanins dona lliçons de piano y violí, instrument que conèix y domina d'una manera extraordinaria.

En Joan Pecanins és una esperansa para la música catalana, y si ab igual branhó ab que ha comensat sequeix d'aquí en endevant, contribuirá ab el seu nom a la major gloria de nostra estimada Catalunya.

llavor: tots els vehins ja sabían quan el noy era a casa seva puig prou ho deya el piano que no parava de tocar.

Aixó va decidir al seu pare a donarli un mestre y l'autor de las «Melodias» premiadas va aprendre a desxifrar aquells gero-grífichs que deyan cosas tan bonicas, baix la direcció del mestre Ginart, que l'ensen-yá també de ferlas dir pel modest piano.

Desde allavors en Grant va trobar-se al seu centre, y estudiava a tothora ab dalt, escudriyant el pensament dels grans mestres del classicisme.

Aixís passá algun temps, fins que la seva familia determiná venir a Barcelona. Aquí va ser presentat al mestre Morera, estudiant ab ell Harmonia per espay de nou o deu mesos, temps que li van permetre'ls estalvis que havia fet; després... fins avuy se las ha campat sol. Tot sol va estudiar el contrapunt ab l'aussili d'un tractat estranger. Té tot just 22 anys y ha compost ja algunas obras notables, com son scherzos, sonatas, etc. Aquestas son generalment para piano, que és l'instrument que més conèix, per més que té per l'orquestra un verdader deliri, però la coneix poch; és devot admirador de Huendel y Bach, dels que intenta, y moltes vegades ho logra, arrencar-ne l'esperit musical.

Peró totas aquestas il·lusions d'artista, tota aquesta aspiració d'un ideal que no trigar el jove mestre conseguirá, no té altre punt de partida, avuy per avuy, que... fer ballar flamenques en un cafet del carrer de Baix; però és lo que ell diu: «No vuli anar a sentir ópera, porque a lo millor me donarían gat per llebre; al café ja sé que tot és dolent».

Peró en Grant anirá lluny y será dels que fan rullio; las «Melodias» que ha compost sobre la lletra del jove poeta amic seu Felip Coscolla, son el primer pas formal en la brillant carrera que'ns promet. Prou ho diu el mestre Pedrell que aquest bran comensa per hont molts altres acaban, quan acaban bé.

Joseph Serra

Es l'autor de la sardana «Idilli» premiada en aquest concurs.

Prou conegut és el mestre Serra, no sols a l'Empordá sinó per tot Catalunya, para que tinguéu necessitat de biografiar-lo. Ab tot, no'ns podem sustreure a dedicar al guanyador de la sardana unas quantas raelias.

Jove és encara, puig no compta més que 29 anys y ja ha escampat per tots els indrets de la nostra Catalunya els harmoniosos sons de la airosa sardana, ab la benemèrita «Còpia de Perelada», de la que n'és director.

com, «Perlas y diamantes», «Una cansoneta al Tor», «La Pubilla Ampurdanesa» (que és la que varen tocar de llurs elecció en el concurs de la Mercé) y «La reina de las flores». Ademés de las sardanas, ha escrit el mestre diferents fantasias para concert, alguns juguets chorals y altres pessas de menor interés.

Frederich Alfonso

Guanyador del premi ofert per l'Orfeó Catalá a la millor canó popular harmonizada.

Encara que jove, puig no té més que 25 anys, y fill de Valencia, conèix, viu y sent la música catalana com si fos fill de la nostra terra. Bona prova n'és l'harmonisació que li han premiat, «Els estudiants de Tòsca».

Desde la edat de set anys que's dedica a la música, havent ingressat allavors a la Escola Municipal de Música de Valencia, que dirigí el mestre Senis. Més tard, y sempre ab notas de «sobresaliente», estudiá a la mateixa ciutat, ab els mestres Penella, Marcos, Valls y Ubeda, fins al any 1893 que va venir a Barcelona ingressant al Conservatori de Música del Liceu, ahont estudiá'l piano, teoria musical, harmonia y composició, contrapunt y fuga, orga y «Música de Camera» ab els mestres Buyé, Sánchez Gavanach, Nicolau y Daniel, guanyantse tots els primers premis dels cursos que estudiá, las medallas, diplomas y mencions honoríficas.

A la edat de 17 anys obtingué, per oposició, el títol de professor de Música; un any després el de piano y a 22 anys, per mérits de carrera fou nomenat professor del Conservatori.

Y no solament ha sigut el mestre Alfonso un bon estudiant y és un excel·lent professor, sinó que ademés desputa com a compositor gens vulgar, com ho demostren els molts llors guanyats en diferents concursos en que ha pres part y els elogis que li ha tributat la crítica en las diferents vegadas que ha fet sentir las sevas composicions, entre las que en té de molt hermosas para cant y piano, quartet, corda, etcétera; havent compost també duas preciosas sarsuelas que li foren estrenadas ab molt aplaus en aquesta ciutat.

Com a concertista de piano ha demostrat en diferents concerts, dominiar y interpretar las obras més difícils dels grans mestres ab exquisida delicadesa.

Per últim, en el mateix concurs obert per l'Orfeó Catalá, han obtingut menció honorífica sis melodias de que'l jove mestre n'és autor y son: «Cuadrito», «Melangias», «Lo flador d'ora», «Lo cant del rossinyol», «Canó de Maig» y «Lo somni de Gentils».

L'acte de la festa

Desde molt abans de l'hora anunciada, el teatre estava plé que no hi cabia una ànima. Paleos y bulacas estavan ocupats per hermosas senyoras y senyoretes elegantment habilladas ab vaporosos trajos que ab sas tonalitats clares y alegres donavan una nota molt simpática y atractiva a la festa.

El teatre presentava un cop de vista magnífich. El senyor Brosa y Sangerman, baix quina direcció ha corregut l'edifici del escenari y platea, ha sabut treure un gran partit de las condiciones del local. L'escenari estava engrandit fins arreu dels palcos de prosceni, cobrint tota l'orquestra. Al fons s'hi aixecava magestuós un rich trono que més tard ha ocupat la Reina de la festa, desde quin lloch ha entregat els premis als autors de las obras premiadas.

El trono ha sigut construït expressament para aquesta festa al taller del senyor Brosa; las sevas línies generals, així com l'ornamentació del dossier, lligam y molt bé ab la decoració del teatre. També ha sigut pintat pel mateix senyor un artístich tapís que penjaba del centre del escenari ab la següent inscripció: «Festa de la Música Catalana». A cada costat del trono y seguint tot el perímetre de l'escenari, s'hi aixecavan artístichs grups de plantas tropicals que acabavan a la part anterior ab duas colossals banderas, catalana la una y de Barcelona l'altra.

En els llochs més visibles del prosceni y voltats de palmeres s'hi destacavan a una y altra banda la senyora del Orfeó Catalá y un magnífich bust del immortal Clavé.

Occupavan llochs al escenari en un cantó, la Junta Directiva del Orfeó Catalá presidida per don Joaquim Cabot, acompanyant dels senyors Moragas, Millet, Comella, Salvat, Bonet, Vives, Lopez, Sabatés, Doménech y Folch; y a l'altre'l jurat calificador del Concurs, compost dels senyors Pedrell, Millet, García Robles, Nicolau y Daniel.

Occupavan també llochs de preferencia, el regidor catalanista senyor Mas, en representació del alcalde; el senyor Pascó representant l'Ateneu Barcelonés, una comissió del Orfeó de Sans y altres representacions d'entitats musicals y catalanistas. El resto estava ocupat per las tres seccions del chor del Orfeó disposats al voltant del Trono que ocupa la Reina de la Festa.

La sala estava aiximateix completament transformada. De l'alt del sostre penjavan per tot el vol de la ferradura, colossals banderas, entre las que s'en veyan moltes de las quatre barras, que anavan a replegar-se al cim dels pilars del segon pis, lo que donava al sostre l'aspecte d'un colossal dossier extés sobre la platea.

Els pilans que sostenen els pisos del teatre estavan enramats ab redoltes de gemadas euras, y d'una altra, en tot el primer pis, l'ampit dels palcos estava amagat sota un teixit de flors y fullatge que formava a intervals ben combinats grups. Per tota la barana del segon hi penjavan unas garlandas que anavan a lligarse a cada piló en artístichs llassadas.

El vestíbol y saló dé descans, transformats en jardins pels grups de colossals palmeres y altres plantas, produïa, com el resto del teatre, un rich y esplendient efecte.

L'hora anunciada estava ja arribada, als jardins del teatre la Junta del Orfeó, Jurat calificador, Chor y representants de entitats convidadas al acte, els quals, precedits de la Senyera, s'han dirigit al escenari a ocupar els llochs previnguts, entre els aplausos de la concurrencia.

Las senyoretes anavan abilladas ab las airoes mantellinas blanques que tan bé escau a las noyas de la nostra terra.

A seguit el president del Orfeó, senyor Cabot, ha declarat oberta la festa, evocant la memoria del immortal cantor Clavé y dedicantli el primer brot de llorer d'aquells Jochs Florals y el primer aplauso. El president del Orfeó posa una artístich branca de llorer al buste den Clavé entre ls aplaudiments de la concurrencia.

El mestre don Felip Pedrell, president del jurat, s'aixeca a llegir el discurs d'obertura, y és saludat ab una llarga ovació. El treball del jurat musical és, pla de pensaments magnífichs ab els que ha fressat l'importancia que aquest acte té no sols para la música sinó també para la nostra catalana ja que desperta l'amor envers el clam que surt del cor del poble. Diu que l'Art de la música popular catalana ha establert un lligam de germanor entre'l poble y l'artista.

Acaba el mestre Pedrell dedicant un elogi al chor del Orfeó, puig ell ab la seva tasca representa el Chor de la Fé, de la Patria y del Amor.

Al acabar el seu treball, el president del Jurat ha sigut objecte d'una perllongada ovació.

Després el director del Orfeó Catalá, don Lluís Millet, ha llegit una ben escrita Memoria, en la que fa notar las bellesas y defectes que contenen las obras premiadas, fent un rahonat y clar estudi de las mateixas, y ha acabat atiant als autors premiats a seguir el camí ab tanta empena comensat y a tots els músichs en general, per que en anys successius no deixin de concórrer a n'aquesta lluita noble, porque així honrarán a l'art que coneixen y a la Patria.

Després de llegida la Memoria del mestre Millet, el secretari del Orfeó Catalá, don Antoni de Sabatés, dona lectura al següent veredict:

I. Premi de 500 pessetas, a la millor y més important composició para chor mixte. No s'adjudica.

II. Premi de 250 pessetas, a la millor composició para chor a veus d'home, inspirada en lletre d'esperit catalanesh. Adjudicat a la composició núm. I, «Canó dels Segadors». Chor a quatre veus. Lema: «Lo blat és rosa», del que n'urt guanyador don Joseph Sancho Marraco.

L'autor premiat puja al escenari a recollir el premi en mitg d'una salva d'aplaudiments.

Com que per no haverse adjudicat el primer premi, el guanyador d'aquel havia de nomenar la Reina de la Festa, que ha de fer entrega dels premis als que n'han sigut guanyadors, és entregada al senyor Sancho Marraco la Flor Natural, lligada ab artístich llassada de las quatre barras, quall llegendia ha sigut brodada pel chor de l'Orfeó. Acompanyat d'alguns individus de la Junta y del Jurat, l'autor premiat se dirigeix, acompanyat del president y vis-president de l'Orfeó, a ferne entrega a la dama de sa elecció y l'acompanya del bras a ocupar el trono presidencial, mentres el chor canta l'Himne del Poble, del mestre Nicolau; acabat el cant queda proclamada Reina de la Festa la simpática senyoreta donya Francisca Margerit y Durán. El públich esclata ab una salva d'aplaudiments.

El chor canta la canó den Sancho Marraco, que és ovacionada.

El tercer premi de 250 pessetas, ofertes pel senyor cardenal-bisbe de Barcelona, doctor don Salvador Casañas, a la millor composició religiosa en forma de motet, para chor a veus d'home o chor mixte s'ha adjudicat al número 73, «Christus factus est», motet a quatre veus mixtas para la festa del Dijous Sant. Lema: «La música sagrada té de ser santa y per tant exclourit tot lo profa. Motet propi de S. S. Pio X». Na resulta autor don Domingos Mas y Serracant, que va a recollir el premi entre mitg de grans aplaudiments.

S'executa la seva obra, que és escoltada ab verdader fruïcio y molt aplaudida al acabar.

Premi extraordinari de 200 pessetas, adjudicat al número 9, «Adoro te devotes» motet al Santíssim Sacrament, a quatre veus, lema: «Cibum turbæ duodenæ sedat suis manibus», den Joseph Sancho Marraco.

La composició premiada és també molt aplaudida.

Accésit de 100 pessetas, adjudicat al número 93, «Peccantem me quilibet». Responsorium para chor mixte. Lema: «U per oblectamenta aurium infirmum animus in affectum pietatis assurgat». Autor, Francisco Araso.

Mencions honoríficas al número 67, «Verbum caro», a cinch veus. Lema: «Una composició religiosa será més sagrada y litúrgica quant més s'assimili en aire, inspiració y valor a la melodia gregoriana. Plus X y al número 96, motet para chor mixte. Lema: «Lamentatio».

IV. Premi de 25 pessetas, ofertes per l'Ateneu Barcelonés, a la millor colecció de melodias originals para cant y piano. Adjudicat al número 90, «Melodias», que conté las següents: «Mon fessor», «Canó», «Crepuscle», «Anyoransa», «Poncella», y «El Llorer». Autor, Joaquim Grant.

El premiat acompanya al piano las sevas «Melodias», que cantan la senyoreta Mercé Badia y els senyors Coll-de-Collet, Pascual y Pascual. El públich ha escoltat ab religiosa atenció las hermosas melodias den Grant, y al acabar li ha tributat una ovació, regentse obligat a repetirne algunas para acallar els aplausos.

Accésit de 100 pessetas al número 102, «Cançons catalanes. Lema: «Tempore laudescent flores, et tempore surgunt. Ovidius». Autor Joseph Cogli, prebete. Han cantat las melodias premiadas la senyoreta Fonollar y el senyor Bosch, sent molt aplaudits.

Altres accésits de 100 pessetas al número 112, «Colecció de melodias». Lema: «L'Art enlaira la vida». Autor Francisco Montserrat. Aquest acompanya al piano las sevas cançons, que canten la senyoreta Pinell.

Menció honorífica al número 48, «Colecció de melodias». Lema: «Els nostres desigs troben en nos brassos y cor, formada en ells, mos antis inspiris. Francesch Pujols».

V. Premi ofert pel Centre Excursionista de Catalunya a la més important colecció de cançons populars de Catalunya o dels diversos territoris about la nostra llengua és parlada. Adjudicat al número 114 «Recull de cançons populars». Lema: «Vox populi», del que n'urt guanyador don Joaquim Pecanins.

D'aquel recull, el chor del Orfeó, no canta duas que publicuem en aquest número: «Rosa de Faltó» y «Hum, Fum, Fum», haventse de repetir la paraula de

aplaudir.

VI. Premi ofert per la Unió Catalanista a la millor y més típica sardana para còpia emporanesa, és adjudicat al número 63 «Idilli», sardana llarga. Lema: «Amor», del que n'ha sigut guanyador don Joseph Serra, director de la còpia de Perelada.

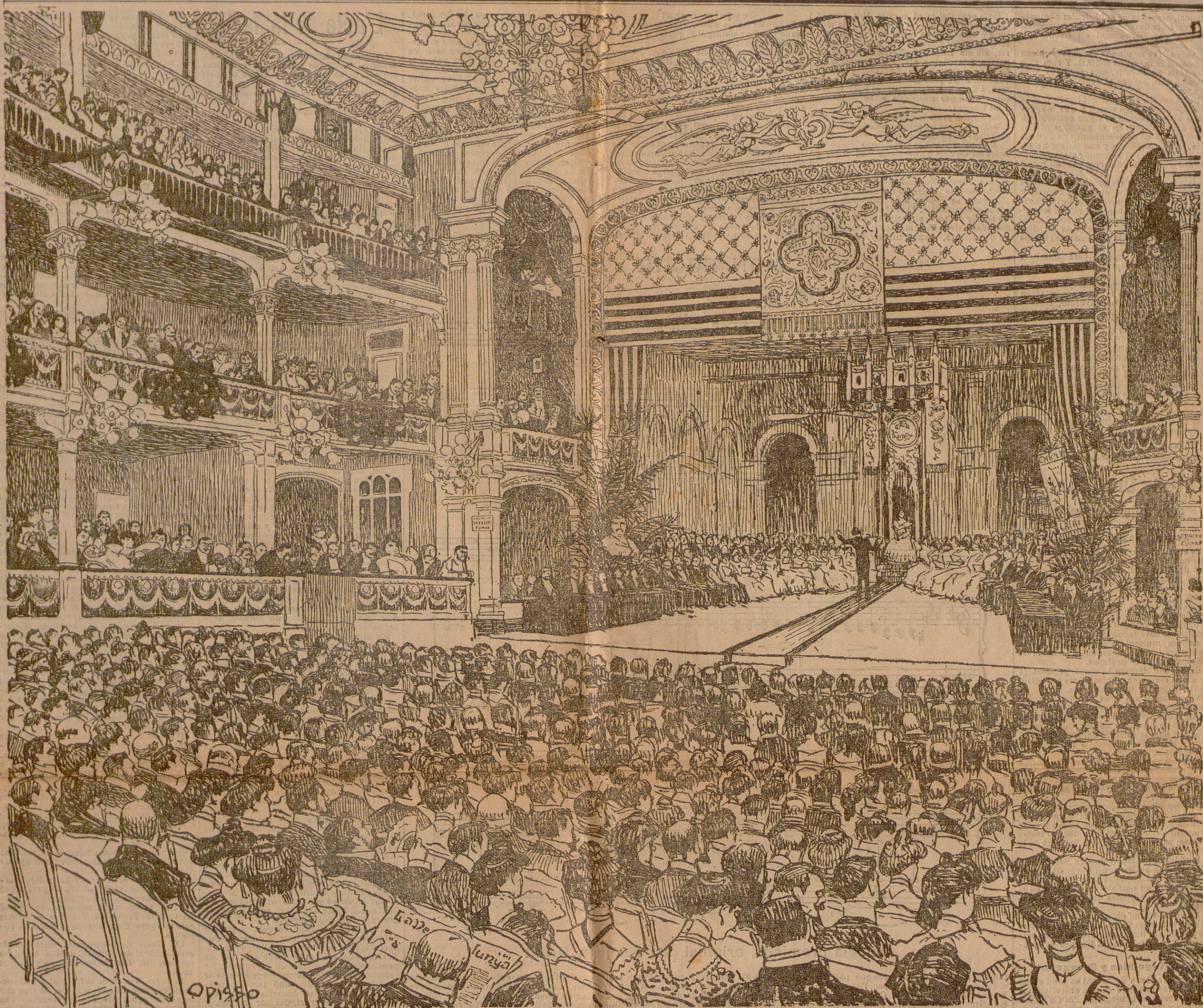
Una nudrida còpia executa la sardana premiada, que és aiximateix molt aplaudida.

VII. Premi ofert per la Lliga Regionalista al millor cant patridílich para chor d'home o mixte. No s'adjudica.

VIII. Premi ofert pel soci del Orfeó doctor don Frederich Vilas a la millor sardana para chor a veus solas. No s'adjudica.

IX. Premi de 150 pessetas, ofert per la secció coral del Orfeó Catalá a las duas cançons més ben harmonizadas per chor mixte.

El Jurat, fent ús de la facultat que li concedí el Cartell de convocatoria, ha llingat a bé parir aquest premi, adjudicantne una meitat a la canó «Els estudiants de Tòsca», primera del núm. 29. Lema: «... lo sol del tristesa que amotona ten temps l'any me mia, com lo abnols del cel se va des-fent...» (Canigó, Verdaguer). Autor, Frederich Alfonso. L'armonisació d'aquesta canó popular ha entusiasmat en gran manera al públich, que no ha parat d'aplaudir fins que l'autor ha sortit a las taulas.

La sala de Novetats en l'acte de la festa. Per Ricart Opisso

la Montanya», del insigne mestre que avuy ha presidit la festa. Al cap de poch l'Associació Musical de Barcelona ho feya ab el quadern de «Melodías Catalanas» del que ara és son director mestre Lamotte de Grignon, menudejant després els concursos ahont eren sollicitats nostres músichs. L'estímul ha fet treballar forsa y despertar instints fàcils a la composició, essent la festa anyal que l'Orfeó patrocina la lluita noble y necessaria pera acabar de decidir una corrent ja de temps iniciada.

Hem dit que en la primera ràfega havien acudit brava lluitadors y ho repetim ab satisfacció: quantas composicions de les premiadas ha deixat sentir l'Orfeó Català al teatre de Novetats, eus han deixat impressió agradosa; totes en el fer portan medi abundos de harmonia catalana.

Potser el desitj, l'influència d'aquella sala caldejada per l'esperit catalaneshc de

nostres aficions haurà pogut indiar un sentiment pera apaibagarne un altre; tal volta las produccions d'aquell certamen siguin massa concretes, puntes musicals en sa majoria quin desenvollop podria continuar-se; però ningú en hi negarà inspiració y correcte fer, lo qual és prou pera abundar-hi la bellesa. En tot cas satisfets els organitzadors d'una primera festa que atals obres pot premiar, deuen sols demanar a las futures igual entusiasme; la mateixa corrent; ja és prou.

Pera en Mas y Serracant, pera en Sancho Marraco, pera en Grant, Alfonso, Pecanins, Serra, pera tots els llorejats sentim l'entusiasme que desperta una causa hermosa. El Orfeó Català y ells han completat el renaiement d'aquells quants poetes isolats de mitj sigle passat. Mentre viuen las nacions hi há qui las canta; donchs per la sort de Catalunya no hem de témer.

Desde avuy dos vincles poderosos cantaran la Patria un día determinat de l'any, el de la poesia, el dels avis, y el que's joves avuy institueixen: Els Jochs Florals de la Música.

M. de URGELLÉS.

La festa de tots

La instauració de la Festa de la Música Catalana, és una nova y gran manifestació de l'ànima de la terra; és una altre passa cap a l'afirmació de la personalitat de Catalunya; y baix un altre punt de vista, és una gentil ofensa que fa a la Patria la primera entitat coral, l'Orfeó Català, que és qui la ha iniciada.

De manera que la Festa de la Música Catalana no és pas una festa més, un acte, un motiu pera reunir gent y felshi sentir música; sinó que, novella y tot com és, esdevé, ja al néixer, transcendental y robusta, perquè porta empena esperansadora y s'ha nodrit ab la sava d'un bon aplech d'anyes de treball constant, encaminat a fer revivre el cant popular de la nostra terra. No és una festa de músichs solament, perquè llavors no diriam Festa de la Música, y no Festa de la Música Catalana. Música Catalana vol dir quelcom més que no és exclusiu dels que coneu l'Art divinal, y que no's circumscriu a las inteligències dels privilegiats. Música Catalana vol dir música nostra, de tots, del poble en la més exacta significació del mot.

Música Catalana és una manifestació de l'ànima d'aquet poble. És un sospir, un gemech, una rialla; empró sospirs, gemechs

y riallas del poble que prenen forma, si aixís pot dirse, y se succeïxen pera que's fills riguin ab las riallas dels pares y plorin ab sas mateixas llàgrimas, tot encaminat a fer eterna la personalitat d'aquesta terra.

La veyeu la transcendència d'aquesta Festa que l'Orfeó ha fet florir en la nostra terra! Veyeu com ella, al ensemps que encamina y fa aprofitables las iniciatives dels homes amadors de la Música, se constitueix en sagrat guardador de l'ànima musical de Catalunya!

Per tot això, els que no entenem en música, també la sentim y la volèm nostra aquesta Festa.

Perque, encara que la música no's parli ab el llenguatge que deu parlar als privilegiats, als seus sacerdots, ens parla ab el llenguatge del cor y'ns el sotragueja y comou y ens porta a nostres ulls las llàgrimes

mas y a nostres llabris els somriures, que entreteixits ab els signes convencionals que no entenem, guarda perfectament la música catalana.

No's compadim pas als que no entenem en música. Si sabessiu quin encant, quin goig inexplicable's frueix sentint-la y no entenent-la! Com s'hi sent l'ànima d'aquella, d'enamorada y de dolament esma-perduda!

Y és que's profans, no som els més fàcils adoradors; perque no entenent el seu mecanisme, la seva construcció, ens encanta més la grandesa de lo ignoral y ens corren més el nimbe de misteri quela circonda...

No podem fruir tota la bellesa, és cert, empró la fruim més verge, si se'm deixa dir, menys educada, més en escorça...

No podem pas adorarla desde's seial, del presbiteri d'aquet gran temple del Art

Fum, fum, fum

Ritmat.

vin-ti-cinch de De-sembre, fum, fum fum vin-ti-cinch de De-sembre,

fum, fum fum. La nartut un mi-nyo-nel ros y blanquetós y blan-quet, fill de

la Verge Ma-ri-a. Mes nat en v-nasta-bli-a, fum, fum fum La nart fum

Rosa del Tòllo.

Joch a joch.

Ro-sa del To-llo i per que estamplo-ro-sa?

-Donc finsq's des-tar jo si'm cansan per jor-sa. Mi-nyo-na.

i Quins co-lors gas-tau tan de ro-sa her-mo-sa! Mi-nyo-na.

musical, empré lo que hi frum adorant, arrears darrera les altíssimes columnes! Lo que hi gosam cercant els llochs més ombrosos i més amagats!

Desde allí se'n ofereixen boirosa i plena de misteri la majestuositat del Art. Y com més misteriós esdevé, més gosam i més fidel no som, perquè la fèns la engrandeix.

Deixem-nos estar en els llochs invisibles! (Que no ens vegi ningú i que no vegem a ningú, nosaltres! No ens destorbi un gest del intel·ligent en el passatge que ens ha còrrer, y no ens desencanti. No s'adonem d'ell de nosaltres y ens mirés ab esguard compassiu, al veurem extasiats passants per allò el defecte que ell haurà descobert!

Així la estimem els profans a la música nostra. Així ella ens enduïa l'ànima y ens parla al cor. Ella és reliquiari de nostres records perquè cap com ella podrà servir a través del temps y entre les flexibilitats dels seus cants, la memòria de dies passats y de moments ditsosos que'l temps hauria esvaït.

Què tindrà, donchs, per nosaltres aquest Art divinal que desitjaix la obra del temps?

Quin misteri impenetrable per nosaltres tindrà, que sas tonades ens retornin als temps ditsosos que anyorim, fentnos plorar ab els mateixos accents ab que abans ens havia fet sonar!

Es per tot això, per aquest encís ab que a tots ens atrau la música nostra, per aquest gran amor ab que a tots ens estima, que la Festa de la Música Catalana és la festa de tots. De tots és, perquè és un boci de la nostra ànima, perquè és un sospir del nostre cor, y llàgrimes de nostres ulls y amargors y dolceses dels nostres llavis.

Es un bés immens que'l poble tot envia a la excel·la música popular. Premi ab tota l'ànima, que ella'l recullirà y ens el tornarà en noves harmonies...

Joseph M. FOLCH Y TORRES

Notas biográficas dels autors premiats

Joseph Sancho Marraco

Es el guanyador del segon premi consistint en 250 pessetas, del premi extraordinari de 200, y del accésit de 75 per las sevas composicions: «Cansó dels segadors» (chor d'homes), «Adoro te devote», motet per chor d'homes, y «Montanyes regalades», cansó popular harmonizada.

El jove mestre, puig no compta més que 25 anys, és ja conegut entre l'element musical per la seva facundia, puig en sa curta carrera musical té ja escrits més de trescentas composicions; entre ellas 177 de religioses y 121 de profanas.

En Sancho Marraco ha sigut premiat ja en molts certaments, entre altres a Madrid, Cádiz, Valencia, Barcelona.

Va comensar els seus estudis musicals que era un nen encara, entrant a la capella de música de Jesús de Gracia, abont comensà a aprendre solfeig, que seguí més tard baix la direcció del seu oncle el mestre Marraco, ingressant a la capella de música de la Catedral.

Més tard va estudiar piano y composició ab el mestre Serracant, y entre aquet y el seu oncle varen ensenyar-li l'orga y la instrumentació.

La disposició que'l jove mestre tenia per la música feu guanyar-li la plassa d'organista de la Iglesia de Sant Agustí y la de armonium del quintet que toca al teatre Rómex; aquí va entrar-li a la edat de 19 anys.

Però las obras musicales den Sancho Marraco no han acabat aquí; a més de las esmentades, té compostas vuit missas, el grup d'ellas molt notables que figuren en el repertori d'acreditadas capellas de Catalunya.

Ab aquet triomf obtingut als Jochs Florals de la Música Catalana, el jove mestre hauria deixat ben cimentada la seva personalitat musical si no la tingués ja guanyada.

Domingo Mas y Serracant

El mestre Mas y Serracant es prou conegut a Barcelona per que's han entretingut a ferli nosaltres la biografia. Prou s'ha donat a conèixer ell ab son propi esforç, ja component ab conciencia obres religioses d'un cayent francament místich, ja en diferents obres profanas que han obtingut l'aplaus d'iniciats y llechs. Y finalment, ha sabut consolidar la seva fama posant a una altura envejable la ja notabilíssima Capella de Sant Pere de las Puellas.

Comensà el mestre la seva carrera artística entrant a la Capella de música de la Catedral, en quina escola va estudiar solfeig durant molts anys encara regentant més tard la direcció de la mateixa per encàrrech del mestre Marraco, del que n'era deixeble predilecte.

El piano va estudiar-lo ab el mestre Bau, obtingut com a fruit dels seus estudis un primer y segon premi.

En la orga, que hi obtingué senyalats triomfs, hi fou iniciat pel mestre Candi, guanyant la plassa d'aquest instrument a Sant Agustí, quan encara era jove, sent l'admiració d'intel·ligents y mestres, que al sentir las sevas improvisacions, s'havien interessat per saber qui era l'organista, fins a ferse acompanyar al Chor y estrenyent entre sos braços al novell mestre. Entre aquests recordem als mestres Granados, Arnaú, Giró, Bau, y altres personas que's diumenges acostumaven a oír missa en aquella parroquia.

Allí feu els primers fochs en la música religiosa executantse baix la direcció del mestre Marraco una missa a dos chors, composta per la mateixa Patronat.

Els estudis d'harmonia va ferlos baix la direcció dels mestres Balart y Pedrell, encarregantli aquest últim la organització y direcció dels chors interiors d'aquelles sabies conferencies donadas per l'esmentat mestre al nostre Ateneu l'any 1893.

Per primera vegada en Mas y Serracant y sentir obras de Palestrina, Victoria y altres, y per primera vegada va pensar que aquesta música, o música escrita com aquella, devia ésser la única que s'ha d'executar en nostres iglesias. D'allí li va venir la seva regeneració artística; desde allavors y després d'haver sigut honrat ab el carrech de mestre de Capella de Sant Pere de las Puellas (1895), que no's preocupa d'altra cosa que de donar a Deu lo que de Deu és.

Formadas la Capella y escolania, el mestre ha fet executar en aquesta parroquia obras de Victoria, Palestrina, Roland de Lassus, Morales, Inghinieri, Jos. Pujol, y dels moderns Berost, Tabbalini, Bossi, Zöllner, Haller, Singenberger y altres.

Hem senyalat ja al mestre Mas com a compositor; no més cal afegir que la majoria d'obras que ha escrit son de caràcter religiós, entre ellas quatre missas de Gloria, sis de Requiem, Te-Deums, Motets, Salves, Benedictus, etc. Ha compost també una preciosa Marxa Eucarística sobre'l Tantum Ergo, pera ser cantada al elevar a Deu, a fi de desterrar la Marxa Real, ja que tots els himnes nacionals están prohibits a las iglesias.

En l'ordre profà té diferencies cançons catalanas, marxes nupcials, melodias, armonizacions de cançons populars, etc.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó de Bertrán.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquesta simbolisant la institució del matrimoni.

Joaquim Grant

Es l'autor de las «Melodias» pera cant y piano que han obtingut el premi del Ateneu Barcelonés.

Es també de soca de músichs. El seu pare és molt conegut a Reus, d'hont també és fill el jove mestre, hont se pot dir que no hi ha ningú que no recordi las delicadas harmonias del clarinet de'n «Piorita», nom ab que era conegut mentres va viure a n'aquella ciutat.

Es clar que en Grant, havent nascut entre solfas lo més natural era que hagués seguit pel camí que'l portava la corrent, però no fou així lo que despertà en ell las sevas aficions musicals. Fou un aconetament ocorregut a la casa del clarinet: la entrada d'un piano de taula, pago o comissió d'uns instruments que havia fet vendre'l pare del nostre Grant. El noy que no havia pogut mai arrencar sons del clarinet de son pare, va veure que passant els dits per sobre las teclas no troya harmonias que'l feyan sentir ab una intensitat que ell mateix no podia explicar-se. Desde

Fill d'aquell bonich tros del Empordà, als cinch anys va comensar els seus estudis musicals a la Escola dels comtes de Perelada; als nou ja componia la seva primera sardana, y als onze ja era prou sabí; va deixar d'assistir a la Escola pera entrar a la cobla de que avuy és director.

Quan tenia quinze anys ja va delirar per la regeneració de la nostra música y junt ab el seu germà Miquel varen reformar la «Cobla de Perelada»; que quedà constituïda en la forma que ho està encara. D'això fa catorze anys y la «Cobla de Perelada» és encara avuy la que porta la devantera de las del Empordà y fou la que en el concurs de coblas celebrat a Barcelona en las memorables festes de la Mare de Deu de la Mercè d'ara fa dos anys va obtenir el primer premi.

Desde l'edat de 15 anys va entrar-li l'afició de compondre sardanas, la que li dura encara, tenintne escrites més de 150. D'aquestas, las que més han sobresortit son las següents:

«Lo despertar d'un somni», «Sospirs del

MON FOÇAR

Lema. Anhel

M. 50 = J. Pesant.

King.

(intim)

BAIX

PIANO

Melodia premiada, original den Joaquim Grant

llavor: tots els vehins ja sabian quan el noy era a casa seva puig prou ho deya el piano que no parava de tocar.

Així va decidir al seu pare a donar-li un mestre y l'autor de las «Melodias» premiadas va aprendre a desxifrar aquells gorgolífics que deyan cosas tan bonicas, baix la direcció del mestre Grant, que l'ensenyà també de ferlas dir pel modest piano.

Desde allavors en Grant va trobar-se al seu centre, y estudiava a tothora ab d'atenció, escudintant el pensament dels grans mestres del classicisme.

Així passà algun temps, fins que la seva familia determinà venir a Barcelona. Aquí va ser presentat al mestre Morera, estudiant ab el Harmonia per espay de nou o deu mesos, temps que li van permetre las estalvis que havia fet, després... fins arribar a las campanes sol. Pot sol va estudiar el contrapunt ab l'aussili d'un tractat estranger. Tot just 22 anys y ha compost ja algunas obres notables, com son scherzos, sonatas, etc. Aquestas son generalment pera piano, que és l'instrument que més coneix, per més que té per l'orga una verdadera deliri, però la coneix pech; és devot admirador de Haendel y Bach, dels que intenta, y moltes vegadas ho logra, arrencar l'esperit musical.

Però totes aquestas il·lusions d'artista, tota aquesta aspiració d'un ideal que no li trigat el jove mestre conseqüent, no té altre punt de partida, avuy per avuy, que... fer ballar flamenques en un cafè del carrer de Baix; però és lo que ell diu: «No vull anar a sentir ópera, perquè a lo millor me donarían gal per llebre; al cafè ja sé que tot és dolent».

Però en Grant anirà lluny y serà dels que fan rollo; las «Melodias» que ha compost sobre la lletra del jove poeta amic seu Felip Coscolla, son el primer pas formal en la brillant carrera que's promet. Prou ho diu el mestre Pedrell, que aquet *brav* comensa per hont molt altres acaban, quan acaban bé.

Joseph Serra
Es l'autor de la sardana «Idilli» premiada en aquest concurs.

Prou conegut és el mestre Serra, no sols a l'Empordà sinó per tot Catalunya, pera que tinguem necessitat de biografar-lo. Ab tot, no nos podem sustreure a dedicar al guanyador de la sardana unas quantes ratlles.

Jove és encara, puig no compta més que 29 anys y ja ha escampat per tots els indrets de la nostra Catalunya els harmoniosos sons de la aïrosa sardana, ab la benemèrita «Cobla de Perelada», de la que n'és director.

El teatre presentava un cop de vista magnífic. El senyor Brossa y Sangerman, baix quina direcció ha corregut l'adorn del escenari y platea, ha sabut treure un gran partit de las condiciones del local. L'escenari estava engrandit fins arreu dels palcos de proseni, cobrint tota l'orquesta. Al fons s'hi aixecava magestuós un rich trono que més tard ha ocupat la Reina de la festa, desde quin lloch ha entregat els premis als autors de las obras premiadas.

El trono ha sigut construït expressament pera aquesta festa al taller del senyor Brossa; las sevas línies generals, així com l'ornamentació del dossier, lligament molt bé ab la decoració del teatre. També ha sigut pintat pel mateix senyor un artístich tapis que penjava del centre del escenari ab la següent inscripció: «Festa de la Música Catalana».

A cada costat del trono y seguint tot el perímetre del escenari, s'hi aixecavan artístichs grups de plantas tropicals que acabaven a la part anterior ab diademes colossals banderes, catalana la una y castellana l'altra.

En els llochs més visibles del proseni y voltats de palmeres s'hi destacaven a una y altra banda la senyera del Orfeó Català y un magnífic bust del immortal Clavé.

Occupaven llochs al escenari en un cantó, la Junta Directiva del Orfeó Català presidida per don Joaquim Cabot, acompanyat dels senyors Moragas, Millet, Comella, Salvat, Bonet, Vives, Lopez, Sabatés, Doménech y Folch; y a l'altre'l jurat calificador del Concurs, compost dels senyors Pedrell, Millet, García Robles, Nicolau y Daniel.

Occupaven també llochs de preferència, el regidor catalanista senyor Mas, en representació del alceide; el senyor Pascó representant l'Ateneu Barcelonés; una comissió del Orfeó de Sans y altres representacions d'entitats musicals y catalanistas.

El resto estava ocupat per las tres seccions del chor del Orfeó disposats al voltant del Trono que ocupa la Reina de la Festa.

La sala estava aiximateix completament transformada. De l'alt del sostre penjaven per tot el vol de la ferredura, colossals banderes, entre las que's veyan moltes de las quatre barras, que anavan a replegar-se al cim dels pilans del segon pla, lo que donava al sostre l'aspecte d'un colossal dossier extès sobre la platea.

Als pilans que sostenen els pisos del teatre estaven enramats ab redolles de gemades euras, y d'una altra, en tot el primer pis, l'ampit dels palcos estava amagat sota un teixit de flors y fullatge que

cap mena de reuconia al que l'executa. Donchs aquet mateix castic el consignat també las lleys de la selva, ab la condició expressa de que, després del castich, el castigador y el castigat quedan del tot amichs.

D'exemples d'aquesta naturalesa podrian citar-se una pila.

Un altre aspecte curiós del llibre, és l'aspecte humanu. Com consignat el traductor, moltes de las lletres d'una pantera, d'una oca, d'un altre animal, tenen el seu equivalent en las lletres dels homes, lo qual dona al llibre un valor d'exemplaritat ben suggestiu.

En quant al punt de vista purament literari, potser si que no és del tot apropiat per a ser apreciat pels temeraments meridionals. Però, malgrat això, fins els mateixos que no vulguin reconèixer la importància de Kipling, no podran menys que apreciar el d'un extraordinari talent, l'extensió de la frase que califica la Inglaterra d'avuy dia de «Inglaterra de Chamberlain y de Kipling».

Després de lo que hem dit al començament respecte a la traducció del senyor Parés, no cal afegir sinó que el llibre de las tierres vírgenes vibra de la mateixa manera que si's tractés d'una obra original. Lo qual és l'elogi més complet que pot ferse d'un traductor.

Novelas vigatanes per Martí Genís y Aguil·ler

Es un veterà en Martí Genís. Però no un veterà com qualsevol altre, sinó un veterà benemerit. D'aquells que en l'estel dels nostres bons prosistes, mereix ocupar un lloc ben distingit.

En las seves novelas, rubricades de flaire camperol, sadollades de sentors de terra, un hi troba sempre certa dolçor, certa pau que encisa. Las passions que pinta no's basan mai en els grans daltabassos del esperit modern, ab las seves desviacions y desequilibris. Son passions senzilles, sense gaire complicació, però humanes fins al moll dels ossos, malgrat la vestimenta romàntica ab que's complau habilitar-les.

Y és que'l temperament romàntic—suau i apaciblement romàntic—demostrat per en Genís en totes las seves novelas, desde «Julita», «La reina del Canigó» fins a «La llum blava», «Dos albat de mitja pompa» y «La espalmda», que son las ultimes en el volum que acaba d'editar La Instrucció Catalana, està acompanyat per indiscutibles dots d'observació, per una puresa y una naturalitat exquisides en el llenguatge, per una justesa d'expressió que dona sempre la nota encertada del natural.

Així fa que las novelas den Genís, tinguin un aire mitg de somni mitg de realitat que's hi és del tot característic.

En la narració de «La llum blava», publicada ara de poc, la «Instrucció», aquest doble caràcter hi apareix ab gran intensitat, produint una impressió del tot agradable y portant a l'ànima un dolçissim perfum de fe que l'empara tota...

«La espalmda», és per la seva banda una narració punyent de caràcter tràgic, en la qual dona mostra en Genís d'una gran fermesa d'expressió y d'una extraordinària riquesa de colorit. Per això, tots els que l'havien assabidada en un suplement especial publicat anys enrera per la mateixa Instrucció en la seva primera època, hem tingut una sorpresa grata al veure-la figurar en el llibre, com l'hem tinguda al llegir «Dos albat de mitja pompa», narració de costums molt pintoresca y justa.

«Quan se fa noia».—Novela de J. Pous y Pagès. II y III volums de la «Col·lecció de prosistes catalans», editada per «L'Avenç».

Sobre la base d'un fet corrent, hi ha edificat el senyor Pous y Pagès una novela de un color local enamorador, en la que fa gala de posseir fins a l'ànima el vocabulari del tros de comarca empordanesa hont se desenvolupa l'acció. Els personatges, ben plantats tots, se helluen lògicament en rondalles d'un amich adequat y propi. Pot dir-se que fons y figures s'armonisan a la perfecció.

Un vell, en Perot, passa la vida monòtona al costat del seu fill, en Martinet. Aquest, enamorat de la Quimeta, però respectuós ab el seu pare y de temperament encusonit, dubta a declarar al vell els seus amors. Però'l vell els endevina, y quan el xicot, atiat per la mossa, pel rau-rau d'haver caigut en manecament y per la amenaça que li fa fet ella d'enterrar-lo si no casan, li conta's seus propòsits, l'home reb una ferma sotragada, temerós d'empendre una via de dolors.

Ab tot, el noi fa la seva y, si bé als primers temps a la casa hi regna el benestar, ben aviat començan las males carnes y el mal viure, que acaba ab la donació dels seus bens fets per en Perot, per tornar-se a començar ariat, bo a mida que'l vell va tornant-se més inútil. Grts, ronchs, fàstics, fat, ho va sofrint el pobre vell. Y tots aquests d'esporàdics que vivia se li apagan ariat... Quan, després d'un atac de febrida que ha endolcit a la jove temporalment y passada una tongada de bon temps, arriba fins al punt d'estalviar el pà y se ven novament a las portas de la mort, reb com una alenada de deslliurament que'l fa somriure satisfet a la dalia que sent sent sobre'l seu cap y que hi cau al últim implacable.

La mort del vell y els crits de la conciencia ab que se sent acusada la dona fa abans d'acabar de finar, son d'un gran valor tràgic que deixa al lector fonament impressionat. Ademés, posseix la novela del senyor Pous un tresor extraordinari de descripcions suggestives... molt especialment suggestives quan son d'espectacles de la naturalesa.

Quan no ho son, tal vegada peca l'autor de massa pròdich en acumular detalls y més detalls que donan als quadros un valor més aviat de fotografia que d'altra cosa, entretinent l'acció y fent-la arrossegat una mica.

Aquet defecte y el de las repeticions continuades d'unes mateixes sensacions y sentiments, donan a vegades a la novela una marxa calmosa, que constitueix el seu principal defecte.

Ab tot, això no priva que «Quan se fa noia» pugui calificar-se de llibre notable, en el qual els amants de la llengua catalana hi trobaran una veritable riquesa de mots y formes dignes de ser estudiades.

Cal, donchs, donar mercès als de «L'Avenç» per haver publicat aquesta obra dins la novela «Col·lecció de prosistes catalans» ab que ampliarà la tasca empresa ab la «Biblioteca popular» de fomentar el gust per las lectures literàries.

«Faules y similis» per mossen Jaume Collell

Era una necessitat sentida de molt temps fa de publicar una nova edició de las «Faules y similis» de mossen Jaume Collell.

Està tan abandonat el gènere entre nostres, que fa acció benemerita tot editor que'n dona a llum algun arrellech que'n sigui dignu. Ko aquet cas se troba don Gaspar Gili, qui, ab la seva bona febre per escullir las obras que surten del seu establiment, s'ha recordat del llibre de mossen Collell, (qual primera edició era completament agotada foya alguns anys), y ha dut a terme'l propòsit de feril freure nova florida. Y tan bé ho ha fet, que aquesta segona edició, en la primera edició, ab las catorze faules que formaban abans el llibre, se n'hi han afegit ara tretze més y totes tan interessants y tan frescas y tan xamosas com las primeras, semblant totes produïdes a un temps.

El llenguatge que usa mossen Collell és sempre pintoresch y impregnat d'un sabor popular que enamora y fa las composicions ben apropiat per a que puguin ser assabonades pels lectors com per la gent més senzilla.

Ademés la concisió y claretat y la forma d'expressió proverbial en mossen Collell, fan que's examples y lliçons morals que encloou cada una de las faules, ressurteixin ab un relleu extraordinari que las hi dona la eficàcia que deu perseguir tot autor que's dediqui a tan simpàtic gènere.

Creuem fer un bon servey als mestres y als pares de família catalans, pregàntelsi l'adquisició del llibre per donar-lo a llegir als seus deixebles y fills, en la convenció de que'n's agrairan el consell, al qual hi afegim el de que no s'accontentin ab que'l lleixin els infants y joves, puig que las «Faules y similis» de mossen Collell, ademés del seu valor educatiu, el tenen literari ab prou intensitat per a que trobin intenses fruïcions en la lectura totes las personas de gust refinat.—J. M.

«Los cambios», per Eulèri Delgado y Martín.—Madrid. Imp. G. Hernández.—1904.

Hem llegit atentament l'obra composta d'articles apareguts en una revista madrilenya. Ha fet bé l'autor en coleccionar-los, donchs així es té un estudi ben important del problema en que, com diu el senyor Delgado, tant elements hi influïxen y quina duració forosament té d'ésser llarga.

Després de rahocar degudament aquels diversos aspectes de la qüestió, tenim, en compte la seva complexitat, que cal anar a buscar el remey en una perseverant acció social y política, establint el senyor Delgado algunes conclusions.

La societat en general té de tendir a concentrar els capitals per a foment de la riquesa pública y a tal objecte deuen tendir-hi els presuposits, que han de ser revisats pels organismes de productors, els que deuen també practicar la revisió dels seus bitllets.

Té d'establir-se una Caixa Nacional d'estalvis, lo mateix que Cambras de compensació, mentre hi faci ambient favorable.

Com a mida fonamental entre las de caràcter polític-financer, proposa'l senyor Delgado el pagar ab certes regles els anticipos al Banc d'Espanya, pensant després en desmonetar la plata, lo que, segons ell, permetria arribar al terme desitjat sense grans sotragades.

Al estudiar las midas que deuria adoptar la nostra l'ag, accepta l'autor el pago en or dels drets de duana y proposa la creació d'una Agencia a París.

Al Banc d'Espanya li senyala's devers següents:

Cuidar de lo referent al seu descompte, establint el tipo corresponent al interès corrent en el mercat.

Vigilar de prop la circulació dels seus bitllets.

Tals son las ideas que ab molta claretat desenvolupa'l senyor Delgado. Discutibles, sens dubte, y sense que haguem ara nosaltres de ferne detallada crítica, hem creat del cas exposarlas perquè las creyem d'interès per a un problema tan complicat y debatut com ho és el dels cambis.

Borsa de la Propietat Immobiliària

Cotissació de terrenos segons dats autèntics particulars y oficials

Pren demanat per pam quadrat	
Situació.	Pessetas.
Carrer Casanovas, prop del d'Aragó.	5'50
Carrer Rocafort, prop de l'edifici del Cent.	4
Carrer de las Cortes (esquerra Ensauc).	7'50
Vollants estació ferrocarril (Santia).	0'60

Operacions realitzades

Pren pagat per pam quadrat	
Situació.	Pessetas.
Carrer de Fernando Puig (prolongació). Sant Gervasi. Escritura 16 de maig.	0'14
Terrenos Societat Tibidabo. Carrer número 11. Escritura 30 maig.	0'60
Carrer de Santa Amalia (Horta). Escritura 27 maig.	0'20
Carrer de Plató (Sant Gervasi). Escritura 3 juny.	0'20
Carrers Manlauer-Corcoega. Escritura 10 juny.	2'90
Carrer Lleó XIII (Sant Gervasi). Escritura 10 juliol.	1'25

Venda de fincas urbanas

Situació.	Pessetas.
Casa, Passeig Meridiana y carrer Aragó. Escritura 23 juny.	12,327
Casa, Passeig de Gràcia. Escritura 10 juny.	575,000
Casa, carrer Wad-Ras. Escritura 4 juny.	6,350
Casa, carrer Hospital (casco antic). Escritura 13 juny.	20,000
Casa, carrer Vista Alegre (Sant Martí). Escritura 1 juliol.	6,050

Novas construccions

Permisos sol·licitats del 10 a 23 juliol

Casa, carrer de Valencia.	
Magatzem, carrers Mitjana y Maria Victoria.	
Sans.	
Casa, passeig Mayol.	
Casa, carrer Marina.	
Casa, carrer Tamarit, xanlla Borrell.	
Casa, carrer Sant Sebastia, Sant Gervasi (reforma).	
Casa, plaça Virreina y Esmeralda, Gràcia (reforma).	
Casa, carrer del Remay, Las Cortes (reforma).	

J. F. V.

Publicacions rebudas

El retrato del «Ere y Eduard Llana» a Saragosa el 11 d'aquest mes, omple la primera plana del número 2 de la «Instrucció Catalana», acompanyant en els següents el de «Joan Pau Krüger» últim president de la república del Transvaal a Saragosa en 14 d'aquest mes. La exposició local de Terrassa; edifici destinat a Escuelas industrials, hont'sha instal·lat l'exposició; «Una secció d'art antic»; «Una altra secció d'art antic»; «Una sala de magnífics; «Escalas d'articles de llum y esca» de mobiliari; fotografies de A. Mas; «Esperant remorcar», quadro de H. Trusquet; «Per la carnes», dibuix a la ploma de Jaume Palau; «Ene» que una senyora; «Elycho y els altres aus».

treis de la llum», engrandiment d'una fotografia feta al Observatori Jéques per G. W. Riechy, ab l'instrument més gros de tot el món. (Ab autorització especial.)

La «Crónica» de W. Corleu precedeix, com sempre, els treballs que en aquest número s'ocupan del «Ere Llana» y de «E. Krüger». Una posició d'«Ere Llana» don Joan Pau Krüger de Arce, exposició local de Terrassa, per R. Pi de la Serra, «Amor a l'art y a la tradició», per M. Obrador y Bonassat; «El vestit l'home», per J. M. Riera y Torres; el segon capítol de la novela «La Novada», per Luis B. Nadal; ab il·lustracions, per F. Sardà; «Crisol» per la llum y el vent; «Ere», per R. Patxot y Jubert; y las revistas de «Ere», «Ere», «Ere» y «Ere».

Ha sortit el número 2 de la popular revista «Catalunya Artística». No demerex en res del autor, publicant un esculit text y bonics grabats.

Corporacions y societats

Baix la presidencia del cònsul general de Italia, qui obrirà la festa ab un discurs, se verticàrà el diumenge, 31 del correns, en el Teatre de Novetats, la distribució de premis als alumnes de las Escuelas Italianas Gratuïtas, diurnas y nocturnas, de aquesta ciutat. El Teatre estarà artísticament adornat. Pondràr al actio reputats cantants. Pels preparatius se deixa traslluir que serà una hermosíssima festa, en la qual s'espera que, com en els anys anteriors hi pendràr la Banda Municipal. La entrada s'efectuarà per medi d'invitaciones y aquestes se repartiran als senyors que ho sol·licitin, al Café d'Orient y a la Sastreia Modelo (Rambla de Canaletas).

S'està enllestint la confecció del Programa.

Al Centre Autonomista Fivaller.—La companyia que dirigeix l'intel·ligent primer actor senyor Cuspinaer posà en escena en aquesta societat el drama den Guimera «Ere baix».

Escullit y nombros aplach de senyores y ab las famílies dels socis, s'aplegaren en l'espaiosa sala.

Com sempre reculliren entusiasmas aplaudiments y vivas mostres d'aprovació el senyor Cuspinaer y la senyoreta Zamora interpretant fidelment, y ab la competència que saben, als papers de Manelich y Maria.

No menys aplaudits foren, per sa bella interpretació de «Sebastià», Mossèn Tomás, Xelza, etc., els senyors Capmany, Buix, Fabregas y Calveras. Y tant com tota la simpàtica y xamosa nena Carme Durán, interpretant ab una perfecció admirable el paper de Nuri.

En resum, la festa, ben concorreguda, deixà satisfeta a la escullida concurrència.

Se'n prega la inserció:

Conseixedora la «Defensa del Professorat particular de Barcelona» dels bons propòsits que animan al alcalde don Gabriel Lluç, referent a assimilació d'Escoles, ha acordat a sessió d'avuy felicitarlo pel seu nomenament y otorgar-li el títol de soci honorari de la esmentada Associació.

L'antiga Junta de propietaris del Ensanche en sa visita al alcalde ab motiu del seu nomenament, li va recomanar que's hi consignés se invertixin en la construcció de clavaques y empedrats del Ensanche, que's tregui a concurs internacional. L'administració completa del nostre Ensanche, donant en pago y garantia la part que li correspongui de las contribucions y altres assumptes d'interès per a la propietat d'aquesta zona.

El governador civil senyor González Rothwoss, s'ha dignat aprovar els estatuts de la «Associació de Propaganda Católica» d'aquesta ciutat.

El Consell General de la mateixa ha quedat constituït del modo següent:

Consiliari, doctor don Joseph Vallat, canonge magistrat; president, reverent don Frederic Valenzuela, GRE; vicepresident, don Agustí Cuñat, GRE; advocat, secretari, don Joan Torras y Jordà; vis-secretari, don Joseph Cirera; tesorero, don Joseph Torras y Jordà; vis-treasorer, don Joaquim Pagés y Modolell; y arxiver, don Francesch Vallat y Arnau.

En el concurs de novelas celebrat per la Biblioteca popular del Avenç, han sigut premiats las següents:

Primer premi. Número 10: Laria, lema «Ere».

Segon. Número 3: Tristors, lema «Ere».

Tercer. Número 2: Sentiment, lema: Soc mare, de l'Agustí Calvet.

Accessits. Primer. Número 9: La pera de plata, lema De marina, den Miquel Roger.

Segon. Número 12: Vergonya, lema Tambón la gente del pueblo tiene su corazoncito (R. de la Vega), den Manel Rocamora.

Tercer. Número 21: Gent de montanya, lema De las frutas de las amors, els primers de los millors, den Vicente M. de Gilbert.

Mencions honoríficas. Primera. Número 6: Violeta, lema La mort és el consol de les ànimes blanques i els cors orfes. Les il·lusions d'amor de nostra joventut són el mort que's viu penejant ab la memoria, den Prudenci Bertrana.

Segona. Número 13: Noreta, lema De Barcelona, den Francisco del Real.

Amat a dos quarts d'onze va ser acompanyat al Dispensari de la Barceloneta un home de 46 anys anomenat Manuel Alsina, habitant al carrer de Fernando, número 77, pis primer, de aquella barriada, el qual presentava una ferida incisa a la cuixa dreta, de pronòstich grave.

Segons va manifestar el pacient, va ser causada la ferida per un subjecte conegut per el «Corso», quin apellido y domicili ignora.

El fet va tenir lloch en una taberna situada al carrer de la Concordia, núm. 13, prop de Jaume Jula.

L'agressor no va ser sagut.

A la cantonada dels carrers del Baluart y de la Concordia, va ser trobat un ganivet de petites dimensions, del qual va apoderarse'l jutjat.

El ferit, després d'aussillat, va ser portat al Hospital de la Santa Creu.

El reputat comerciant don Gabriel Jula, que viu al carrer de la Diputació, 204, ha resultat ser el possessor del número 1.047, que adquirí al «Colmado Americano», carrer de Cortes, cantonada Claris, y ha cobrat ja'l premi de 500 pessetas, regalo de la casa propagandista del «Licor Carmitano».

Prevenim al possessor del número 534, que és el favoregut per la sort ab el premi de 1.000 pessetas, que'l dia 31 del actual finex el passat per presentar-lo al cobro, y que, de no presentarse tingui, el notari don Maríán Rodenas repartirà las 1.000 pessetas entre els establiments benéfichs d'aquesta ciutat.

Havent rebut nova remesa de lots de 75 pessetas per 5 pessetas de la magnífica «Edición Universal», s'avis a las personas que hagin satisfet el seu import y no se'ls hi hagi entregat, poden passar a recollir-los en el magatzem de música de R. Rius. Rambla d'Estudi, 11, alont continúa la venda de dits lots.

En la obsequió que s'està celebrant a Viena, han obtingut el Gran Diploma de

posició, permetent ademés la seva renovació, venda y substitució, per a donar continuïtat a las instalaciones, quals midas son molt ben rebudas pels expositors.

Prompte començaran alguns d'aquella las sevas instalaciones entrant a l'Exposició en activitat.

— Camiseria Sans, Roqueria, 32. Gran assortit en camisas y corbates.

Son generals las queixas de tots els veïns de tots els carrers, respecte a la gran fetor que despedeixen las clavaques.

El romanent que's tapin el nas, puig seguit que no veuran aates las sevas queixas.

Se'n cuidan molt de la higiene's senyors de la majoria republicana.

Demà, ab motiu de ser la festa de Sant Jaume, las tropas vestiran de gala y oiran missa als respectius quartels, onerà la bandera als edificis públics y s'tirarán las salvas d'ordenansa.

Ademés, en alguns quartels se celebran festas.

Un diari denuncia que al carrer de Provença hi ha d'asacadas habidases per obrers que's troban en estat llúrids.

Està a punt de ser lliensat al mar el gran bloc de 600 toneladas per la treballs de fomentació del trenca-onadas perlongació de la escullera de llevant.

Per a realisar la operació s'espera només que la barreja que ha de constituir el cos de bloc estigui perfectament identificada ab l'armadura.

— Fofio-Glòco-Kela-Lecitina, cura de bil·lita. B. Domènec, Baix Sant Pau, 72.

La Beneficència parroquial de Sant Pere de las Puellas ha repartit als pobres de la parroquia, en el segon trimestre del corrent any, 1,538 bons pera 42,424 pera-carn, 420 pera gallina, 450 pera llei, y 718 pera altres queviures, que han importat 1,103,23 pessetas.

Anit se rebé al Govern civil la Real Orden aprovatoria de las tarifas de la diga surant y deponent, d'acort ab lo informat per la Junta d'Obras del Port.

El propietari dels banys de Caldas de Montbui han demanat autorisació per ampliar la temporada fins una data més avensada del any.

S'ha rebut al Govern civil la Real Orden autorisant l'encrecament del cable de treball del tranvia Corts-Paralelo ab la línia ferrea de Sarrià al nivell del carrer de Corts.

La Direcció General d'Obras Públicas ha remés al governador una comunicació fixant las condicions ab que s'ha d'otorgar a don Miquel Guervis, president de la societat d'algunes de Sant Celoni, la autorisació que ha demanat per aforar las del riu Reguison en terme de Palautordera.

Ratxada de denúncias.—L'enginyer senyor Otto, Bruch, 37, primer, denuncià al jutge la inspecció de guardia del cos de vigilancia que un dependient seu nomenat Ramon Valls hi ha sustrat un taló del Banc que ha omplert ab la quantitat de mil pessetas, cobrantlo y fugint ab un amich corredor de Valencia.

L'amo d'un taller d'enquadernacions del carrer de Sepúlveda denuncià que li han robat set o vuit centes pessetas d'un calaix del establiment.

— don Ramón Chapa Piqueras, veí del carrer de Santa Madrona, 22, botiga, ha denunciat a un jutjat que se li emportà una pila de prendas de roba y 13 duros, sense ni sisquera tenir la atenció de detallar expressions per a la familia.

En el concurs de novelas celebrat per la Biblioteca popular del Avenç, han sigut premiats las següents:

Primer premi. Número 10: Laria, lema «Ere».

Segon. Número 3: Tristors, lema «Ere».

Tercer. Número 2: Sentiment, lema: Soc mare, de l'Agustí Calvet.

Accessits. Primer. Número 9: La pera de plata, lema De marina, den Miquel Roger.

Segon. Número 12: Vergonya, lema Tambón la gente del pueblo tiene su corazoncito (R. de la Vega), den Manel Rocamora.

Tercer. Número 21: Gent de montanya, lema De las frutas de las amors, els primers de los millors, den Vicente M. de Gilbert.

Mencions honoríficas. Primera. Número 6: Violeta, lema La mort és el consol de les ànimes blanques i els cors orfes. Les il·lusions d'amor de nostra joventut són el mort que's viu penejant ab la memoria, den Prudenci Bertrana.

Segona. Número 13: Noreta, lema De Barcelona, den Francisco del Real.

Amat a dos quarts d'onze va ser acompanyat al Dispensari de la Barceloneta un home de 46 anys anomenat Manuel Alsina, habitant al carrer de Fernando, número 77, pis primer, de aquella barriada, el qual presentava una ferida incisa a la cuixa dreta, de pronòstich grave.

Segons va manifestar el pacient, va ser causada la ferida per un subjecte conegut per el «Corso», quin apellido y domicili ignora.

El fet va tenir lloch en una taberna situada al carrer de la Concordia, núm. 13, prop de Jaume Jula.

L'agressor no va ser sagut.

A la cantonada dels carrers del Baluart y de la Concordia, va ser trobat un ganivet de petites dimensions, del qual va apoderarse'l jutjat.

El ferit, després d'aussillat, va ser portat al Hospital de la Santa Creu.

El reputat comerciant don Gabriel Jula, que viu al carrer de la Diputació, 204, ha resultat ser el possessor del número 1.047, que adquirí al «Colmado Americano», carrer de Cortes, cantonada Claris, y ha cobrat ja'l premi de 500 pessetas, regalo de la casa propagandista del «Licor Carmitano».

Prevenim al possessor del número 534, que és el favoregut per la sort ab el premi de 1.000 pessetas, que'l dia 31 del actual finex el passat per presentar-lo al cobro, y que, de no presentarse tingui, el notari don Maríán Rodenas repartirà las 1.000 pessetas entre els establiments benéfichs d'aquesta ciutat.

Havent rebut nova remesa de lots de 75 pessetas per 5 pessetas de la magnífica «Edición Universal», s'avis a las personas que hagin satisfet el seu import y no se'ls hi hagi entregat, poden passar a recollir-los en el magatzem de música de R. Rius. Rambla d'Estudi, 11, alont continúa la venda de dits lots.

En la obsequió que s'està celebrant a Viena, han obtingut el Gran Diploma de

honor, Medalla d'or y Insígnia de honor els coneguts fabricants de Corvesa «Pilsen» senyors Cammany y C., segons indica en telegrama el representant d'aquella

La Festa de la Música Catalana

La música del poble

L'Art.—La transformació que s'ha operat en l'art ha sigut fonda, mercès al descobriment de la música, el més sà, el més sincer i el més fecund. Li ha passat a la música lo que a la literatura de molts pobles: que al pretendre conèixer sas regles per gramàtiques fetes abans de las obras, que son las únicas que las fan y diuen ferlas, se n'adonà tant, molt tard, que parlava un dialecte convencional distint de la llengua ja formada que parlava el poble. Quina música sabia parlar el poble? La música natural, la música que acut al cor quan el cor s'exalta y esclata en cançons. Y quina música parlaven els gramàtics? La música art, la música que s'ha deya científica, la música empírica y freda del càlcul. No se entengueren durant sigles y més sigles. La aureteta que revoljava per davant de la finestra del sabí li deya: «Dixa en pau aquets llibres; tancals! La música soch jo; vina ab mi si vols escoltar la meua música»; aquí, a prop de las entelades, a prop de la vora del mar, aquí, al fons d'aquesta fondalada; aquí, al cim de la montanya, aquí, a prop de la llar, tots la sabem la dolça tonada que jo rebló; sois tú no la sabs, ¡vina ab mi, si vols sentir la meua música!

No s'entengueren, y, ab tot, l'essència y las formas de la música d'art, totes procedien de la cançó y de la dansa, de la música natural, de la música que s'ha fet sense gramàtiques ni gramàtics.

Baix el punt de vista escolar y acadèmic, l'art oficial dels gramàtics, si ens dirà qu'és lo que forman l'individualitat, l'essència y poder d'un Wagner, d'un Beethoven, l'universal d'un Weber, d'un Schumann, y del pare de tots, del portenós Joan Sebastià Bach; però la clau per explicar-nos qu'és viuen vida de joventut eterna «Els Freischütz», els «Hedder de Schumann» y de Schubert, las més hermoeses pàgines de «Els Mestres Cantors», per

d'ahir, sinó del més enllà. El passat d'ahir, el passat de nostra llengua d'avuy, ja hem dit que és lo mateix que en el temps de Palestrina y de nostres Victòria, Vila, Brudieu... Aquest passat ha viscut de las únicas fórmulas harmòniques que han enllestat nostra música per espay de més de trescents anys. Hi havia més, molt més

Lluís Millet
Director del Orfeó

enllà de las duas únicas modalitats de la música moderna. Hi havia molt més, moltes més conseqüències que las llegendes; hi havia en lo passat de més enllà, fidelment conservat per la cançó del poble, una activitat musical entre cendres d'ignorància de las que brotaria loch el jorn que l'activitat de las noves conquestes encengués aquelles brasas amagades entre el caliu de la música homòfona antiga popular y d'aquella infinitat de modos y de ritmes que reclamaven circulació en la llengua musical veritable y no en la pràctica rutinaria d'un art, tal com encara s'ensenya avuy, sense transcendència y sense vincles artístics, humans ni socials.

Aquestes fonts d'ensenyansa del passat, de més enllà y el del modern progressiu més intel·lectual y avensat, s'han compenetrat admirablement, no s'han declarat irreconciliables ab las exigències de la polifonia y de la orquestració moderna, ans bé s'han tornat a trobar, fontentse y tornant a ésser el tot unit que foren, aixís en sa fusió ab la poesia com ab el ritmus, aixís en la cançó com en la dansa.

Aquesta fusió de totes las escalas melòdicas, aixís diatòniques com cromàtiques, aixís las antigas exòtiques com las indígenes; el *pois interior de totes las coses notri y sanejats* per la inguible diversitat en la concepció rítmica y manera d'exteriorisar-la, més expressiva que mecànica; de la mateixa manera que ha transformat al artista modern, transformant aixís mateix la ensenyansa quan els gramàtics, mitg remugant y no poch contrariats, se determinen a plantar un xifre més enllà las còrtes en pau fins a una altra empenya de las grans reintegradores de la música; així si per cas no pretenen, com ho han fet sovint, creure que era sí que no n'hi ha més d'única.

Orientem la ensenyansa de la joventut pel camí d'aquestes tendències a fi de reduir sas idees per aquella corrent que enforça y aconduïx, perquè al coratge del explorat s'hi uneixi el bon consell com guia segur del que explora bé. Pel camí de aquestes tendències han reduït sas idees els llorets autors que avuy festejien y han vingut plens d'ardor a fer patria, sagrada obligació que tenim de ferne de patria, molt vigorosa y molt lliure en sa sinceritat y en son ardor, tots, aixís nosaltres

Frederich Alfonso

com els poetas, aixís el pintor com l'arquitecte, aixís el filòsof com el polític, com l'industrial, com el treballador.

Orientem la ensenyansa de la joventut, no fent solament músics, músics sense idealitat artística ni social, músics que exploten un ofici, sinó músics de la terra, músics que, tot fent obra d'art per l'amor, enlaira la flor de la terra despartint regions germanes ensopidats; metodisem la ensenyansa, aplicant-la a la base científica de la pedagogia, y metodisem la present com exemple viu de pràctica l'art, la cançó, la nostra en confrontació ab la cançó d'altres pobles, y que aquest exemple viu informi lo mateix el cant del noi d'escola qu'el delaprenent de sofeig, lo mateix la pràctica del armonista que l'estudi més enllà del compositor; aplicuem la base científica de la pedagogia a tota la ensenyansa, y l'adaptació del exemple viu y palpant de la cançó desenrollarà físicament, moralment y intel·lectualment gran part de la present generació. Ja ha produït ara homes més vigorosos, més artistes y més honrats per sa sinceritat, més rahonables y més intel·ligents. Ja coneixem alguns d'aquests homes; avuy ne coneixerem d'altres que portan una esplèndida culita de fruits ben madurs, ben sans y ben jocosos. Cerquem sens descans aquesta floració del nostre art, perquè en ella està l'esdevenir, aixís la flor superba com la viola boscana; y pera que no perdi son pur aroma, utilisem medis fonogràfics o gramòfons; pensém que tota aquesta obra artística, per las sorpreses que's reserva, considerant las que avuy ens ha donat, potser que no és més que preparatoria; aquest perfeccionament, aquest progrés incessant de la llen-

gua propia, tots aquets atreviments y finesas dels procediments tècnics en lo que a la música, lo mateix que en poesia y en pintura; aquesta profunda concepció de geni creador nacional, es un fons inagotable de materials pera la creació del edifici magestuós de l'art nostre en el sigle a poch comensat.

Als Orfeonistes.—Ho sentiu bé, vosaltres, oh companys orfeonistes, apòstols moderns d'aquesta obra de vulgarisació, la coneixeu bé tota la importància que té pera l'art en general, cantar al só de las *veus dels pobles*, barrejant nostra veu ab la dels pobles y de genis que arriben de lluny? Mes no oblidem jamay la cançó propia, la cançó que's diu que no son hostes, sinó fills de la terra nadiua. Al escoltar la primera que's ensenyà la mar a vora del brassol, aprenguerem a estimar, a creure y a esperar, no oblidem jamay aquest cant que sublima en nom de la Fé, de la Patria y del Amor.

Felip PEDRELL.

Poesia viva

Som infants nous del renaixement de nostra terra; no estírem la fibra del cotó, ni complim els fils dels teixits fabricats; som deis de la colla dels enamorats. Sentim la flaire de les pinedes, la frescor del herber; valls y montanyes ens esplayan l'ànima. La remor de la mar de nostres costes rialleres ens canta; junt ab las ratxades que ventegen la verdor jova de nostres serras, una cançó encomanadissa de fortalesa y alegria, de suavitat consoladora, de sanitat eterna.

Som flor del renaixement; som tonada franca, filla de cosa eternament nostra d'ahir, d'avuy y de demà, tonada germana d'altres tonades de pobles germans; però la nostra és ben nostra, com el tirat de nostres llars, com el cayent magestuós de

Francisca Margarit
Reina de la Festa

nostre Montseny, com la gloriosa magnificència de nostre Montserrat, com la hermosura de nostra Moreneta Santíssima. Som tonada honrada que ha de fer voltar amunt la poesia nostra, anunt de nostre cel blau, pel dors dels Pirineus, pera que els pobles de sava nostra de l'altra banda diguin, «Miruela aquella flor d'ideal! Quins amors y quins records ens porten y els de més enllà no's creguin morts y ens respectin y ens estimin!

Som tonada viva, bella y nova que's fa estimar nostre ahir y ens empeny y ens fa ansiar ab ulls oberts y brassos estirats nostre demà.

Som música, y música no és més que poesia viva: moviment de l'ànima vivente; pensaments emocionants que s'encel·len flames de la gran foguera de l'esperit.

Per això en l'antiguitat, quan l'home era més noi, y per lo tant més ingenu, poesia y música formaven un sol art, y per això la cançó del poble, dels humils, és paraula y melodia.

Venim a completar l'obra dels poetas; som els darrers arribats en el modern renaixement, y si bé en el comensament de aquest l'aire de nostra cançó ja traspuava inconscientment en l'obra artística musical, fins no fa molt no comensarem a tenir consciència plena de la transcendència de aquesta lleu, santa, engendradora en el sincer sentir del nostre poble.

Per això ens reunim avuy pera publicar y expandir aquesta consciència, pera estimular a que donguis fruits fecunds per l'agre del terra, pera aixís poder ésser assaonats, no fets malbé pel sol y aires dels temps moderns.

L'Orfeó Català ha alsat bandera pera aixecar el vol de l'acuellada cantaire de nostra Catalunya, y s'ha aixecat una novellada lluidora de grans esperansas y de grans realitats.

Lluís MILLET.

LA FESTA de la Música Catalana

Las tescas dels Jochs Florals y del Excursionisme, junt ab la del Orfeó, son, si meu entendre, las que han fet obra més sana, més vigorosa y més perdurable a favor del nostre Renacimiento.

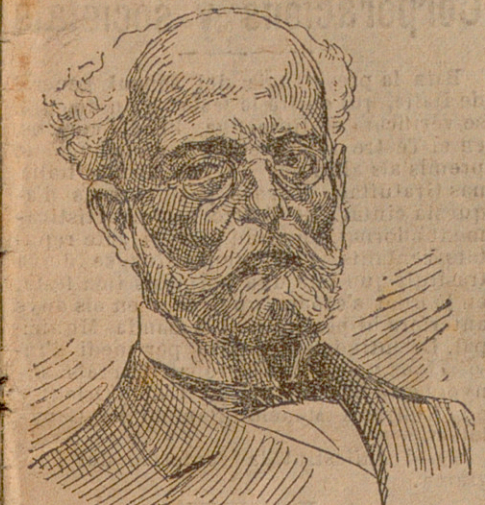
Aquestes benemèrites institucions venen a ser las tres branques d'aquell pil·lari simbòlic, totes tres xuelan de la mateixa soca y deuen llur creixensa, ufana y fortalesa a la propia substància de la mare terra. La branca del Orfeó és la més jove, més la seva brotada s'ha extès a tots els indrets de Catalunya y fins, pujant per sota l'aigua, ha florit també al cor de la illa daurada.

Meritoria y de resultats tan positius com innegables és la feina feta; mes la feina a fer, de conservar-la y expandir-la encara més, no serà menys gran ni menys costosa.—Posem-hi coll—ens hem dit, y havem creat la Festa de la Música Catalana, celebrant un primer y modest concurs que, anys ha veïr, pot convertir-se en la major de las Festas Majors.

Aboqueu cada any al peu d'aquella soca las músicas y cantadas novellas de nostres

autors; repetim-la a flor d'arrel las cançons perdudes per nostres encontradas, que la mare terra, assimilant-se son esperit, las tornarà sava fecundant y nodridora d'aquella branca nostra.

Aixís, havem pensat que llur ufana y llur creixensa no minvaran jamay, y aixís presentim que tampoch mancaran es-

Felip Pedrell
President del Jurat

barriades pels caps de brot, algunas flors que escapin el perfum d'aquelles melodies y tonades, ni amagada, en son estapat fullatge, alguna niera de russinols que pregoni las armonies d'aquells cantos.

Aquesta és nostra il·lusió. «Arribarém a realitzar! Jo crech que sí, perquè estic convençut de la veritat d'aquel concepte feblement expressat per Gladstone: «La música no sols pot considerarse com una de las distraccions del humà linatge, sinó com una de las condicions necessaries pera sa felicitat.» Y quin poble hi ha que rebuti un dels medis que se li posan a la mà pera ser feliç?

Aquel no serà pas el poble català. Ne surten fladors sos sentiments, exteriorisats mil voltes. Aquells sentiments que li permeten entreure, en visió consoladora, la figura de nostra estimada patria, conduda d'una mà per la poesia y d'un altre per la música, avensat, ab peu segur y resolta, pel camí que li ha esbossat l'Excursionisme vers l'ideal de llibertat que coheja.

Joaquim CABOT y ROVIRA.

Las obras premiadas

Me toca parlar de las composicions que han obtingut l'honor en la palestra, però donaré solzament la meua impressió personal, sintetisada tan concisament com pugui, sense entrar en detalls.

Seguint l'ordre del Cartell de Concurs, la primera composició de que dech ocupar-me, és la «Cançó dels Segadors», clor a quatre veus d'home, den Sancho Marraco. És aquesta una obra senzilla, clara y ben agradable, sobre tot en sa primera meitat y en l'epíllodi a boca closa ab barítono solo. No és tan remarcable l'epíllodi fugat del final, ab tot y ésser ben construït; però la frase melòdica potser és poch distingida. Si volguéssim cercar una filiació a la obra den Sancho Marraco, no la trobaríam pas a casa, l'indriam de cercarla més aviat entre los compositors corals alemanys.

El tema religiós ha estat un dels més brillantment concorreguts, y bona prova

Joseph Sancho y Marraco

n'es el que'l Jurat, després d'adjudicar el premi, un accésit y d'uns mencions, s'ha cregut obligat a concedir un premi extraordinari.

El motet a quatre veus mixtes «Christus factus est», den Mas y Serracant, guanyador del premi, és una obra mestra de composició religiosa. Deixant apart el treball tècnic, d'una correcció impecable, la composició den Mas fa pensar, per sa expressió austera i mística, ab el temps d'or de la polifonia religiosa. Fa pensar ab la severitat den Morales, ab els accents fonament humans de Victòria y a voltes ab las serafiques visions de Palestrina. Y no és que aquets grans mestres hagin sigut servilment imitats o copiats, res d'això. Encara que l'obra den Mas és recordi alguna volta, aquets records son més d'expressió que de factura. És l'ànima lo que s'ha assimilat principalment.

Dins del ambient de tristot que l'obra respira, la frase repetida *obediens usque ad mortem* resulta d'una tendresa que corpen y fa espurnejar els ulls, contrastant ab la tristesa aclaparadora de la frase *mortem crucis*, que inician els tenors y van representant totas las veus en un creixement que, tot y conservant a la frase l'element de tristesa primitiu, li dona quelcom d'afirmació suprema, quelcom de sobrehumà que fa aparèixer la visió del Christ obedient fins a morir en la Creu pera redimir-nos. Aquesta frase clou la primera part y l'obra sencera.

La segona part, escrita pera ésser cantada ab petit cor, és d'un sentiment menys clarament expressat. Las frases *caelestium y et deit illi nomen, quod est super omne nomen* son las que assoleixen major intensitat d'expressió.

En Sancho Marraco, ab el seu motet

«Adoro te devote», al que s'ha concedit un premi extraordinari, ha demostrat un domini superior del art musical religiós. Serenitat d'estil, justesa d'expressió, sobrietat de medis, totes aquestes qualitats las reuneix la composició den Sancho Marraco; y no las reuneix fins a n'aquell grau en que las obras se califiquen de discretas, no; s'enfila més amunt y arriba a l'altura d'arribar els mestres, els veritables mestres.

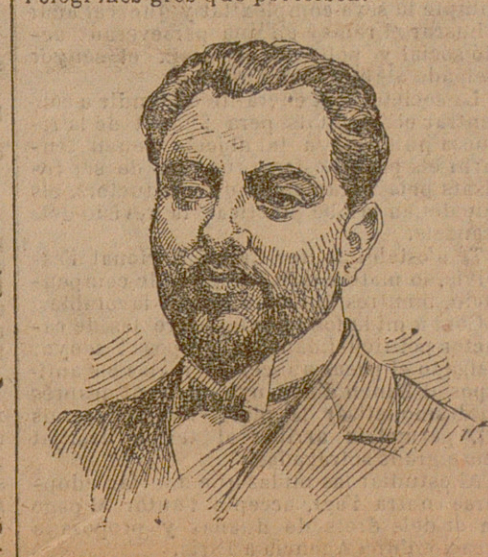
El responsori «Peccentem me quotidie», pera cor mixte, del que n'és autor l'Arsio que resideix a Lazcano (Guipúzcoa) és de un treball excel·lent. A moments arriba a una veritat d'expressió extraordinària, que si sostingués, el posaria al costat dels mihors. Però algun decaïment petit, l'hi posat en el tercer lloch en aquesta lluita de mestres.

El tema quart, el de las melodies pera cant y piano, ha estat el de las sorpreses, o millor dit, el dels descobriments.

En Grant, un joventut, un desconegut del grós públic, y fins del públic d'élite y de la majoria de mestres de Barcelona, se'ns ha revelat com a artista d'extraordinària valua y en el que deuen fundarse grans esperansas.

La seva colecció de melodies, quins acompanyaments resulten en sa majoria d'un treball ben curiós, tècnicament considerats, son bona prova de las extraordinàries qualitats den Grant. Las sis cançons que componen la colecció, pot dirse que son una mostra dels diferents estils que aquest gènere de composicions permeten y fins n'hi ha alguna, la 3.ª que porta per títol «Crepuscul», a la qual la denominació de cançó o melodia no és pas molt escavent. És un recitatiu d'una forsa dramàtica extraordinària, que sembla més aviat fragment arrencat d'una obra grossa, que senzilla cançó.

Y qu'en dirém de la darrera «El Llorer», dedicada a la memoria de mossen Jascint Verdagué? És una elegia épica, gran y digna de la memoria del immortal poeta. És l'elogi més gros que pot fersen.

Domingo Más y Serracant

La nota tendrament delicada, també hi és en la cançó «Poncelletas». Escolteu aquella melodia de forma més simple, més quadrada que las avanturades y en quedareu enamorats, tant per sa frescor ingènua, com per la flaire popular que se'n desprén.

El sentiment patètic hi està representat per la primera melodia «Mon focer». Un acompanyament persistent d'acorts repetits, un moviment melòdic de quatre notes en el baix, lígubre, fatidic, que's va reproduint més elevat o més grave, una melodia d'una tristesa mortal, son els elements que componen aquesta cançó. Escolteu y las llàgrimes us pujaran als ulls.

Aquet mateix sentiment és el de «Anyoransa», quarta de la colecció y potser és obtingut encara ab més simplicitat de medis. Sinó que en aquesta la melodia pren més volada.

La segona cançó, és la única en que la nota alegroia s'esplaya una mica. Y encara hi ha un quelcom de deliciosa melangia, que més que a alegrar, entristeix.

El primer accésit a las melodies, del que n'ha estat guanyador Mn. Cogul ab las sevas «Cançons Catalanas», contrasta fortament ab las d'en Grant. Tot lo que las d'aquet darrer tenen de passió oratjosa, tenen las de Mn. Cogul de tendresa senzilla y simplicitat. Son una veritable delícia y posseeixen l'aire de la terra en un grau molt més marcat que las d'en Grant.

El segon accésit, guanyat pel jove Francisco Montserrat, és també molt remarcable. Las sevas qualitats poden sintetisarse dient que participa de las de Mn. Cogul y en Grant, en grau menys elevat, y ab desigualtats que potser son causades per precipitació de treball.

El premi del Centre Excursionista l'ha guanyat en Pecanins, un joventut de Prats del Lluçanès, que no ha tingut que fer més que traslladar al paper sos records de infantesca pera reunir una colecció de cançons populars, entre las que n'hi ha de tan hermoeses com «Rosa del Pollo» y «La Sirena».

La sardana composta per en Serra de Perelada, és ben hermoesa y segueix la tendència, feliçment restaurada, de conservar a aquestes danses son sabor popular, ja empleant las mateixes melodies de la terra, ja compostant d'originals que en tingun tot l'aire. La den Serra és d'aquestes darreres. La melodia original dels *llarçes* és ben catalana. La instrumentació no cal dir si és excel·lent. No és aquesta la primera volta que en Serra maneja ab mà de mestre's instruments de la còbia empordanesa.

Y ja som al darrer tema, el de las cançons populars armonisades. Aquet premi ha estat partit. Una meitat a n'en Sancho Marraco per sa cançó de «Montanyes regalades» y l'altra meitat a n'en Frederich Alfonso per «Els estudiants de Tolosa». La armonisació de las «Montanyes» és senzilla y molt clara.

La melodia aua sempre, acompanyada a boca closa en sas dos primeres estrofes y glosada la tercera per totes las veus. «Los Estudiants de Tolosa» son molt més treballats. L'Alfonso ha fet més que armonisar estroficament la cançó. N'ha sintetisat l'esperit total, presentant primer la melodia nua, entonada pels tenors, y fentla passar després successivament y simultàniament per totes las veus que van creixent, creixent, fins arribar a un accent patètic culminant que tanca en son si l'esperit de la cançó. Després las veus van minvant, fins a aca-

bar planissim las veus dels homes en la tessitura grave y ab l'acort de tónica en primera inversió, lo que produeix un efecte de tristesa vaguetat.

Heusias aquí las composicions premiadas.

Francesch PUJOL

Joaquim Cabot
President del Orfeó

Els Jochs Florals de la Música

Las lletres y la música, inspiradores d'un poble, integran una part de sa vida; fulsas, barrocas, quan la inestabilitat produeix un agolament, masles, com portades per un geni de victòria, quan el poble triomfa y se solida.

Fins en aquells períodes de rebaiament o atonia precursors d'inevitable decadència, entre l'escreiximent d'un poble que s'enforça, la ciencia, las arts, las lletres hi tenen seli a sa manera, segueixen la onada del vent que las empeny dret a estrellarse. En l'agitat regnat de Neró fan via ab la maror que'l Cèsar exerceix en la cosa pública; el filòsof Seneca n'és víctima y el poeta Lucà segueix la mateixa sort, mes d'escriptors no en mancan mentres Roma és Roma. També França en la guillotina de poetas, però no's acaba, que la patria continúa. La Espanya de Felip IV s'enfonsa, n'úols arreu li projectaven la posta, y la cort a Madrid viu tranquila rodejada de poetas. Mentes viuen las nacions, hi ha qui las canta; sols la mort d'elles acalla aquet medi que l'home utilitza pera l'esplay de cor y pensament.

Y veyeu-los en nostra terra en temps de Joan I, escolleu l'època dels vells trovaires, atot la festa *gaya* era dia senyalat de joia, veyeu-los y observareu el paral·lel que existia entre un poble confiat en la obra de son rey y el revescolament de la poesia, mirats després, més tard, esmentats seguint las betzegades del temps, com reaccionant y com tornant a eshoirarse sos cantos... Mes sempre hi queda la espurneta; entre'l caliu, la Patria hi cova.

Però la dalia dels Felips talment semblava que hagués abrancat fins el rostoll; després den Vicens Garcia, Catalunya dormia demunt d'una mortalla. Dormia tan sola, que'l *Gayter del Llobregat*, parlant li baixel a cau d'orella, deixondí aquella son pesada y l'espurneta va fer el seu feu.

¡Fe y Amor!... que prompte hi feren presa en el cor d'aquella joventut! Però que xiqueta! era encara la Patria! Res hi feya, no era morta, hi havia qui la cantava: primer els plans, després el redressament, ideas esfumadas d'una nació cal-

Joseph Serra

guda, prechs al Senyor en deslliuransa de ella, avuy clams energítics y a la llum del dia. Veyeu si n'hem fet de camí, gireu la vista a trenta anys enrera y d'aquells *Jochs Florals* gaudiu la estela. ¡Góim ve ampla la ribuada!

Arreu festes literarias, nostres escriptors y poetas se propagan, cada dia creixen els conehuadors de la llengua catalana y la solidan ab obras de valia. Faltava en aquet desvellingat sempre progressiu, quelcom que glorifiqués y premies l'espíritualisme de la poesia: la Música. A las duas germanes que compenetrades se han juntat las dias eridant els bons fills de Catalunya, igual corona els tocs, hermoeses totes duas, idèntic l'olor els escat.

Als *Jochs Florals* els manca una *Festa de la música catalana*.

Y aquesta festa ha vingut com arriban totes las cosas que tenen rahó d'ésser, portada per nostra entitat musical més catalana, l'Orfeó Català y corresposta ab la mesura més ampla que's podia esperar, puig a son esplendor han col·laborat un ramell de joves compositors que disposen un pervindre de sanas tendències al art de casa, a aquell que parla en totes las llengües y a tot arreu. L'arbre ha arrelat y dona ja son fruit en abundà, els conehuadors son destres y a sa ombra s'hi aniran aforment ab caràcter propi, totes aquelles cosas que eixiden del saber humà li donan, quan portan bona marca, el dret de ferse entendre entre'l poble que pensan.

La Societat Catalana de Concerts, l'ingué la primera idea d'un concurs de música catalana, en ell se premià «Lo Cant de

Joaquim Pecanins